

Tidningen för världsradiolyssnare och DX-are

ETERAKTUELLT

Nummer 3 | juni - augusti 2010 | årgång 52

QSL

RADIO

CONTINENTAL

BARINAS

LA-horisont är tillbaka...

... liksom Piratspalten!

Radio Malaysia

NATIONAL IRANIAN RADIO & TELEVISION

P.O.B. 33-200,
TEHRAN-IRAN

«THE VOICE OF IRAN» Verification Of Reception Report

DEAR Mr. Jespersen,

THANK YOU FOR YOUR REPORT DATED 29.12.73 OF OUR English

TRANSMISSION ON 9022 KHZ FROM 20.00 TO 20.30GMT.

WE FIND YOUR REPORT IN AGREEMENT WITH OUR RECORDS.

SINCERELY

FOREIGN PROGRAMMES NIRT

TV Production Center Rezaieh

Sändningar från 57 länder i engelsksändarlistan!

Innehåll nr 3 2010

Clandestine	3	Klubbnytt	39
Semestertipset	5	LA-horisont	40
Klassiska DX-mottagare: Eddystone 830/5	8	Teknikspalten	45
Radio i Indien	11	Engelsksändarlistan	47
DX-vännerna	14	Piratspalten	53
VEF 206 - Radio från Riga	16	DX-ing i stadsmiljö - del 2	54
Dags för Mest 2010	18	QSL-posten	56
Skandiavisk radio...	21	Aktuellt på banden	60
Vi har läst	23	DX-filateli	64
Afrikahorisont	25		
Media - när och fjärran	28		
Ett besök på Radio Sweden	30		
Lättfångat	32		
DX-historien och lite annat	34		
Att läsa om radio	35		
4KZ, Taylor's Beach Queensland	37		

Omslaget

Även denna gång är det h-reds QSL-pärmar som fått släppa till illustrationmaterialet.

Stopppdatum nr 4 2010

Huvudredaktionen 25 aug. | Spaltredaktörer 27 aug. | Sista minuten 1 sept.

Sveriges DX-förbund
Box 1097
S-405 23 GÖTEBORG
info@sdx.se

Sveriges DX-förbund, förkortat SDXF är en opolitisk ideell organisation med syfte att främja, stimulera och sprida information om DX-ing och kortvågsslyssning. SDXF ger ut tidningen Eteraktuellt som kommer ut med 6 utgåvor per år. SDXF är dessutom sammanhållande organisation för ett antal lokala DX-klubbar i Sverige. Medlemskap i SDXF (helår, Sverige): 275 kr inkl. Eteraktuellt, Familjemedlemskap inkl 1 EA 275 kr, utan Eteraktuellt 125 kr, betalas in på Plusgiro 3 26 26-4. För medlemmar utanför Sverige gäller andra avgifter som meddelas på begäran.

Membership rates valid outside Sweden can be obtained on request.

Alla tider i Eteraktuellt är angivna i UTC (GMT). All times are UTC!

Redaktion

Eteraktuellt är organ för Sveriges DX-förbund (SDXF).
ISSN 0014-1658.

© 2010 Eftertryck med angivande av källan är tillåtet såvida inte annat anges för respektive artikel. *Reproduction is allowed, unless otherwise stated, provided that credit is given to the source.*

Tryckt av HC Tryck/Ale Tryckteam 2010.

Magnus Jespersion: Ansvarig utgivare och huvudredaktör.

Erik Johansson: Redaktionssekreterare.

Moritz Saarmann: Annonseredaktör.

Eteraktuellt bygger till stor del på bidrag från läsarna. Vi är tacksamma för alla former av bidrag - allt från tips till tipsspalter till underlag för hela artiklar. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inkommet material.

Bidrag kan sändas antingen till huvudredaktionen (adress ovan) eller direkt till respektive spaltredaktör. För att kunna komma med i en viss utgåva måste bidrag vara framme senast vid stopppdatum (se ovan). För material som önskas i retur är det viktigt med fullständig uppgift om namn och adress.

Eteraktuellt, annons:

Eteraktuellt, adressändring:

SDXF webbredaktör:

Plusgirokonton:

annons@sdx.se

eteraktuellt@sdx.se

webred@sdx.se

3 26 26-4 (medlemsavgifter)

61 56 40-0 (DX-köp)

Eteraktuellt

C/o Magnus Jespersion

Regementsgatan 22

723 45 VÄSTERÅS

E-post: eteraktuellt@sdx.se

Telefon 021-18 05 05

Fax 08-53 68 44 14 (ring innan!)

Redaktionssekreterare

Erik Johansson

Stångholmsbacken 56, 1 tr

127 40 SKÄRHOLMEN

E-post: redaktion@sdx.se

Telefon 08-68 00 149

Clandestine

Björn Fransson | Lunds Västra 5 | 622 61 VISBY | 0498 - 26 45 68 | afrikahorisont@sdxf.se

Sender Werwolf – Hatets och hämn- dens radiostation

Under hösten 1944 började det gå upp för de ledande tyska nazisterna, att kriget mot de allierade skulle sluta i nederlag. **Heinrich Himmler**, chefen för SS och högste ansvarige för Tysklands koncentrations- och utrotningsläger samt Einsatz-gruppen (specialförband) gav då SS-generalen **Hans-Adolf Prützmann** i uppdrag att förbereda en terrorist- och gerillaorganisation i och för krigföring bakom de allierades linjer, om Tyskland blev ockuperat. Prützmann hade träffat Himmler i Ukraina, dit han förflyttats efter att ha ägnat sig åt bl.a. judeutrotning i Lettland. I Ukraina hade Prützmann studerat de ryska partisanernas strategi och taktik, och dessa erfarenheter ville han nu begagna sig av på tysk jord.

Sender Werwolf i etern

Förutom mer traditionell gerillakrigföring och terroristaktioner ville Prützmann också använda radion för sin nazistiska propaganda. Han fick då stöd av propagandaminister Joseph Goebbels: Dennes devis "Hat är vår bön och hämnd är vårt fältrop" blev en paroll för **Sender Werwolf**, som startade sina sändningar den 1 april 1945 på långvåg 224 kHz över den starka Herzbergsändaren (150 kW med 325 m hög antenn).

Själv kunde jag efter tips i Röster i Radio, bara 10 år gammal, men lidelsefullt intresserad av Andra världskrigets utveckling, höra **Sender Werwolf – Varulvsändaren** – då i april månad, men den var svårt störd av **Pol-skie Radio**, som kommit igång från det totalförstörda Warszawa den 16 mars på samma frekvens. Jag begrep givetvis inte vad som sades, först några månader senare skulle jag börja läsa tyska i realskolan.

Hatets och hämnens budskap

Det hat- och hämndbudskap Sender Werwolf riktade till tyska folket kunde ha följande utformning:

"Vi är de tyska frihetskämparnas röst. Ni hör oss varje kväll från kl 19.00 med viktiga nyheter på våglängd 1339 m, 224 kHz.

Upprätta vägsärrar och fallgropar på vägarna, ta bort vägvisare eller byt ut dem mot falska. Telefon- och telegrafledningar är byggda för oss, inte för fienden. Förstör dem! Vapnen i fiendens händer betyder död för vårt folk. I era händer säkrar de folkets frihet...

Vår fiendes materiella överlägsenhet finns bara på framsidan, att skada honom i ryggen är lätt. Till verket, varulvar! Vi varulvar ger allt för vårt folk. Och när vi inte har mer att ge, då ska vi också dö för folket. Viktigt är bara att vårt folk rent och stort och otadligt klarar sig igenom dessa mörka tider. Varulvarnas kamp betyder ett folks frihet."

Två riktiga Werwolfof, SS-generalen Hans-Adolf Prützmann (till höger) och chefen för SS, Heinrich Himmler, har något att säga varandra.

Reaktioner från tyska demokrater

Den tyske diktaren **Thomas Mann**, som levde i exil i USA, uttalade sig via BBC den 5 april i en sändning till tyska folket om Werwolfs verksamhet:

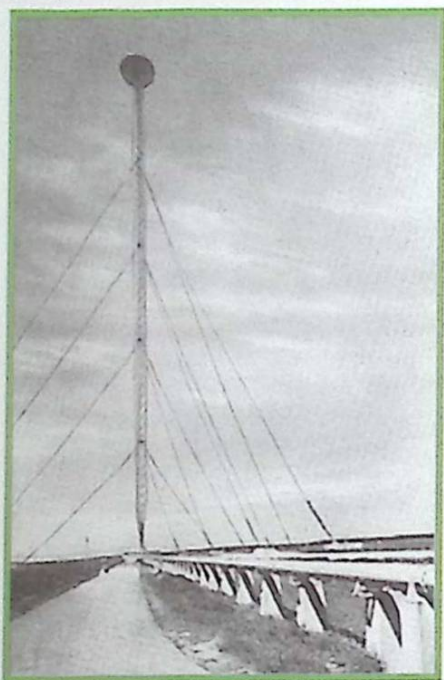
"Folket skall löpa amok för saken, folket skall vara fanatisk. Och vi ska vara kringströvande vargar för att försvara dess frihet, alltså de illdåd som begåtts under ledning av skurkar överallt där ute. Varulven ska föreställa en tysk, nazistisk frihetsrörelse, där en välsnord förbrytarpsykologi genom det namnet spekulerar i folksjälens instinkter, som den sen gammalt har utnyttjat, fräckt och kallt: sinnet för det primitiva, det oförnuftiga, myt- och sagodunklet."

Och en författare, som fanns kvar i Tyskland, den kände **Erich Kästner**, skrev i sin dagbok:

"Kriget i etern blir till gerillakrig, oöverskådligt och för var dag råare. Och sen i förrgår ställer Werwolf-sändaren upp mot den undergång som nalkas. Den skyr inte några hetsparoller. Den betecknar barn som hjältar, när de kastar handgranater från fönstren. Och de tyska kvinnorna och flickorna tilldelas också en ärofull plats i fönstret. De manas till hjältemod och rekommenderas att hälla kokande vatten över den inmarscherande fienden."

Återigen citat från Sender Werwolf:

"Varulvar! De blodbesudlade anglo-amerikanska ter-ro-risternas radiostationer har börjat opponera sig mot vår rörelse. Vi har ingen som helst anledning att gå in på detta. Vi talar inte med fienden via radio. Vi svarar bara genom våra handlingar."

Deutschlandsender Herzbergs antenn.

Finalen

Sender Werwolf upphörde med sin verksamhet den 24 april, efter drygt tre veckors hatpropaganda. Men inspelningar av sändningarna användes av de kvarvarande tyska sändarna, den sista av dem Flensburg, som slog igen den 8 maj 1945, just före krigsslutet. SS-generalen Prützmann, som stått i ledningen för Werwolf, tillfångatogs av de allierade och begick självmord i maj 1945.

Werwolfaktionerna blev på grund av läget och tyskarnas krigströtthet ganska verkningslösa. Mordet på en av de allierade tillsatt borgmästare och på ett antal män och kvinnor, som motsatte sig ett vanvettigt motstånd i Penzberg i Bayern, hör till de illdåd man känner till från Werwolfs verksamhet. Men i stort sett var det apati som rådde bland de besegrade tyskarna.

Materialet är hämtat från olika källor på tyska och engelska på nätet. Den som vill lyssna på inspelning från Sender Werwolf kan gå till www.youtube.com/watch?v=5xuRDSzp4kE och även andra inspelningar hittar du på Youtube.

Att Tyskland kunnat resa sig ur förfall och barbari och bli en demokratisk välfärdsstat tillhör 1900-talets underverk. Episoden Sender Werwolf visar på en av radiohistoriens mörkaste sidor, radion som instrument för våld och terror. Det är inte det enda exemplet på sådant, men ett av de mest flagranta.

Ullmar Qvick

Propagandakriget fortsätter i Korea

Medan jag skriver det här, trappas propagandakriget mellan de två Koreastaterna upp, som en följd av Nordkoreas sänkning av ett sydkoreanskt krigsfartyg. Radiokriget har hållit på i många år nu, men antalet stationer, som ger de som är emot nordkoreansk dik-tatur en röst, har hela tiden ökat. **Free North Korea Radio** (FNKR) är en av dessa stationer.

FNKR har egentligen bara ett syfte, nämligen att få till demokrati i en av världens mest paranoida och hemlighetsfulla nationer. *"Men först måste vi skapa fria media i landet"*, säger Kim Seong-Min, en av männen bakom stationen. Att föra ut ett sådant budskap är farligt och ibland till och med dödligt. Kim skyddas dygnet runt av två beväpnade polislivvakter.

Tio frilansjournalister jobbar inifrån Nordkorea

Idag har stationen 10 frilansjournalister, som förser den med rapporter från andra sidan av bamburidån, däribland en universitetsprofessor, en lärare, minst två soldater och en hemlig agent från Nordkorea. FNKR har försett dem med små digitala bandspelare, som kan användas för intervjuer, samt mobiltelefoner som verkar över den kinesiska gränsen.

Nordkoreas mobiltelefonsystem köptes från Egypten och fungerar inte mot det sydkoreanska nätverket. Inspelningarna smugglas över den kinesiska gränsen och transporteras till Seoul med hjälp av ett nätverk av spioner.

Hoppade av ett tåg och flydde

Kim är född i Nordkorea och son till en poet. Han arbetade under många år som propagandaofficer för den nordkoreanska armén. Men när ett av hans brev till en farbror, som bor utomlands, upptäcktes, blev han anklagad för spioneri och dömd till döden. Under transporten till exekutionsplatsen 1997, lyckades han hoppa av ett tåg och fly över gränsen. 2004 gick han med i den rörelse, som hade som mål att få igång radiostationen FNKR.

Idag får stationen in pengar, mest från japanska aktiver, men också från den amerikanska staten. Det finns en mängd olika radiostationer, som sänder för Nordkorea, de flesta via World Radio Network, som hyr sändningstid från alla möjliga internationella sändare. Gå in på www.wrn.org. Tyvärr hittar jag inga aktuella programscheman där, utan hänvisar till WRTH eller till nyhetskällorna på Internet.

Semestertipset

Bo Samuelsson | Lispundgatan 13 | 587 39 LINKÖPING | 013 - 15 48 01 | webred@sdxf.se

Radiomuseet i Jönköping - 80 år av radiohistoria

På det s k Tändsticksområdet i Jönköping, granne med det stora tändsticksmuseet, ligger Radiomuseet i Jönköping, landets första och ett av de större radiomuseerna. Det drivs numera av kommunen, länsmuseum m fl genom stiftelsen Erik E. Karlsons radio- & teknikmuseum. Museet omfattar mer än 1000 radioapparater, och med grammofooner, bandspelare, TV, tillbehör och dokument finns över 3000 registrerade föremål!

Radiomuseet i Jönköping ligger på det s k Tändsticksområdet, mittemot det stora tändsticksmuseet, i vackert restaurerade tegelbyggnader från tändstickstillverkningens glansdagar.

Erik Karlson föddes 1908 i Huskvarna och redan som 14-åring byggde han sin första egna radiomottagare. Han startade en av landets första radioaffärer 1925, bara tre månader efter det att Sveriges Radio börjat sina sändningar, Erik var då bara 17 år! I näraliggande Jönköping fanns då redan en livaktig radioklubb som byggt en lokal radiosändare och intresset för rundradio var där stort.

Redan tidigt började Erik lägga undan föremål med tanken att grunda ett museum, och 1934 visades samlingen första gången i Jönköping. Den har sedan dess växt till en av de större i landet. Från 1977 fanns en del av samlingen i Radio Jönköpings lokaler, men 1988 ställde Jönköpings kommun de nuvarande lokalerna till förfogande och den stora radioutställningen öppnades.

Till att börja med var det enbart Eriks egen samling av radiomottagare och annan teknisk utrustning som visades. Efterhand har samlingarna kompletterats genom inköp och gåvor.

Erik byggde redan som 14-åring denna mottagare. Duken med det då populära mönstret "Luxor" sydde hans syster.

Förutom alla radioapparater finns tillbehör som mikrofoner som många kända personer har använt, högtalaranläggningar, radiorör, serviceinstrument o likn. Sändningsteknik och sändarhistoria finns förstås med. Ljudupptagningsteknik är en viktig del med allt från Edisons vaxrullar till trådspelare, bandspelare och CD. På TV-sidan finns TV-apparater och videobandspelare samt en ögonvittnesskildring av världens första officiella TV-invisning 1937. Vidare finns militär kommunikationsutrustning och mobiltelefoner, ja allt med någon anknytning till radio! Radiomuseet i Jönköping har väckt stor uppmärksamhet inte bara i Sverige utan även ute i världen, och gästboken innehåller lovord från besökare i många länder!

Passa också på att besöka tändsticksmuseet med unika maskiner för tillverkning av tändstickor och askar, en enastående samling tändsticksetiketter mm, allt från den tid då området var centrum i den världsledande svenska tändsticksindustrin!

Den här väggen alldeles efter entrén kallas "Det var så det började...", och den är i mitt tycke den trevligaste i hela museet, den omfattar en härlig samling av mottagare från slutet av 1920- och början av 1930-talen.

En fantastisk fransk 6-rörs batterimottagare så tidig som 1923! Högtalaren är en Televox Ediswan från samma år. Man kan undra hur länge batterierna räckte?

De s k katedralmodellerna var populära i början av 1930-talet, här några Philips växelströmsapparater från 1930-1933.

En pampig Centrum och några Luxormottagare från slutet av 1930-talet.

Litet modernare mottagare med bl a en Grundig Satellit 2400 från 1980.

Fortsättning på sidan 42

Klassiska DX-mottagare

Eddystone 830/5

Eddystone Radio i Birmingham grundades redan 1923. Till en början med producerade de komponenter, men sortimentet kompletterades snabbt med färdigbyggda apparater, varav den första var en batteridrivna tvårörs mellanvågsmottagare.

Den första KV-mottagaren, rätt och slätt kallade *Eddystone Shortwave*, var också en tvårörshistoria som täckte 3,5-20 MHz. 1928 introducerades serien *Scientifics*. På 1930-talet producerade företaget robust konstruerade mottagare avsedda för bruk runt om i världen, och då främst de brittiska kolonierna och fartyg. Snart nog kompletterades detta utbud med apparater för hobbybruk. Eftersom företaget startades så tidigt skulle det leda för långt att räkna upp alla modeller, av vilka otalet är antalet. Det får räcka med att säga att många kända DX-are någon gång under karriären haft en Eddystonemottagare, och någon har det väl fortfarande. Några av de mest kända modellerna är 680, 680X, 730, 750, 830, 910 och 940. Alla dessa är rörapparater. Senare övergavs förstärkt rörkonceptet, och de mottagare som då producerades blev alltmera avancerade och prismässigt ouppnåeliga för DX-are och amatörer. Ett undantag från denna regel är EC10 som är en (alltför) enkel transistoriserad modell.

Redan på sextiotalet övertogs Eddystone av Marconi. I och med att det kalla kriget tog slut sjönk också efterfrågan på professionella mottagare vilket fick till följd att produktionen av dessa lades ner i slutet av nittio-talet, och man ställde om produktionen till sändare åt radiostationer.

Den modell vi nu ska titta närmare på är 830 som introducerades 1965. Allteftersom tiden gick modifierades mottagaren och fick beteckningarna 830/2, 830/3 osv. Från och med 830/5 har mottagaren 15 rör istället för 13. Produktionen av 830 upphörde 1973. Serien finns även i utföranden för rackmontage och har då RM i modellbeteckningen, 830/5 tillverkades för svenska myndigheter och därför är denna modell den särklassigt vanligaste här. Mitt exemplar är också mycket riktigt en sådan.

Specifikationer

Frekvensområden

300-30000 kHz i nio band. Mottagaren är en dubbel-super band 1-6, dvs. från 1,5 till 30 MHz. På övriga tre band är den en enkelsuper. Mellanfrekvenser 100 kHz och 1250-1450 kHz, sistnämnda enbart på de band där mottagaren fungerar som en dubbelsuper.

Känslighet

Bättre än 3 μV vid 15 dB (S+N)/N på alla band och i alla driftlägen.

Selektivitet

Bred	5 kHz (-6 dB)	12 kHz (-50 dB)
Mellan	3 kHz (-6 dB)	8 kHz (-50 dB)
Smal	1,3 (-6 dB)	5 kHz (-50 dB)

Spegelfrekvensdämpning

50-70 dB beroende på valt band.

Uteffekt

2,5 W (2,5 Ω 5% THD).

Strömförbrukning

Ca 85 W.

Mått

43 (b) * 23 (h) * 33 (d) cm.

Vikt

22,2 kg.

Frekvensstabilitet

Ingen uppgift.

In- och utgångar

Hörlurar.

Linjeutgång.

Antenn (50-75 Ω plint och SO-239).

Jord.

Extern högtalare.

Spänning, 220 V växelström.

Högtalar- och linjeutgångarna är en del av en multikontakt av en sedan länge utgången standard, vilket gör att man får fila till flatstift om man vill ansluta något här. Inget som hamnar på pluslistan direkt...

Handhavande

Ett par egendomliga engelska lösningar får man dra med. Den ena har redan nämnts, den är att det frekvensmässigt lägsta bandet är nio och det högsta ett. Den andra är att finavstämningen borde sitta där bandomkopplaren sitter och vice versa.

Känslan i knappar och reglage är riktigt bra, när det gäller huvudavstämningen är den otroligt bra och skulle få vilken JRC-ingenjör som helst att bli grön av avund.

Digitalavläsning finns naturligtvis inte, däremot kan man på band 1-6 få direktavläsning till 1 kHz genom att använda "Incremental tuning"-funktionen. Det går till att nämnda rätt ställs på 0 och närmaste 100 kHz-punkt

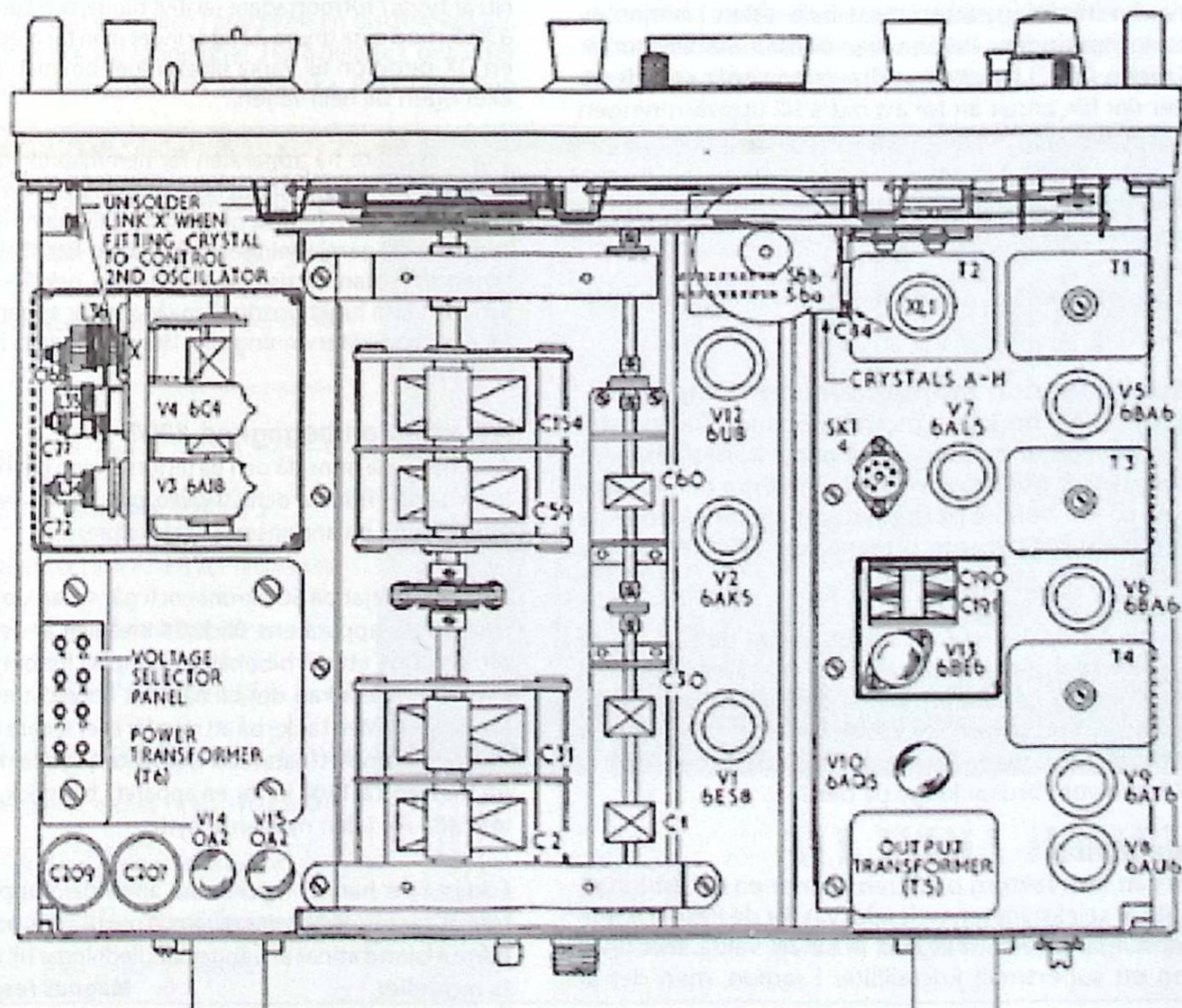

Fig. 2. Plan View of Model 630/7 Receiver

letas upp med kristallkalibratören. Det är åtminstone på lägre frekvenser inte särskilt svårt då skalan är bred och dessutom kan justeras att visa rätt med en speciellt rätt. Dessutom kopplas antennen ifrån då kristallkalibratören aktiveras, ett alldeles för ovanligt fenomen! Sedan använder man "Incremental"-ratten för att lägga till eller dra ifrån önskat antal kHz. Rent tekniskt görs detta genom att den höga MF-en i radion varierar, och det gör att man får använda "Peak RF"-ratten för att maximera signalen efteråt. Det här var då det begav sig väldigt bra för en radio i denna prisklass. Tyvärr funkar denna rätt enbart över 1,5 MHz, för övrigt får man förlita sig på huvudskalan som i detta fall medger en avläsning på max 5 kHz när. Detta låter inte så lysande, men genom att använda kristallkalibratören och justera skalan med den speciella ratten för detta kan man hamna direkt på transatlantfrekvenserna eftersom skalan är graderad i 10 kHz-steg här.

S-metern är liten och graderad 1-10, viket gör att den enda nytta man egentligen har av den är då man maximerar signalen med "Peak RF"-ratten.

Den allvarligaste invändningen är att mottagaren med dagens mått driver hejdlöst (flera kHz), speciellt direkt efter tillslag. Man bör alltså slå på apparaten någon halvtimme innan den ska användas för att mildra effekterna av detta. Annars får man sitta och passa med huvudavstämningsskruven mest hela tiden i början av lyssningsperioden. Radion har dubbla stabilisatorrör av typen OA2. Lite elakt undrar man osökt vad dessa sitter där för, annat än för att bidra till uppvärmningen av rummet...

Skalbelysningen är rejält dimensionerad och kan nästan användas som läs- och skrivljus också.

Ljudet är liksom hos de allra flesta rörmottagare mycket bra.

Känslighet och storsignalsegenskaper

Apparaten har bra känslighet på alla band. Eftersom det är en rörapparat har den också goda storsignalsegenskaper, vilket gör att man inte behövt göra ner känsligheten på MV-bandet på det sätt som gjorts på de flesta transistorapparater som presenterats tidigare i denna serie.

Man skulle önskat sig en något bättre dämpning av spegelfrekvenser även om jag inte störts av sådana då jag lyssnat på apparaten. Den står sig dock gott i konkurrensen med samtida och även senare DX-mottagare. Den angivna värdena är ungefär likvärdiga med Icom IC R-70, och vem brukar klaga på den?

Selektivitet

Trots att formfaktorn på filtren lämnar en del övrigt att önska är selektiviteten helt adekvat för de flesta DX-tillämpningar eftersom lägena är så väl valda. Det finns även ett supersmalt kristallfilter i radion, men det är

användbart enbart för telegrafi.

Sammanfattning

Eddystone 830/5 är en mottagare som motstått tidens tand oväntat väl. De flesta andra apparater i denna prisklass och lägre och från denna tidpunkt arbetar med elektrisk bandspridning som till råga på eländet bara erbjuder direktavläsning på amatörbanden. Alltså klart sämre.

Naturligtvis är det ur dagens synvinkel jobbigt att byta frekvensband. Men för pirat-DX till exempel ställer man mottagaren på 6300 kHz och då har man direktavläsning till den 1 kHz på bandet 6200-6400 kHz.

Rören är av relativt vanliga typer som fortfarande går att få tag i till rimliga priser vilket i sammanhanget är ca 50 kr st. En komplett uppsättning reservrör går alltså på ca 750 kr plus frakt. Även om det är mycket i relation till apparatens pris går det faktiskt att reparera en rörradio som drabbats av elektriskt fel. Skulle däremot en integrerad krets i en apparat som exv. Yaesu FRG-7700 få för sig att tacka för sig är det i regel kört för radion, eftersom dessa kretsar sedan länge gått ut produktion. Så det blir oftast en sista resa till elektronikåtervinningen. Rören är också mycket tåligare för åska och liknande - ett nedslag en bit bort som skulle ta kål på en transistorapparat klarar rörmottagaren.

Nu är tyvärr rörmottagare relativt tunga, och Eddystone 830/5 med sina dryga 22 kg är inget man tar med sig på en DX-pedition till Parka till exempel, om man nu inte åker egen bil hela vägen.

Ska man bara ha apparaten för hemmabruk kan den utan vidare rekommenderas. Det är faktiskt en upplevelse att sitta och ratta på en sådan här gammal mottagare och gamla minnen infinns sig lätt. Dessutom inhandlar man faktiskt lite DX-historia också - det är synd att låta funktionsdugliga sådana här apparater gå till elektronikåtervinning eller låta dem förfalla i någon vedbod.

Att köpa en begagnad 830/5

Apparaterna finns då och då till försäljning på Internet-forum som Tradera och DX-radio, och jag har även sett åtminstone en annonseras ut i lokalpressen.

Priserna börjar på 500 kronor och går sedan uppåt beroende på apparatens skick. Som vanligt är det bästa att satsa på ett väl bibehållet exemplar, för börjar mekaniken fallera kan det bli närmast hopplöst att få till apparaten. Med tanke på att man för eller senare tvingas köpa en komplett sats reservrör tycker jag inte man bör ge mer än ca 1200 kr för en apparat i bra skick, om nu inte alla rör i den nyligen är bytta.

Eddystone har en mycket bra användargrupp på Internet, www.eddystoneusergroup.org.uk, där man kan hämta bland annat användarhandledningar till de flesta modeller.

Magnus Jespersen

Radio i Indien

The world at a twirl - hela världen i ett huj

Titeln har jag hämtat från amerikanen Ken R Boards skrift från mitten av 1950-talet. Han skriver bl a vänligt om oss svenska DX-are "From what is undoubtedly the most DX minded country in the world - Sweden". Those were the days... Det kan väl tjäna som lite filosofisk inledning. Jag hade tänkt att skriva några rader om radio i Indien och tidigare har jag ju skrivit några inslag om t.ex. Australien, Turkiet, Serbien, Polen, Tjeckien, Holland, Spanien, Kongo etc. Vår hobby för oss verkligen runt i världen. Och en skildring av t.ex. radions utveckling i ett land eller en kontinent är ett intressant sätt att komma in i ett lands historia, befolkning, politik och kultur. Det ger en fin anledning att lyssna på landets radio, läsa på hemsidor olika tidskrifter och böcker. Den här gången har jag haft lite glädje av att jag i min bokhylla haft tillgång till t.ex. Verdens Radio Handbog for lyttere 1950-51 s. 65-66 och följande WRTH-årgångar, Sender und Frequenzen 2010 samt informationsmaterial som jag fått i samband med QSL under årens lopp samt AIR:s hemsida www.allindiaradio.org, som har mycket att erbjuda.

Indiens historia efter andra världskriget

Från 1840-talet var Indien i praktiken en brittisk koloni. När Indien fick självständighet 1947 delades det i det hinduiska Indien och det muslimska Pakistan. Den

rikaste och mest utvecklade delen av Bengalen (med Calcutta) tillföll Indien medan det fattigare Östbengalen blev Pakistans östra del (160 mil från varandra). Östbengalen blev självständigt från Pakistan i december 1971 och bildade staten Bangladesh. Floden "Indus" (betyder på sanskrit "flod"), som börjar i det tibetanska Himalaya har givit landet namnet Indien. 1950 hade landet 350.000.000 invånare och 3.900000 radiolicenser. Idag 2010 uppskattas befolkningen till 1.166.000.000 invånare.

Tribute of praise

Den indiske författaren och nobelpristagaren (år 1913) Rabindranath Tagore har skrivit följande poem om All India Radio-Akashvani *Hark to Akashvani up-surgng "From here below...*

*From earth to heaven, distance
conquered,
in waves of light
flows the music of man's diving,
fancy's flight..."*

Radions början i Indien

Rundradion i Indien började som i många andra länder genom att två privata radioklubbar, en i Bombay och en i Calcutta, startade kommersiella radiosändningar. Det första programmet sändes från Radio Club of Bombay

هندلہی، اذاغات عموم الهند ဒေသလံအင်ဒီးယား ရေဒီယိုမှ အသံထွက်နေပါသည် 這是印度德里廣播電台 THIS IS DELHI CALLING IN THE EXTERNAL SERVICES OF ALL INDIA RADIO ICI DELHI, EMISSION D'OUTREMER DE ALL INDIA RADIO. ଆ ଓଲ ପମିଆ ରେଡ଼ିଓ ଥେ..ହିନ୍ଦୀ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ଏହା यह बाल इंडिया रेडियो है । DISINI SIARAN LUAR NEGERI ALL INDIA RADIO यो बल इंडिया रेडियो हो । اینجا ریڈیو ملی است د آں انڈیا ریڈیو د غار به نشر یاتوجتو خانگه ستاسوپ خدمت کین حاضرگی HII NI SWAHILI SERVICE YA ALL INDIA RADIO ആൾ ഇൻ്റർനാഷണൽ റേഡിയോ. นี่คือเสียงเรดิโอ กระเจาเสียงจากภาคภาษาไทย കൂമ്പസ്മൃതിയുടെസ്വരമാണ്.		Designed & produced by Directories of Advertising & Visual Publications, Pvt. Ltd., 1, B. Gokul Chandra Road, New Market, Calcutta 700 016. Printed at New Singapore Press Ltd., Calcutta. ALL INDIA RADIO EXTERNAL SERVICES
--	--	---

**DIRECTORATE GENERAL
ALL INDIA RADIO**
A.V. Bhavan, Sansad Marg
New Delhi-110001, INDIA

No. 3/1/03 EIII
Date: 8/4/03

Dear Sir/Madam,

We gratefully acknowledge and confirm
your Reception Report.

Date: 7th Dec. 02 Frequency 4760 kHz
Time: 4:58 IST Station: PORT BLAIR

Yours faithfully,
(A.K. BHATNAGAR)
Director (Freq. Assignments)

संसाधन विभाग, दिल्ली (17वीं सदी)
Red Fort, Delhi (17th century)

O.I.C

MR. MAGNUS JESPERSON
REGEMENTSGATAN 23
S-723 45 VASTERAS
SWEDEN

Archaeological Survey of India

400 HZ INDIA 400 HZ INDIA

POSTEN 2003-04-14 13:35 ARN 034

förlorade segrarmakterna och de allierade intresset för krigspropagandasändningar och överlät sändarutrustningen till Indien med sex sändare och till Pakistan med resterande tre sändare. AIR hade därutöver kompletterande 18 sändare ute i landet. Dessa täckte 2,5% av landet Indien och 11% av befolkningen.

Prasar Bharati

är Indiens oberoende rundradioföretag, som bildades 1997 för att ansvara för All India Radio - Akashvani samt Doorsdarshan (TV). För att täcka landet har Home Service i bruk ett avsevärt antal mellanvågs-

och kortvågssändare förutom FM för att täcka detta stora lands befolkning nationellt, regionalt och lokalt. Radiolyssning på MV var oftast en storstadsföreteelse och kortvågen för landet i övrigt.

National channel sänder program över hela landet. De regionala programmen (Home service) är uppdelade i 5 zoner: North - New Delhi, East - Calcutta, North east - Assam, West - Maharashtra samt South - Madras. Lokalradio har utvecklats från att ha funnits mest i distrikthuvudstäder. Nu servar varje station ett mycket litet område. Det finns också 5 samhällsradiocentra i nordöstra Indien för att serva lokala stammar. Förutom National programmes har AIR FM Rainbow channel, FM gold channel, Urdu service, For forces (Hindi/Gorkhali), AIR home news service och FM classical music channel. Mer om Vivid Bharati Service längre ned!

I dag har AIR en kedja av 232 sändningsorter med 149 MV-sändare, 54 KV-sändare och 171 FM-sändare. I dag täcks 91,79 % av landet Indien och 99,14% av befolkningen. I AIR home service sänds på 24 språk och 146 dialekter.

1952 sändes för första gången musik i AIR. Den första TV-sändningen ägde rum i New Delhi 1959. I Madras startades den första FM sändare 1977 och 1984 startades den första lokalradiostationen i Nagariol. 1988 startades National radio channel och året efter 1989 startades det första Regional programme north east. 1996 byggs ett nytt radiohus i New Delhi. Samma år introducerar AIR on-line-information service på Internet. 1997 introduceras DAB på experimentstadiet.

DRM

I senaste nr av DX Fokus (nr 2/2010) s. 2 upplyses att Indien väljer DRM (Digital Radio Mondiale). AIR har en ambitiös plan att konvertera stationens alla 40 MV-sändare till DRM till en kostnad på över 1 miljard kronor. AIR har genomfört försök med DRM på MV sedan 2007

i juni 1923. Det följdes av experimentsändningar i juli 1927 från Bombay och Calcutta som indiska regeringen och ett privat företag drev tillsammans under namnet "Indian Broadcasting Company". Projektet fick svårigheter och indiska regeringen hade snart tagit över de två radiostationerna i en organisation som hette "The Indian State Broadcasting Service".

All India Radio

8 juni 1936 började All India Radio utveckla sin verksamhet som en statlig organisation med mål att informera, utbilda och underhålla den stora befolkningen. Till en början med tre sändare som inte förslog långt, men det utökades till sändningar från Calcutta, Bombay, Delhi, Madras, Lahore och Peshawar. Den viktigaste kortvågssstationen var i augusti 1938 en 10 kW sändare på 31 mb. Det är inte svårt att sätta sig in i pionjäernas utmaningar i ett så stort vidsträckt land och med begränsade ekonomiska resurser.

Utvecklingen för radion i Indien påverkades mycket av andra världskriget. Indiens egen kamp för sin självständighet, den gryende friheten och de första trevande stegen på vägen mot en ny nations födelse.

All India Radio External service - början

Strax efter andra världskrigets utbrott startade All India Radio den 1 oktober 1939 utlandsprogrammet "External services". Med två kraftiga kortvågssändare och en central nyhetsservice. Sändningarna på pushtu riktades mot Indiens nordvästra front. Sändningarnas syfte var att bemöta radiopropagandasändningar från Tyskland, som riktades mot Afghanistan, Iran och arabländerna. Så småningom utökades sändningarna med engelska, arabiska, dari och farsi i riktning mot Västasien och burmesiska, kinesiska, franska, malaysiska och japanska i riktning mot Ost- och Sydostasien.

När Indien uppnådde sin självständighet från briter 1947 sedan andra världskriget upphört

och funnit att DRM är både mycket robust och mycket driftsäker teknologi. AIR inledde 2009 försök med DRM på KV från Khampur (nära Delhi) och i år har man tagit två högeffekts-DRM-MV-sändare i bruk. Sedan gäller det ju att få rätsida på mottagarsidan...

12 november 2001 invigdes Museum of radio & doordarshan (TV). Samtidigt har den 12 november proklamerats som "The public service broadcasting day" för att hedra Mahatma Gandhis besök på AIR. Gandhi var imponerad av AIR som mirakulös kraft och uttalade: "A medium of unparalleled immediacy, intimacy and power"!

I juli 2002 firade All India Radio 75 år med rundradiosändningar.

Vivid bharati service - VBS

är kommersiella radiosändningar, som startades av AIR i mitten på 1950-talet, som svar på Radio Ceylons commercial service populära sändningar, och sänds numera över MV, KV och FM. Bl.a. kan VBS höras på kHz kl 16.00 UTC. Hörde själv som ung tonåring i Söderhamn i oktober 1952 Commercial service of Radio Ceylon från Colombo på eftermiddagarna när jag kom hem från skolan. De hördes jättebra och hade populär musik och amerikanska och engelska showprogram ungefär som vi var vana vid från Radio Luxembourg på den tiden. Radiostationen var så utbredd att när jag till exempel gick och lämnade in mina skor till lagning hade vår skomakare på Radio Ceylon i sin ateljé. Numera heter ju Ceylon Sri Lanka. Tittar man i kartboken ser man att Parksundet som delar Indien och Sri Lanka inte är mer än ca 10 kilometer brett så man kan förstå att AIR var tvungen att möta konkurrensen från Colombo med Vivid bharati services populära toner. The Commercial Service of Radio Ceylon kunde nog nå en bra bit in i Indien med sina 7,5 kW KV-sändare och MV-sändare.

All India Radio External service idag

Man sänder dagligen 55 sändningar under 72 timmar till över 100 länder på 27 språk, varav 16 är utländska och 11 är indiska. De utländska sändningsspråken är arabiska, baluchi, burmesiska, kinesiska, dari, franska, indonesiska, nepali, persiska, pushtu, ryska, sinhala, swahili, thailändska, tibetanska och engelska (GOS). De inhemska sändningsspråken är bengali, gujarati, hindi, kamrads, malayama, punjabi, seraiki, sindhi, tamil, telegu och urdu. De mer utmärkande språkavdelningarna är urdu (12 tim 15 min), GOS - General overseas service på engelska (8 tim 15 min), hindi (5 tim 1 min), bengali (6 tim 30 min) och tamil (5 tim 30 min).

External service agerar som ett fönster till Indien för andra länder och vill ge Indiens synpunkter, om utveckling tillsammans med konst och kultur. Den

indiska diasporan är stor och det finns också många utlänningar (som t ex jag själv) som är intresserade av att följa Indiens utveckling. Det finns också ett ökat intresse från affärsförbindelser och politiskt intresserade över hela världen för Indien som land. AIR External service känner sig moraliskt förpliktade och vill ge information, utbildning och underhållning från det mångfacetterade Indien.

1969 och 1971 satsade AIR på 1000 kW MV-sändare i Calcutta resp. Rajkot (enl WRTH är den f.n. inte i drift) och 1984 satsades på 2 KV-sändare i Aligarh (250 kW). 1994 invigdes 4 KV-sändare i Bangalore (500 kW). Detta gör Bangalore till ett av de största sändarcentrumen i världen.

Lyssnarrapporter

Lyssnarrapporter och kommentarer på programmen är välkomna till Director of External service, All India Radio, P.O. Box 500, New Delhi 11001, Indien. Lyssnarrapporter med teknisk uppgifter och hörbarhet etc. sänds till Director (Spectrum Management), All India Radio, Room No. 204, Akashvani Bhawan, Parliament Street, New Delhi 110001, Indien (e-post spectrum-manager@air.org.in).

I brevlådeprogrammet "Faithfully Yours" som sänds i GOS General Overseas Services på engelska på måndagarna uppmanas lyssnarna att inte bifoga IRC eller pengar. Det är risk att brev inte kommer fram och det betonas att "indiska regeringen betalar portot". Till Spectrumadressen har jag också skickat rapporter på lokala och regionala stationer och fått svar.

All India Radio sänder på engelska till Europa och Afrika kl 17.45-19.45 UTC på 6280, 7400, 7410, 7550, 9415, 9445, och 11935 kHz samt kl 20.45-22.30 UTC till Europa och Australien på 6280, 7410 9445, 11620 och 11715 kHz (Ur DX-fokus 2/2010).

Rabindranath Tagore Akashvani

Hearken, the aerial voice ascends, out of the earth's bounds, investing the mortal world, with celestial glory. Man's music reaches out, to the azure sky, where amidst resonant spheres, the goddess of music has her seat, Triumphant over distance, melody streams forth, waves on waves, up to the heaven's bourne. And my poet's fancies, flash across, the path of lightning, invisible to the eye. Man's word is conveyed, over the east and over the west, along the diurnal course, of the sun's chariot. And the mind, of man, soars to the realms, where gods dwell.

Översatt av Kshitis Roy från bengali (Från Broadcasting in India nov 1968).
Claës-W Englund

DX-vännerna

Exempel på hur allt fler blir medlemmar och stödjer SDXF

Vi har ju förenklat administration och redovisning inom DX-vännerna på så sätt att Du som vill bli medlem t ex i samband med medlemsavgiften till SDXF kan pricka för DX-vännerna och så vidarebefordras din avgift (valfritt belopp) på SDXF:s Plusgiro 32626-4 och så bokför Bo Samuelsson det på ett särskilt DX-Vännernas konto. Här kommer en liten redovisning från Bo vilka som i samband med förnyelsen av EA-abonnemang och SDXF:s årsavgift för 2010 har givit ett bidrag till DX-vännerna. Totalt på DX-vännernas konto på 1:a maj 2010 ca 6870 kronor.

Innan jag gör den redovisningen vill jag bara berätta om ett brev från Jan Erik Rääf som kom redan i september 2009. Förra söndagen var jag med mina två barnbarn Oskar och Gustav på fotbollsträning för 7 och 5 åringar på Stuvsta IF:s fotbollsarena på Fotbollsvägen i Stuvsta. När jag hade de första kontakterna med det nybildade DX-alliansen (föregångare till Sveriges DX-förbund) omkring 1956 som tonårig klubbkontaktman i DX-klubben Tellus i Söderhamn skrev jag mina brev till adressen: Fotbollsvägen 5, Stuvsta och det var Janne Rääfs och DX-alliansens adress de första åren in på 1960-talet. Janne har gjort jättemycket för hobbyn i samband med

att DX-alliansen växte till över 70-talet klubbar (se min serie om antalet DX- och radioklubbar i Sverige på 1950-talet). Över till Jannes brev:

Ärende: Ny medlem i Vännerna

Jag vet inte vem som är sekreterare i Vännerna, så nedanstående inträdesansökan får gå till er tre, tillsammans med min frivilliga avgift (50-lappen) som om några dagar överskickas per plusgiro. 73

Jan Erik Räf

Bifogas:

Hej från en gammal DXare och Vän!

Ja, gammal DXare är man i två avseenden: dels fyller jag 81 i år, dels har jag DXat sedan början av 40-talet.

Och VÄN är jag därför att jag efter Hackåstinget 1956 under de första åren arbetade med det administrativa inom den då nystartade DX-alliansen (= nuvarande DX-förbundet). Jag blev sekreterare och höll kontakten med - hur många föreningar var det? Det var mer än ett 50-tal. Och aktiva var de sannerligen! Man brukade räkna med att DX-ingen då var något av en folkrörelse

med kanske 50.000 aktiva DX-are.

Det var verkligen ett roligt och tack-samt jobb att då arbeta för hobbyns och klubbarnas behov och utveckling. Som DXare har jag under senare år försökt att vara aktiv, mest på mellanvåg. Men vart är det på väg idag? Läste till exempel nyligen om planerna i England att slopa all analog radio från år 2015 till förmån för DAB och annat digitalt. Inga goda framtidsutsikter!

Det är därför mycket stimulerande att i varje nummer av Eteraktuellt läsa om vad som ändå hörs och görs idag. Och naturligtvis gläder det mig oerhört att läsa både om nytt och gammalt presenterat av sådana tunga namn inom hobbyn som Christer Brunström, Claës-W. Englund, Ronny Forslund, Björn Fransson, Stig Granfeldt, Gert Nilsson, Claes Olsson, Bo Samuelsson, Ullmar Qvick... ja jag skulle kunna räkna upp flera namn på tidningens skribenter, som jag gläds åt i varje nummer av tidningen.

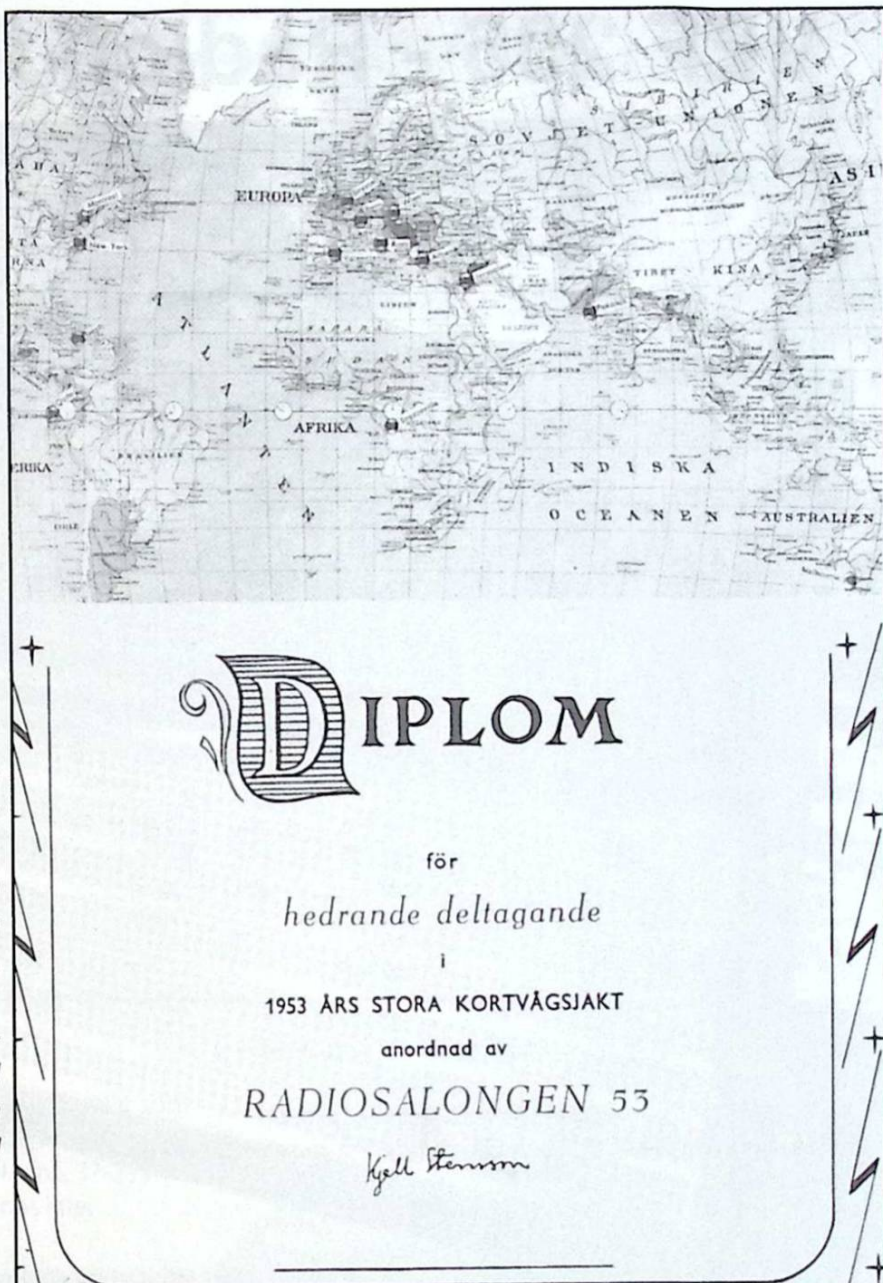
DX-vännerna har haft en ganska blygsam framtoning i tidningen. Men med uppmaningen i nummer 6/2009 fick jag ändan ur vagnen och insänder därmed min medlemsansökan!

Jan Erik Räf, Stockholm

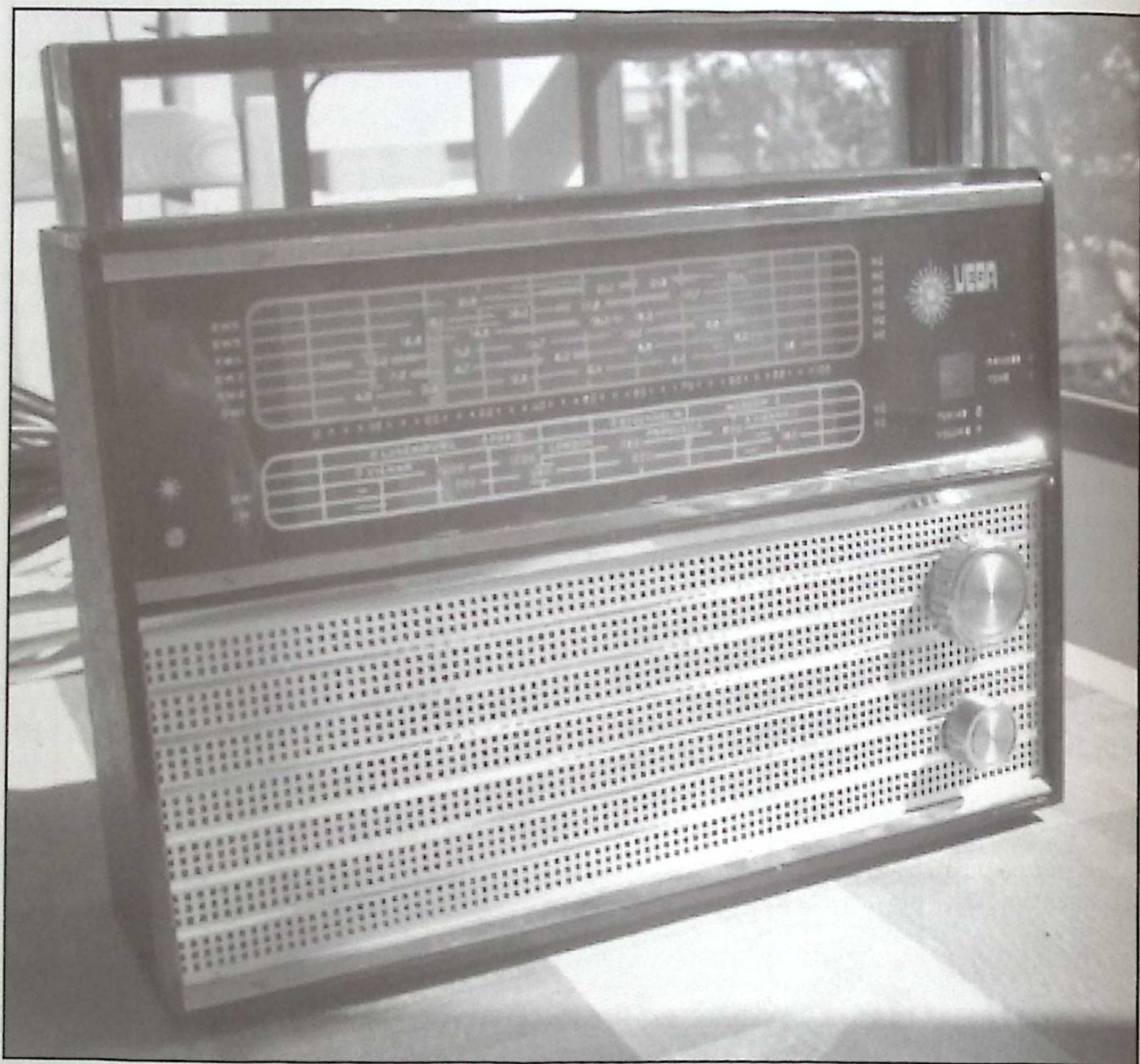
Följande DX-vänner har bidragit till SDXF:s/DX-vännernas fond 2009/2010: Reimar Adler, Tore Randin, Bo Thorstensson, Tor-Henrik Ekblom, Jan Edh, Olof Andersson, Christer Brunström, Gunnar Wrangle, Nils Nilsson, Jan Thörnblom, Jan Karlqvist, Claes W Englund, Ingemar Larsson, Anders Pettersson, Jan Erik Rääf, Rolf Lindberg, Rolf Lindberg, Lars Zachris-

son, Roland Sigge, Ullmar Qvick, Anders Selfors, Dan Andersson, Christer Carnegren, Nils Pihlgren, Inge Nordås, Lars Andersson, Jan Malmesjö, Thomas Hörstedt, Torsten Nilsson, Mickael de Laval samt Rolf Slottäng. Stödföreningen DX-alliansens vänner bildades vid DX-parlamentet i Nässjö juni 1963 och har senare bytt namn till DX-vännerna. Senaste styrelse: Bengt Dalhammar Ordf, ordinarie ledamöter Christer Brunström sekr, Carl Gustav Köhler, och Ullmar Qvick samt suppleanter Claës-W. Englund, Tor Henrik Ekblom och Dan Andersson samt SDXF:s nyvarande ordförande Ove Nordin. Valberedning är Magnus Jespersen ordinarie och Lars Wieden suppleant. Ett stort tack till alla som redan utnyttjat möjligheten att stötta DX-vännerna. Ni såg av redovisningen ovan att tillsammans så ger det resultat till gagn för vår hobby! Fortsätt att stötta DX-hobbyn och Sveriges DX-förbund genom bidrag till DX-vännerna, utropar

Claës-W Englund

VEF 206 - Radion från Riga

De DX-are som var aktiva i början och mitten av sjuttio-talet (och detta gäller nog de allra flesta av denna tidnings läsare) minns kanske denna lite udda radio. Även om den inte marknadsfördes speciellt flitigt i Sverige (någon enstaka firma vill jag minnas sålde den på sjuttio-talet) så brukade den utgöra första priset i Lettlands Radios årligen återkommande lyssnartävlingar i mitten av sjuttio-talet.

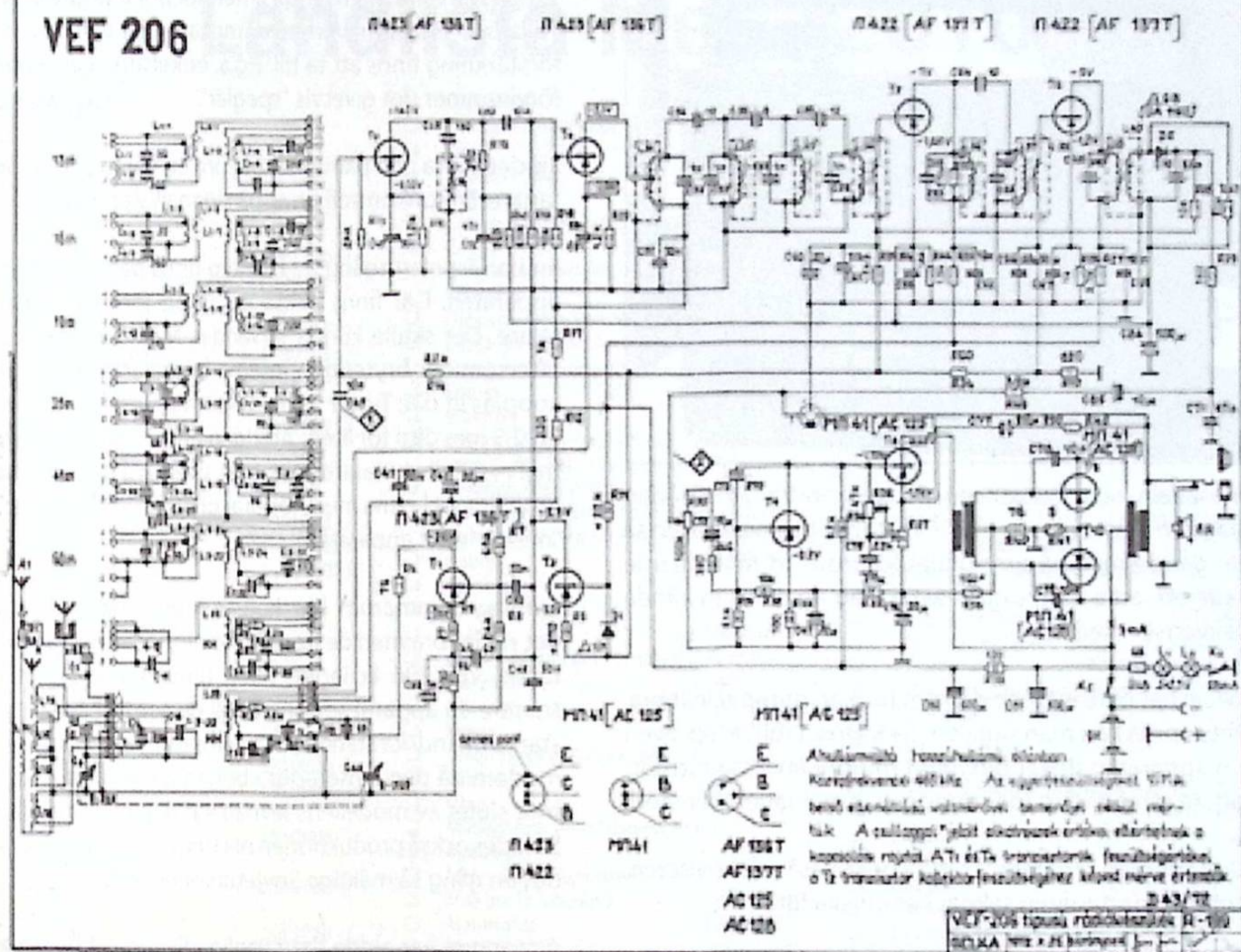
Som nybliven DX-are och gymnasieelev vid denna tid hade jag en milt talat begränsad budget som inte tillät några inköp av trafikmottagare så där utan vidare. Så naturligtvis hakade jag på Lettlands Radios tävling för att om möjligt vinna en VEF 206. Det skulle vara ett billigt sätt att tillskansa sig en åtminstone hyfsad mottagare. De här tävlingarna krävde att man bl.a. öste ut rapporter till Lettlands Radio i Riga under en månads tid – det var naturligtvis syftet med dem – men det var något jag fick ta. Nu lyckades jag i alla fall inte vinna förstapriset utan som bäst en lädermapp som jag faktiskt har kvar

än idag. Så det "projektet" sprack.

Så ungefär 35 år senare fanns plötsligt ett exemplar av VEF (eller Vega som den också kallas) 206 tillgängligt på Tradera och utgångspriset var behagligt lågt. Jag lade ett maxbud och hoppades det skulle räcka. Det gjorde det, visade det sig (på Tradera kan man aldrig vara helt säker, gamla apparater kan säljas där till förvånansvärt höga priser ibland). Så några dagar senare var jag lycklig ägare till en VEF 206 efter alla dessa år.

VEF (Vega) 206 är en portabel transistormottagare som täcker LV, MV och vissa KV-band och som tillverkades av Tento i Riga, Lettland (då en del av Sovjetunionen) under perioden 1972-1989 cirka. Apparaten tillverkades enbart för export (på den tiden uppskattade regimen inte att folk lyssnade på utländska radiostationer). Mottagaren är av typen enkelsuper med mellanfrekvensen 465 kHz och avläsningen är givetvis analog. Bandomkopplingen sker med en omkopplare av typen roterande trumma

VEF 206

Kopplingschema för VEF 206.

(precis som på äldre modeller av Grundig Satellit som vi berättat om i tidigare nummer av Eteraktuell). Den har åtta band: LV, MV, 120-75 mb, 60-41 mb, 31-25 mb, 19 mb, 16 mb respektive 13 mb. FM finns inte.

Frekvensmarkeringarna är ganska glesa generellt, samtidigt som skalvisaren är kraftig vilket gör att avläsningsnoggrannheten är mycket dålig. Men det var som bekant det vanligt på den här tiden, speciellt på mottagare i lägre prisklass.

Apparaten har måtten 30 * 24 * 11 cm och väger knappt 3 kg utan batterier. Den är utförd i plast i något slags läderimitationsutförande. Inte så lyckat, eftersom materialet åldras och blir skört (vissa Grundig Satellitmodeller är också tillverkade av snarlik plast). Annars är det ett gediget bygge.

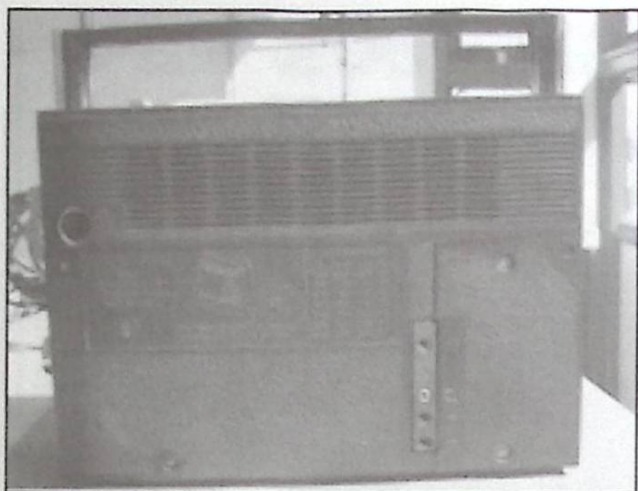
10 transistorer (vanliga bipolära, alltså inga FET) och två dioder används. Detta kan idag tyckas löjligt lite, men är ungefär likvärdigt med vad enklare DX-mottagare från samma tid som exv. Realistic DX-150 A hade. Och mottagaren har alltså inte FM. Den drivs av 6 st 1,5 V batterier av D-typ (eller R20 om man så vill) alternativt 9 V likspänning från ett externt nätaggregat via en kontakt som förmodligen är av hädangången sovjetisk standard eftersom jag inte sett den någon annanstans.

Nättaggregatet måste vara av god klass eftersom filteringen av nätstörningar inuti apparaten är mycket dålig. Eftersom mottagaren är mycket strömsnål finns det ingen anledning att labba med nätaggregat överhuvudtaget.

10 transistorer räcker förstås inte till vad som helst, men mottagaren har faktiskt ett avstämt HF-steg. Bandomkopplaren av trumtyp är en känslig del av apparaten, för denna typ av omkopplare ger problem även på Grundigs Satellitmodeller där kontakttungorna är förgyllda.

Och så är inte fallet här. Så en rengöring med kontaktspray och tandborste eller liknande blir nödvändig om den nu inte redan är gjord.

Avläsningsnoggrannheten är som nämnts mycket dålig, delvis beroende på att skalan är otillräckligt graderad, dels på att bandspridning saknas. Till råga på eländet tillkommer (förutom det vanliga parallaxfelet då skalvisaren sitter bit från skalan) ett fel som beror på komponentåldrande, speciellt vad det gäller elektrolytkondensatorer. Om man nu inte nöjer sig med att strölyssna på måfå med apparaten är det enda sättet att få ordning på grejerna att klistra en millimeterspappersremsa över loggskalan, och använda en annan mottagare med digital avläsning för att ställa in samma stationer som på VEF-radion, och pricka in läget på loggskalan på A4-millimeterpapper med loggskalans gradering på

ena axeln och frekvensen på den andra. Åtta sådana diagram måste alltså göras. Omständligt, javisst. Men så här gjorde man på sjuttioalet förutom att man då inte hade en radio med digital avläsning att ställa in kända frekvenser med.

AVC-n har bara ett läge och det funkar inte speciellt bra. Detsamma kan man säga om frekvensstabiliteten, även om apparaten driver betydligt mindre än vissa rörmot-tagare efter tillslag (där temperaturskillnaden blir stor).

Känsligheten är däremot rätt så bra, likaså selektiviteten, trots att mottagaren saknar keramiska filter.

På MV och LV är mottagningen riktigt bra med den inbyggda ferritantennen, förutsatt att apparaten används i en störningsfri omgivning och inte körs från nätet.

För KV-banden används en teleskopantenn, och räcker inte det finns ett uttag för extern antenn (en banankontakt passar). Motståndskraften mot överstyrning är för-

vånansvärt stor, men långa antenner bör inte användas i alla fall, eftersom varken dämpsats eller variabel HF-förstärkning finns att ta till. P.g.a. enkelsuperkonceptet förekommer det givetvis "speglar".

Ljudet är bra och påminner lite om en gammal rörmot-tagare. En tonkontroll finns på sidan av apparaten.

En bandspelarutgång av DIN-typ finns på baksidan av apparaten. Där finns också ett uttag för extern högtalare. Det skulle kunna användas för hörlurar också, eftersom det bryter den interna högtalaren när något kopplas in där. Tyvärr är en 3,5 mm plugg för stor och en 2,5 mm dito för liten. Återigen ett exempel på gammal rysk (eller snarare sovjetisk) standard som gör det omöjligt att lyssna med hörlurar om man inte går in och "mekar" med apparaten.

Summa summarum har konstruktören lyckats få till det riktigt bra med de begränsade förutsättningar som fanns. VEF 206 är ingen riktig trafikmottagare, utan snarare en apparat som riktar till de som vill lyssna på starka utländska stationer. Konstruktionen var inte helt modern då den lanserades i början av sjuttioalet och mot slutet av modellens levnad var den rejält daterad. Så lades också produktionen ner ungefär samtidigt som det en gång så mäktiga Sovjetunionen föll.

Apparaten har aldrig varit vanlig i Sverige och idag är den mycket sällsynt. Jag trodde faktiskt den var utrotad, men hade alltså fel. Så jag köpte ett samlarobjekt eller ett stycke radiohistoria snarare än en DX-mottagare. Men det skadar ju inte att variera infallsvinkeln på hobbyn lite.

Magnus Jespersen

Dags för Mest 2010

Det är dags igen för Mest, som betyder **medlemsstatistik**. Mestlistan är de svenska DX-arnas "Vem är vem?" och vi hoppas att även du ställer upp för att få en så fullständig statistik som möjligt. För att denna ska vara någotsånär aktuell kommer anmälningar som gjorts tidigare än till Mest 2009 inte att tas med.

Listan är baserad på EDXCs senaste publicerade landlista på www.edxc.org, daterad juli 2007. Dvs. inga nyheter har tillkommit sedan förra årets Mest.

Läs anvisningarna på annan sida. Klipp ur eller kopiera nästkommande två sidor och fyll i alla uppgifter. Av utrymmesskäl ber vi dig begränsa mottagar- och antenspecifikationen till huvudutrustningen. Redaktören förkortar alltför vidlyftiga specifikationer om behov skulle uppstå. Sätt ett kryss i rutan framför respektive verifierat land och summera. Skicka slutligen listan till

huvudredaktören, adress finns på sidan 2.

Du som skickat in listan tidigare behöver bara meddela uppdateringar sedan senast.

Redaktören förbehåller sig rätten att ändra felaktiga summor liksom i oklara fall begära ytterligare information eller kopior av QSL.

Förklaringar och regler för Mest

Endast rundradio-QSL räknas. Samtliga stationer måste vara avlyssnade i ett och samma land. Som station räknas i princip sändaranläggning. Piratstationer på internationellt vatten och satelliter räknas inte till något land utan endast som station. Clandestinstationer ger landpoäng för det land där sändaren är belägen, om det är säkert känt. Landpirater ger inga landpoäng.

Fortsättning på sidan 21

Landlista Mest 2010

EUROPE

- ☐ Albania
- ☐ Andorra
- ☐ Austria
- ☐ Azores
- ☐ Belgium
- ☐ Belarus (911226 -)
- ☐ Bosnia and Herzegovina (920406 -)
- ☐ Bulgaria
- ☐ Croatia (920115 -)
- ☐ Czech Republic (930101 -)
- ☐ † Czechoslovakia (- 921231)
- ☐ Denmark (incl. Bornholm)
- ☐ Estonia (910906 -)
- ☐ Faroe Islands
- ☐ Finland (incl. Åland)
- ☐ France (incl. Corsica)
- ☐ Germany (901003 -)
- ☐ † Germany, East (- 901002)
- ☐ † Germany, West (- 901002)
- ☐ Gibraltar
- ☐ Greece (incl. Rhodes, Crete)
- ☐ Hungary
- ☐ Iceland
- ☐ Ireland
- ☐ Italy (incl. Sardinia, Sicilia)
- ☐ Jan Mayen
- ☐ Kaliningrad (910906 -)
- ☐ Latvia (910906 -)
- ☐ Liechtenstein
- ☐ Lithuania (910906 -)
- ☐ Luxembourg
- ☐ Macedonia (930408 -)
- ☐ Malta
- ☐ Moldova (911226 -)
- ☐ Monaco
- ☐ Montenegro (20060604 -)
- ☐ Netherlands (Holland)
- ☐ Norway
- ☐ Poland
- ☐ Portugal
- ☐ Romania
- ☐ Russia (911226 -)
- ☐ † Saar (480103 - 561231)
- ☐ San Marino
- ☐ Serbia (20060604 -)
- ☐ † Serbia and Montenegro (- 20060604)
- ☐ Slovakia (930101 -)
- ☐ Slovenia (920115 -)
- ☐ Spain (incl. the Balearic Islands)
- ☐ Svalbard (Spitsb.) (incl. Bjørnøya)
- ☐ Sweden
- ☐ Switzerland
- ☐ † Trieste (470210 - 541005)
- ☐ Ukraine (911226 -)
- ☐ United Kingdom (incl. Isle of Man, Guernsey, Jersey)
- ☐ † USSR (incl. Asia) (- 911225)
- ☐ Vatican City (incl. Santa Maria di Galeria transmitter. site)
- ☐ † West Berlin (- 901002)

Europe:.....

AFRICA

- ☐ Algeria
- ☐ Angola
- ☐ Ascension
- ☐ Benin (ex Dahomey) (580928 -)
- ☐ † Biafra (670530 - 700115)
- ☐ Botswana (ex Bechuanaland)
- ☐ Burkina Faso (ex Upper Volta, 580928 -)
- ☐ Burundi (670209 -)
- ☐ Cabinda (enclave of Angola)
- ☐ Cameroon
- ☐ Canary Islands

- ☐ Cape Verde
- ☐ Central African Rep. (580928 -)
- ☐ Ceuta (560407 -)
- ☐ Chad (Tchad) (580928 -)
- ☐ Comoros
- ☐ Congo (ex Congo-Brazzaville, 580928 -)
- ☐ Congo Dem Rep (ex Belgian Congo, Congo-Leopoldville, Zaïre, Congo-Kinshasa)
- ☐ Djibouti (ex Fr. Somaliland, Afars & Issas)
- ☐ Egypt (ex United Arab Republic)
- ☐ Equatorial Guinea (ex Spanish Guinea) (- 520914 och 930524 -)
- ☐ Ethiopia
- ☐ † French Equatorial Africa (- 580927) (now C. Afr. Rep., Chad, Congo, Gabon)
- ☐ † French West Africa (- 580927) (now Benin, Burkina Faso, Côte d'Ivoire, Guinea, Mali, Mauritania, Niger, Senegal)
- ☐ Gabon (580928 -)
- ☐ Gambia
- ☐ Ghana (ex Gold Coast)
- ☐ Guinea (580928 -)
- ☐ Guinea-Bissau (ex Portuguese Guinea)
- ☐ Ivory Coast (580928 -)
- ☐ † Katanga (600711 - 621231)
- ☐ Kenya
- ☐ Lesotho (ex Basutoland)
- ☐ Liberia
- ☐ Libya
- ☐ Madagascar (ex Malagasy Rep.)
- ☐ Madeira
- ☐ Malawi (ex Nyasaland)
- ☐ Mali (ex Fr. Soudan) (580928 -)
- ☐ Mauritania (580928 -)
- ☐ Mauritius
- ☐ Mayotte (750705 -)
- ☐ Melilla (560407 -)
- ☐ Morocco (delvis 560302 -)
- ☐ † Morocco, French (- 560301)
- ☐ † Morocco, Spanish (- 560406)
- ☐ Mozambique
- ☐ Namibia (ex South West Africa)
- ☐ Niger (580928 -)
- ☐ Nigeria
- ☐ Reunion
- ☐ † Ruanda-Urundi (- 620630)
- ☐ Rwanda (620701 -)
- ☐ † Sahara, Spanish (- 760225)
- ☐ São Tomé e Príncipe
- ☐ Senegal (580928 -)
- ☐ Seychelles
- ☐ Sierra Leone
- ☐ Somalia (600701 -)
- ☐ † Somaliland, British (- 600630)
- ☐ † Somaliland, Italian (- 600630)
- ☐ South Africa (incl. Bophutha-tswana, Transkei, Venda)
- ☐ St. Helena
- ☐ Sudan
- ☐ † Suez Canal Zone (- 560722)
- ☐ Swaziland
- ☐ † Tanganyika (- 640425)
- ☐ † Tangier (- 561029)
- ☐ Tanzania (- 640426)
- ☐ Togo
- ☐ Tristan da Cunha
- ☐ Tunisia
- ☐ Uganda
- ☐ Walvis Bay (- 940228)
- ☐ Zambia (ex No. Rhodesia)
- ☐ † Zanzibar (- 640425)
- ☐ Zimbabwe (ex Rhodesia, So. Rhodesia)

Africa:.....

ASIA

- ☐ Afghanistan
- ☐ Andaman & Nicobar Islands
- ☐ Armenia (911226 -)
- ☐ Azerbaijan (911226 -)
- ☐ Bahrain
- ☐ Bangladesh (ex E. Pakistan) (480513 -)
- ☐ Bhutan
- ☐ † British India (- 470814)
- ☐ British Indian Ocean Territory
- ☐ Brunei
- ☐ Cambodia (491108 -) (ex Kampuchea, Khmer Rep.)
- ☐ † China (- 490930)
- ☐ China (People's Republic) (491001 -)
- ☐ Cyprus
- ☐ Cyprus, Northern (831115 -)
- ☐ East Timor (20020520 -)
- ☐ † French Indo-China (now Laos, Cambodia, Vietnam)
- ☐ Georgia (911226 -)
- ☐ † Goa (Port. India) (- 611218)
- ☐ † Hong Kong (now China) (- 970630)
- ☐ † Hyderabad (470815 - 4809—)
- ☐ India (incl. part of Kashmir)
- ☐ Indonesia
- ☐ Iran
- ☐ Iraq
- ☐ † Iraq-Saudi Arabia Int. Zone (- 821130)
- ☐ Israel (480514 -)
- ☐ Japan
- ☐ Jordan (480514 -)
- ☐ Kazakhstan (911226 -)
- ☐ † Korea (- 480814)
- ☐ Korea, North (480815 -)
- ☐ Korea, South (480815 -)
- ☐ Kuwait
- ☐ Kyrgyzstan (911226 -)
- ☐ Laos (490719 -)
- ☐ Lebanon
- ☐ † Macau (now China) (- 991219)
- ☐ Malaysia, Eastern (630916 -) (before † Sabah and † Sarawak)
- ☐ Malaysia, West (Malaya) (630916 - 650808 inkl. Singapore)
- ☐ Maldives
- ☐ Mongolia
- ☐ Myanmar (Burma)
- ☐ Nakhichevan (911226 -) (enclave of Azerbaijan)
- ☐ Nepal
- ☐ Oecussi (- 760716, 20020520 -) (enclave of East Timor)
- ☐ Oman (inkl. Masirah, fd Muscat & Oman)
- ☐ Pakistan (470815 -) (inkl. del av Kashmir, fmr West Pakistan)
- ☐ † Palestine (- 480513)
- ☐ Philippines
- ☐ Qatar
- ☐ Ras Musandam (enclave of Oman)
- ☐ † Ryukyu Islands (- 720514)
- ☐ † Sabah (- 630915)
- ☐ † Sarawak (- 630915)
- ☐ Saudi Arabia
- ☐ † Sikkim (now part of India) (- 750424)
- ☐ Singapore (450401 - 630915, 650909 -)
- ☐ Spratly Islands
- ☐ Sri Lanka (fd Ceylon)
- ☐ Syria
- ☐ Taiwan (491001 -)
- ☐ Tajikistan (911226 -)
- ☐ Thailand
- ☐ † Tibet (- 510522)
- ☐ Turkey (incl. European part)
- ☐ Turkmenistan (911226 -)

- ☐ United Arab Emirates
(inkl. Abu Dhabi, Fujairah, Ras al Khaimah, Sharjah, Umm al Qaiwain - formerly named Trucial States)
- ☐ Uzbekistan (911226 -)
- ☐ Vietnam (490308 - 540720, 760703 -)
- ☐ † Vietnam, North (540721 - 760702)
- ☐ † Vietnam, South (540421 - 760702)
- ☐ Yemen (900522 -)
- ☐ † Yemen, Arab Rep. (900521 -)
- ☐ (North Yemen)
- ☐ † Yemen (South) (- 900521)
- ☐ (fd Aden, South Arabian Federation)

Asien:.....

OCEANIA (Pacific)

- ☐ Australia
- ☐ Cook Islands, North (Manihiki etc)
- ☐ Cook Islands, South (Raratonga etc)
- ☐ † Dutch New Guinea (- 630430)
- ☐ Fiji
- ☐ † Gilbert & Ellice Is. (- 751231)
- ☐ (now Kiribati, Tuvalu)
- ☐ Guam
- ☐ Hawaii (inkl. Midway)
- ☐ Kiribati (fd Gilbert Islands) (760101 -)
- ☐ Marshall Islands
- ☐ Micronesia Federated States of (ex Caroline Islands, inkl. Kosrae, Pohnpei, Truk, Yap) (790510 -)
- ☐ New Caledonia
- ☐ New Zealand
- ☐ Northern Mariana Islands (inkl. Saipan)
- ☐ Palau (840101 -)
- ☐ Papua New Guinea
- ☐ Polynesia, French: Society Islands part (inkl. Tahiti)
- ☐ Samoa (fd Samoa, Western)
- ☐ Samoa, American
- ☐ Solomon Islands
- ☐ Tonga
- ☐ Tuvalu (760101 -)
- ☐ Vanuatu (ex New Hebrides)

Pacific:.....

NORTH AMERICA

- ☐ Alaska
- ☐ Bermuda
- ☐ Canada
- ☐ Greenland
- ☐ † Newfoundland (- 490331)
- ☐ (inkl. Labrador)
- ☐ St. Pierre & Miquelon
- ☐ USA (exkl. Alaska, Hawaii)

North America:.....

CENTRAL AMERICA

- ☐ Anguilla (670227 -)
- ☐ Antigua (670227 -)
- ☐ Aruba (860101 -)
- ☐ Bahamas
- ☐ Barbados
- ☐ Belize (ex British Honduras)
- ☐ Cayman Islands
- ☐ Costa Rica
- ☐ Cuba
- ☐ Dominica
- ☐ Dominican Republic
- ☐ El Salvador
- ☐ Grenada (670303 -)
- ☐ Guadeloupe
- ☐ Guatemala
- ☐ Haiti
- ☐ Honduras
- ☐ Jamaica

- ☐ † Leeward Is. (now Anguilla, Antigua, Montserrat, St. Kitts-Nevis)
- ☐ Martinique
- ☐ Mexico
- ☐ Montserrat (670227 -)
- ☐ Netherlands Winward Antilles (north) (Saba, St. Eustatius, southern St. Martin)
- ☐ Netherlands Leeward Antilles (south) (Bonaire, Curaçao, until 851231 also Aruba)
- ☐ Nicaragua
- ☐ Panama
- ☐ † Panama Canal Zone (- 790930)
- ☐ Puerto Rico
- ☐ St. Kitts-Nevis (670227 -)
- ☐ St. Lucia (670301 -)
- ☐ St. Vincent (670601 -)
- ☐ San Andrés Islands
- ☐ † Swan Island (- 711121)
- ☐ Trinidad & Tobago
- ☐ Turks & Caicos Islands
- ☐ Virgin Islands, American
- ☐ Virgin Islands, British
- ☐ † Windward Is. (now Grenada, St. Lucia, St. Vincent)

Central America:.....

SOUTH AMERICA

- ☐ Argentina
- ☐ Bolivia
- ☐ Brazil
- ☐ Chile
- ☐ Colombia
- ☐ Ecuador
- ☐ Falkland Islands
- ☐ Galápagos Islands
- ☐ Guyana, French
- ☐ Guyana, Republic (fd British Guyana)
- ☐ Paraguay
- ☐ Peru
- ☐ Suriname
- ☐ Uruguay
- ☐ Venezuela

South America:.....

ANTARTICA

- ☐ Antarctic Mainland (inkl. Base Esperanza, Mc Murdo Base)

Antartica:.....

Texta gärna!

Namn:

Signatur:

Bostadsort:

Yrke/sysselsättning:

Antal verifierade radioländer:

D:o stationer:

Födelseår:

Började DX-a år:

Utrustning:

Stoppdatum 2010-08-18

Från SDXFs hemsida kan en Excelfil hämtas och den kan användas som en vägledning för den som så önskar. De går också bra att skicka uppgifter via e-post till:

eteraktuellt@sdxf.se

Tolkningen av sändaranläggning innebär att Radio Free Europe och Radio Liberty blir två stationer om du hört och fått QSL för t.ex. både Biblis och Holzkirchen, medan t.ex. Africa No 1 och Radio Japan över sändaren i Gabon räknas som en enda station. Av varandra oberoende hemmaprogramstationer som har varsin sändare i en gemensam anläggning räknas som separata stationer.

Döda länder är markerade med symbolen †. För dessa gäller särskilda regler. Vid sammanslagning av länder (exv. Berlin + Västtyskland + Östtyskland till Tyskland) gäller för maximalt antal radioländer att alla delar utom en måste vara verifierade för avlyssning före sammanslagningen, medan den återstående delen även kan vara verifierad efter sammanslagningen, och i så fall benämns med det sammanslagna landets namn.

Inkorporerade f.d. radioländer, t.ex. Goa, Portugisiska Timor, måste vara verifierade för avlyssning före inkorporeringen för att få räknas separat.

Vid delning, t.ex. Sovjetunionen, måste alla delar utom

en av de delar som blivit egna länder vara verifierade efter delningen. Den återstående delen kan vara verifierad före delningen, och benämns då med det namn landet hade före delningen.

Vid utbrytning, t.ex. Aruba, Mayotte, måste det utbrutna området vara verifierat för avlyssning efter utbrytningen för att få räknas separat. *En viss del av ett delat eller sammanslaget land får givetvis räknas endast en gång*, exv. ger QSL från Nordvietnam och från en station i den motsvarande delen av nuvarande Vietnam endast ett radioland totalt. OBS: Nordvietnam + Sydvietnam + Vietnam (det sammanslagna landet) = 2 landpoäng, inte 3 poäng.

Kryssa endast för de länder som Du räknar in i Din totalsumma, så att det blir lättare att kontrollräkna. Om Du har ett område som både dött och levande land så kryssa bara för ett alternativ.

Har Du frågor om land- eller stationsräkningen kan Du höra av Dig undertecknad, enklast via e-post: eteraktuellt@sdxf.se.

Magnus Jespersen

Skandinavisk radio har startat igen i Pattaya

Nu är den äntligen igång, onsdagen den 29 juli startades sändningarna av den så välkände göteborgaren, Toby Asplund.

Men senare i höst kommer också Mr Leo, alias Lars-Erik Olsson från Radio Värmland att turas om att sköta sändningarna med Toby.

Vägen fram till sändning har varit lite småguppig med en del oväntade hinder men nu är de alla övervunna och vi kan äntligen ratta in FM 103 - den skandinaviska kanalen.

Sändningarna sköts helt på frivillig basis och finansieras av sponsorer, men man har även Pattayas äldsta tidning i ryggen. Den i dagarna 16 år gamla *Pattaya Mail* går nämligen in och gör gratis reklam för kanalen samtidigt som man sponsrar med nyheter om vad som händer i Pattaya och Thailand.

Torbjörn "Toby" Asplund som sköter sändningarna ensam tills Mr Leo återvänder från sin semester har tidigare sysslat med radio - på Kustradion i Fuengirola, Spanien.

Där hade populära Toby många olika program, själv minns jag ett speciellt väl. Det handlade om matlagning och Toby hade en gäst i studion, en herre. Gissa om jag blev förvånad när herrarna plötsligt i direktsändning började laga mat i studion!? Det talades om "smörklickar i lagom varm panna" och annat så att magen faktiskt började kurra på mig. Allt lät helt autentiskt men det var bara det att herrarna "torrlagade" maten, det vill säga man bara berättade hur den skulle tillagas.

Nu, många, många år senare när jag sitter i Pattaya, och äntligen får höra hans program igen, håller jag tummarna för att han snart tar upp ett matlagningsprogram igen. Det blir succé direkt - det lovar jag. I Fuengirola hade Toby även många tävlingar där lyssnarna fick ringa in svaren och många lyckliga vinnare kunde hämta ut sin vinstkupong på en middag, en bok, ett telefonkort eller något annat trevligt.

Det har funnits skandinavisk radio i Pattaya tidigare, av olika anledningar har den tystnat men nu återupptas alltså sändningarna av två veteraner inom radio. Stationen sänder dygnet runt, man har olika DJ kvälls- och nattetid. Anna Petchawee sänder dagligen live mellan 13 och 15 och den skandinaviska radion

Man ser verkligen hur han trivs bakom mikrofoner och reglage, radiatorösten Toby Asplund.

måndagar, onsdagar och fredagar mellan kl 10 och 12.

Missade du något program så laddas den senaste veckans program upp på hemsidan:

www.pattayabayradiofm103.com. Där finns även några bra länkar på saker att se eller göra i när man är i Pattaya.

Lars-Erik "Mr Leo" är bosatt i Jomtien, 15 mil söder om Bangkok sedan 1999. Lars-Eriks röst kom att förknippas starkt med Svenska rallyt under åren 1981 till 1999. Därefter flyttade han till Thailand och Pattaya, där driver Lars-Erik och hans fru företaget Lady & Lord.

Företaget vilar på två ben: De driver ett "beauty house" och arrangerar resor. Både med och utan golf. Men den svenska sommaren missar Leo aldrig utan brukar vara i Sverige tre månader varje sommar.

Här i exotiska Pattaya i Thailand hörs nu skandinavisk radio igen.

Just i år reser han runt och håller auktioner, inviger saker och hälsar på släkt och vänner.

Toby däremot har inte varit i Sverige på många år och stannar i Pattaya året om. De båda träffades första gången i just Pattaya och radioprofiler som de båda är hittade man genast ett gemensamt projekt - att försöka dra igång den skandinaviska radion igen.

Så medan "Mr Leo" är i Sverige sköter Toby sändningarna alldeles själv. Nåja, han har god hjälp av stationschefen Anna Petchawee och dennes thailändske man John som tillika är radiotekniker. Allt produceras på stationen och just nu arbetar Toby med att försöka få tillstånd att länka skandinaviska nyheter.

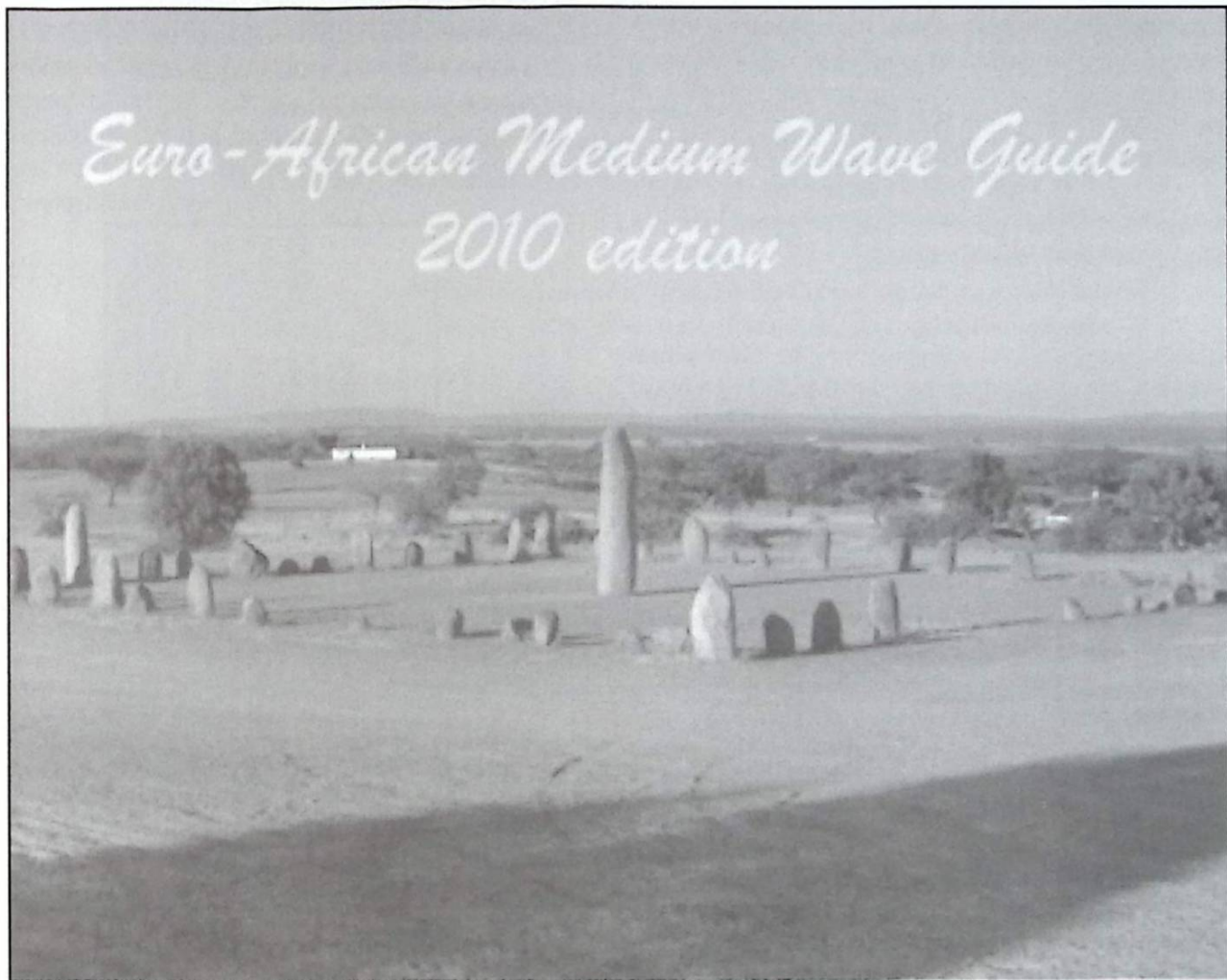
Bernt Nilsson via Stig Granfeldt

Anna "the boss" Petchawee, Lars-Erik "Mr Leo" Olsson och Torbjörn "Toby" Asplund på radion.

Vi har läst

Magnus Jespersen | Regementsgatan 22 | 723 45 VÄSTEÅRS | 021 - 18 05 05 | eteraktuellt@sdxf.se

Euro African Medium Wave Guide 2010

Denna guide, som görs av Herman Boel i Belgien har faktiskt funnits sedan 1998, även om den förvånansvärt lite har uppmärksammats här i Eteraktuellt.

Från början hette den bara European Medium Wave Guide, men sedan några år tillbaka omfattar den även afrikanska stationer – som föralldel inte är så rasande många – och bytte då namn till det nuvarande. Namnet till trots innehåller listan även alla europeiska och afrikanska LV-stationer, ett numera inte alltför imponerande antal.

Den finns i två versioner – en onlineversion som fortfarande är gratis och en PDF-version som sedan några år tillbaka kostar 5 euro eller 8 euro med en uppdatering efter 12 månader. Båda versionerna uppdateras kontinuerligt, vilket innebär att PDF-versionen man beställer idag inte är likadan som den som beställdes

t.ex. i vintras. Som framgår ovan får man alltså bara en uppdatering om man valt det tillägget, vill man ha mera frekventa uppdateringar så återstår bara alternativet att beställda guiden upprepade gånger med det intervall man önskar.

Betalningssättet är för närvarande enbart Paypal. Att skaffa ett Paypalkonto kostar ingenting, inte heller att överföra pengar dit från sitt ordinarie konto. Man kan om man så föredrar koppla sitt – eller för den delen sina – kreditkort till Paypal så slipper man ha pengar inestående på Paypalkontot, för att ta ut dem igen kostar nämligen. Paypal tar ut en avgift för att verifiera kreditkortsnumret, senast jag kollade 15 kr, men det återbetalas då man skickar in koden man får från kreditkortsföretaget. För den som inte vill skaffa sig ett Paypalkonto återstår att maila Herman på contact@emwg.info och be att få skicka en femeurosedel i brev till honom.

AGL - Emissora Provincial de Zaire, Mbanza Kongo (10) - 0400-2300, relay program 'A' all night
 E - Radio Nacional 3, various (10) - 0800-2300; other times relay of Radio Nacional; local/regional px: 0625-0630 (Mo-Fr), 0815-0830 (Mo-Fr), 0845-0900, 1400-1415 (Mo-Fr), 1845-1900 (Mo-Fr), 1230-1300 (Sa/Su); Via Zamora: Portuguese px: XX59-XX00 (+Sa/Su 0710-0711); txs in El Palo (Albacete), La Asomada (Cartagena), Alcoetge (Lleida), C. Golf (Málaga) and Aldehuela (Zamora); news programmes
 G - Gold Amber, Brundall (0.630) - 24h; classic hits from 60s & 70s and more, local news & information
 G - Clyde 2, Dechment Hill (Glasgow) (3.6) - 24h; easy listening, local and national news and sport
 G - Gold 1152, Langley Mill (Birmingham) (3) - 24h; great time music station hits from the 60s, 70s and 80s, sport, local and national news
 G - LBC News 1152, Saffron Green (London) (23.5) - 24h; news, views and entertainment for London
 G - Manchester's Magic 1152, Ashton Moss (Manchester) (1.5) - 24h; local radio for Manchester with music and news
 G - Magic 1152 MW, Greenside (1.8) - easy favourites, news and sport
 G - Gold - Plymouth 1152 AM, Plumer Barracks (Plymouth) (0.320) - 24h; local programmes: 1500-1800 (Mo-Fr); easy listening favourites
 IRN - Radio Farhang, Tabriz (100) - 24h; also VOIRI in Farsi at 0000
 IRQ - Radio Daru-Salam, Baghdad (0.2) - 0500-2100; ID: Idha'at-il Dar as-Salam min Baghdad, Sowt-il Harb-il Islami al-Iraq
 KEN - Kenya Broadcasting Corporation, Wajir (50) - 0200-2110 in Swahili; relay China Radio International: 1400-1430
 ROU - Radio România Actualități, Cluj (400) - 0330-2200
 RUS - Radio Orley, Chkalovskaya (75) - 0300-2100
 UAE - Ras al Khaimah Radio, Ras al Khaimah (200) - Malayalam Service (also in Hindi & Urdu)

Ett exempel ur onlineversionen.

PDF-versionen är i mitt tycke den mest intressanta, eftersom man förstås kan skriva ut den och läsa den utan att behöva tillgång till en dator. En finess med PDF-versionen är att om man skickar sina geografiska koordinater – longitud och latitud – i samband med beställningen står avståndet i kilometer mellan bostadsorten och respektive sändarort tillsammans med azimuthvinkeln i två gula kolumner i listan. Vet man inte sina geografiska koordinater tar man reda på dem lätt som en plätt på Internet, exempelvis på <http://www.motalaradio.se/2010/02/longitud-latitud-pa-1000-platser-i-sverige/>.

Formatet på PDF-filen är numera liggande A4 vilket gör att grundinformationen ryms på en rad per station. Ofta finns tilläggsinformation också; det kan röra sig om tider för lokala program eller slogans. Utskriften landar på drygt 100 sidor, vilket man med lite handpåläggning kan fixa även med en enklare bläckstråleskrivare. Med lite mera handpåläggning väljer man att skriva ut dubbelsidigt, och hela dokumentet ryms då i en vanlig offertmapp.

Förutom stationslistan innehåller guiden en adresslista, några sidor med förklaringar, en kort programguide, några nyttiga länkar och lite annat.

Helt klart har Herman lagt ner ett hästjobb på denna lista genom åren, och informationen är mera komplett och definitivt även mera up to date än WRTH:s mellanvågsdelar för Europa och Afrika. Framför allt innehåller den mera information.

Mer information finns på www.emwg.info.

Listan kan utan tvekan rekommenderas varmt och jag tilldelar den fem antenner (av fem möjliga) i betyg!

SDXF:s webbplats finns på
www.sdx.se

Afrikahorisont

Björn Fransson | Lunds Västra 5 | 622 61 VISBY | 0498 - 26 45 68 | afrikahorisont@sdxf.se

Tre nya afrikanska clandestines

I början av året uppenbarade sig plötsligt tre nya afrikanska clandestines, som alla kan avlyssnas via starka reläsändare. Den ena, **La Voix de Djibouti**, är från ett land, från vilket det, mig veterligt, aldrig tidigare förekommit några clandestines.

Codka Djibouti = The Voice of Djibouti

"Codka Djibouti" sänder bara på torsdagar kl 15.30-16.30 på 15165 kHz och då på franska och somali. På YouTube finns det ett klipp från deras första sändning: <http://www.youtube.com/watch?v=2P2AckZ763c> och på stationens egen hemsida kan du lyssna på allt som producerats hittills: http://www.lavoixdedjibouti.com/index.php?p=1_4_Accueil.

Det finns en hel del frågetecken kring stationen och organisationen bakom. Den beskriver i alla fall sig själv som "a free and independent voice", men vilken clandestine gör inte det? Vidare kan man undra över valet av motiv på hemsidan. Finns det verkligen så höga berg i Djibouti eller är det så att basen för verksamheten egentligen ligger i Colorado, USA?

I vilket fall som helst, så har jag förstås lyssnat på sändningen, som jag inte förstod mycket av. Dock spelades en hel del "Horn of Africa"-musik, som jag tycker mycket om att lyssna på. En rapport på franska (delvis med hjälp av Google) skickades in via hemsidan och resulterade i ett riktigt ointressant svar, som tyder på att man nog inte är så intresserad av lyssnarrapporter från folk som inte begriper vad deras sändningar går ut på. Versalerna är stations egna!

CHER INTERNAUTE

MERCI DE L'INTERET QUE VOUS PORTZ POUR CETTE NOUVELLE RADIO.

FAITES PASSER LE MESSAGE AU RESTE DU MONDE POUR QU'ON SACHE OBJECTIVEMENT CE

QUI SE PASSE EN REPUBLIQUE DE DJIBOUTI.

LA VOIX DE DJIBOUTI

E-mail: info@lavoixdedjibouti.com

Andra stationer, som sänder från eller till Djibouti
Radiodiffusion Télévision de Djibouti, som är statsradio i landet, sänder fortfarande på kortvåg. Man sänder från Dorale på 4780 kHz och brukar, med sina 50 kW, höras mycket bra och med trevliga musikaliska inslag. Språken är afar, arabiska eller somali och man anropar: "Radio Djibouti". Har du tur kan du nog få ett QSL från rtd@intnet.dj eller 1 Rue St. Laurent du Var, B.P. 97, Djibouti.

Radio Sawa, den amerikanska BBG-stationen, sänder också från Djibouti, men på mellanvåg, 1431 kHz. Den kan ibland dåna in med fantastiska styrkor och häftig musik. BBG, som väl närmast kan liknas vid **The Voice of America**, har en mängd sändare, med program på olika regionala språk och med olika namn beroende på vilka områden man vänder sig till.

Bar-Kulan = The Meeting Place

Bar-Kulan Radio eller **Radio Bar-Kulan** heter en clandestinestation, som vänder sig till **SOMALIA**. Från den 1 mars kan den avlyssnas kl 05.00-06.00 på 15750 kHz (via UAE) och 16.00-17.00 på 9960/9930 kHz (via Meyerton). Den säger sig vilja bidra till fred, stabilitet och självständighet för välgång för landet Somalia.

Det är ett gäng entusiastiska somaliska journalister som dragit igång hela projektet och som går ut på att göra trovärdiga och oberoende program för och av somalier. I en programbeskrivning säger man att det är som vanligt med nyheter – ryktet gick innan ens det första programmet hade sänts. Man fick till och med rapporter om att folk lyssnade innan sändaren hade satts igång! Hemsidan finns på www.bar-kulan-com.

Somalias mest spännande station?

Det mest ihärdiga ryktet säger att stationen är talesman för internationella organisationer, baserade i Mogadishu. "Det är verkligen inte sant", säger journalisterna själva. "Vi är absolut inte monopoliserade av någon!"

När man satte igång sade man sig stå bakom "Somalia's most exciting radio station", men när jag lyssnade på den, lät den som alla de andra. Programmet bestod av recitationer från Koranen, vilket tyder på att den är islamisk, och sedan en massa HoA-musik. Det lät som om det var någon slags testsändning med utvalda

delar av FM-programmen, som jag lyssnade till. Det blir kanske mer innehåll, när man blir lite varmare i kläderna. Programmen görs i studior i Nairobi.

Jag lyssnade på deras allra första sändning den 1 mars på 15750 kHz och skickade en rapport till den på hemsidan angivna e-mailadressen, barkulanradio@gmail.com. Det kom ett snabbt automatiskt svar från Sunni Said Salah, Senior Somali Sports Journalist & Sports Chief Editor, i vilket han tackade och sa att han skulle återkomma. Detta har inte skett, trots några påminnelser, som alla resulterat i likadana automatsvar. Den enda som lyckats hittills är den indiske DX-aren Alokesh Gupta, som fick följande svar från Direktören på stationen, David Smith:

"Thank you for your reception report. You heard us on our very first day of broadcast. Your details are correct. This is a brand new radio station so we do not yet have QSL cards. We will get some in the future. We do not even have a letterhead yet!"

One of our technicians is from India and I am copying him on this reply - I'm sure he will be pleased!

*Soon we will also be streaming from our internet site so check www.bar-kulan.com for details.
Best and mahadsanid, David Smith, Director"*

Det verkar ju som om den gode David Smith vet vad QSL är, så kanske det finns en chans att få något positivt därifrån så småningom. De senaste uppgifterna jag har, är att denne David Smith är densamme som står bakom sändningarna från **Radio Okapi**, men dessa är ännu obekräftade. I ett pressmeddelande den 17 mars uttrycker man stora planer på att få igång FM- och kortvågssändningar som täcker hela Afrikas horn.

Radiyo Y'Abaganda (Ababaka) sänder för Uganda via Frankrike

På lördagar kl 17.00-18.00 är det meningen att en ny ugandisk clandestine ska sända sina program via Issoudun, Frankrike på 15410 kHz. I april lyckades jag höra någonting på frekvensen, men fram till kl 17.00 var det bara en slinga igång, som repeterade följande meddelande: *"We're sorry, you've reached a station that is unavailable at this time, please try again later"*. Då och då kunde jag också höra en jingle som låter som "Live three sixty five" – vad det nu kan betyda?

Kl 17.38 kom det dock ett program på det som tros vara språket Luganda, men som förstås är helt obegripligt för undertecknad. Det är mycket som ganska komplicerat kring den här stationen.

Om jag förstätt det rätt av de olika Internetsidor jag läst, så är det en del av landet **Uganda**, som heter **Buganda**. **Baganda** kallas folket som bor i detta land. Språket heter i sin tur **Luganda**!

Jari fick första svaret – förstås!

Jari Savolainen är som vanligt den som lyckats få ett svar på sitt mail. Så här skriver någon på stationen:

"Dear Mr. Jari Savolainen, Greetings. Sorry for the delay in the reply due to the Easter holidays. But yes, your report is all correct. In Uganda the target area and around East Africa the reception was as good as it was on the internet radio. We had some problems going on there. As to the question you asked, we are transmitting from Issoudun, France. Thanks for letting us know. It sure is interesting. Best regards."

Det verkar med andra ord så som det är en tidigare endast Internetsändande bugandisk grupp, som nu försöker få ut sitt budskap via en existerande kortvågssändare. På hemsidan www.ababaka.com hittar man deras Live stream, där det spelas härlig afrikansk musik och annonseringar på engelska om "Buganda Internet Radio".

På sidan finns också ett kontaktformulär att fylla i, som sedan skickas till info@ababaka.com. Jag har dock inte lyckas utverka något svarsmail från de ansvariga.

Andra stationer i Uganda

Denna station är inte den första ugandiska "clandestinen". För ett antal år sedan fanns **Radio Rhino International**, som svarade mig med en noshörningsbild! Rhino är det latinska namnet på noshörning. Jag har inte hört någonting om dessa program på länge. Troligen är den nedlagd för gott på kortvåg.

Radio Uganda hörs ganska regelbundet på 4976 och 7195 kHz. **Dunamis Shortwave** har jag inte hört av på länge. 4750 kHz är fortfarande den frekvens som gäller!

**Rediyo Y'Abaganda
Enkyakala Ey'Ekitegeevu**

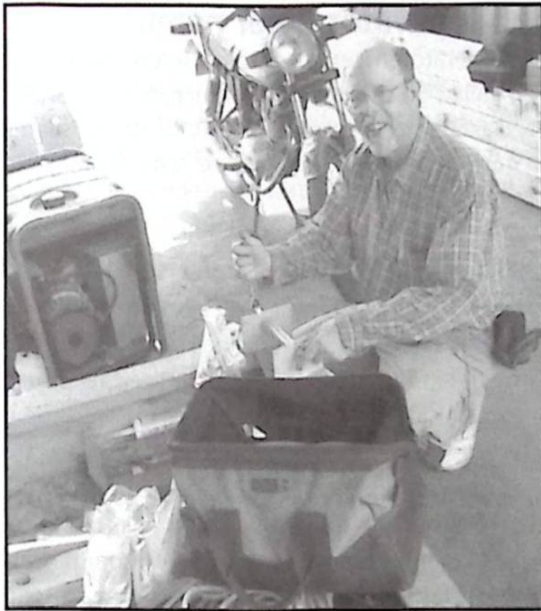
**Baganda Radio
For commonsensical Fun**

Övriga afrikanska nyheter

Somaliska rebeller tar över radion

Islamistmilisen al-Shabab i Somalia har tagit över radiostationer i de städer som den kontrollerar, rapporterar reportrar och människorättsgrupper i landet. Inte sällan griper melisen också de få obe-roende journalister som finns kvar i Somalia.

"Vi är djupt oroade över de tilltagande trakasserierna och förföljelserna mot somaliska journalister" sade det somaliska journalistförbundets generalsekreterare Omar Faruk Osman på torsdagen. (TT-Reuters via DN 2010-03-26).

Dan Anderson från HCJB skruvar på antennerna på den nya Radio ICDI.

Ny chans att höra Radio ICDI

Tänk dig att du bor i ett land, där du inte har tillgång till Internet, inte kan se TV, inte läsa tidningar och där inte ens den vanliga postgången är pålitlig! Förutom i Bangui, Centralafrikanska Republikens huvudstad, är det så det (inte) fungerar för de flesta av landets 4,5 miljoner invånare.

Kan deras "livlina" till resten av världen vara radio? Ja, man är faktiskt beroende av radio i detta land, som till ytan är av Texas storlek. Nästan varje by har någon radioapparat och ibland finns det till och med fler än en. Apparaterna är billiga, de kostar så litet som runt 50-lappen, och kommer från länder som Nigeria och Niger. De flesta har FM-, kortvågs- och mellanvågsbanden.

Fram till 2005 fanns det bara sex privata FM-stationer och regeringens enda kortvågsstation. Det var då som Integrated Community Development International (ICDI), en partner till HCJB Global, fick tillstånd att öppna landets första privatägda kortvågsstation, Radio ICDI.

Har varit omöjlig att höra

Radio ICDI i Centralafrikanska republiken har dock varit i princip omöjlig att höra utanför landets gränser. En 1kW-are i Boali på den svåra frekvensen 6030 kHz har haft alltför många konkurrenter för att kunna nå ut. Nu skriver HCJB:s Dan Anderson på sin blog <http://danhcjb.org/africa> att ingenjörer från HCJB är igång med att installera en sändare i Boali på 3390 kHz som en slags gåva till **Radio Centrafrique**, som ju nu för tiden sänder på 7220 kHz. Även frekvensen 5035 kHz från samma stad, Boali, nämns i sammanhanget.

På hemsidan finns många fina fotografier från uppbyggnaden av de båda sändarstationerna. Observera att även de nya sändarna är på 1 kW, så det vill till att frekvenserna är fria och konditionerna goda, om signalerna ska nå så långt som till Skandinavien.

De nya stationerna kommer att ge större möjligheter att nå ut med program på landets mest talade språk, Sango, franska och de andra språken som talas ute i bygderna. Förutom "Gospel" tänker man förse folket med information om utvecklingsarbetet i landet, om hur man skyddar sig mot Aids, om hur man tar hand om föräldralösa barn, om hur man reparerar vattenkällor och om många andra relevanta mänskliga behov. Läs mera på www.icdinternational.org.

Media - när och fjärran

Stig-Owe Elgborn | Gunnestorps bygata 49 | 417 49 GÖTEBORG | 031-55 48 08 | stig-owe.elgborn@volvo.com

Sveriges Radio får ny logotyp

Nya logotyper har tagits fram för företagets guidevarumärken P1, P2, P3 och P4 plus särskiljande grafiska element och färger för respektive kanal. Men också företagslogotypen är ny. Eller gammal – Karl-Erik Forsbergs klassiska SR-märke blir nu inkorporerat i företagstypen.

Behovet av ny visuell identitet uppkom i och med Sveriges Radios beslut att mer konsekvent kommunicera just namnet "Sveriges Radio".

SR-märket

Kalligrafen och bokstavskonstnären Karl-Erik Forsberg (1914–1995) ritade SR-märket 1957. Originalmärket hade en ram runt sig, eftersom det skulle symbolisera både radio och TV. Märket har justerats något genom åren, senast skedde det 1998 då formgivaren Fredrik Neppelberg tog fram en ny grafisk profil för Sveriges Radio.

Google vill köpa svenskt internet-ljud

Google erbjuder ca 520 miljoner kronor för det norsk-svenska företaget Gips, Global IP Solutions.

Den första nyckelkunden för Gips blev Skype, som länge använde tekniken i sin tjänst för samtal över nätet. Tekniken minskar eko och ljudförseningar och reparerar förlust av datapaket. Google använder redan Gips teknik i chatttjänsten Google Talk, som har både text och videochatt.

Sätt in ett vanligt vägguttag i bilen

När datorn får slut på batterier under gång, kan det vara bra med ett vägguttag. Danska Sandberg har presenterat en liten omvandlare från 12 till 240 volt, som levererar upp till 90 watt, Powercan. Diametern är 66 millimeter, samma som dagen aluminiumburkar för dryck. Detta gör att den passar i burkhållaren. Uttag för laddning via USB finns också.

Google TV

Nu ger sig Google på det ingen lyckats med – att förena internet med TV i vardagsrummet. Med en sökfunktion skall användaren kunna leta efter allt tänkbart innehåll,

från traditionella TV-kanaler till hela Internet världen inklusive Youtube och internettv. Google kommer även att presentera eget material. Tekniskt sett handlar det om en tv-apparat med en Intelprocessor och Googles operativsystem Android inbyggt, tillsammans med webbläsaren Chrome och stöd från Adobes Flashformat.

Mobiloperatör byter namn

Mobiloperatören Icenet – tidigare Nordisk Mobiltelefon även kallad glesbygds-3G byter nu namn till Net 1. Bytet sker samtidigt som nätet utökas och samtliga basstationer från Zte och Huawei byts ut till nya från Ericsson.

Radio 88, Partille

Musiken du hade glömt att du kommer ihåg

Radio 88 Partille, som du hittar på FM-bandet 88,0 MHz i större delen av Göteborgsområdet, eller via webbradio var som helst i världen, drivs helt av en samling radioentusiaster som ägnar många tusen timmar varje år åt att värna om våra lyssnare. På dagtid spelar vi till största delen "Golden Hits" från tidsperioderna 50-, 60-, 70- och 80-talen men vi sänder även ny musik som passar in i vårt format. På kvällarna bjuder vi sedan på ett lite smalare utbud, där våra entusiastiska programledare presenterar musik ur sin favoritgenre eller helt enkelt delar med sig av den musik de själva gillar.

www.radio88.nu

Reklamradio får större plats i etern

Regeringen slopar kravet på att nya reklamradiokanaler måste ha program med lokalt innehåll. Regeringen vill ge reklamradiostationerna mer plats på FM-bandet. I dag är etern visserligen full i såväl storstadsområdena som i kustområdena nära grannländerna, men i stora delar av övriga landet finns plats för nya FM-sändningar, som regeringen nu vill upplåta till kommersiell radio.

De nya rättigheterna att sända på FM-bandet ska auktioneras ut till högstbjudande i september.

Här skrevs radiohistoria

Rundradios svenska vagga stod i Boden. 1921 skedde den första sändningen. I Luleå stod kung Gustaf V beredd vid mottagaren. "Förbannat", var det första som kom ur radiomottagaren. Kopplingarna krånglade för telegrafkommissarie Axel Jenner i Boden.

- Det låter ganska bra det där, sade majestätet.

Kjell Ågren och Bengt Lundberg är två pensionärer som i två års tid forskat i Boden radios historia. Ågren var tidigare anställd vid F 21 och Lundberg vid Teracom. De återger anekdoten kring Sveriges radiopremiär.

- Det är för jåkligt att denna radiostation inte uppmärksamats, säger Kjell Ågren.

Kungen på plats

Det var från Bodens radiostation som de allra första radioutsändningarna i Sverige skedde. Det var en stor sak, så stor att kung Gustaf V besökte Boden när stationen uppfördes. Han hade också rest till en utställning i Luleå för att lyssna på landets första rundradioutsändning. Det var den som inleddes med en svordom eftersom kopplingarna krånglade i radiobunkern i Boden och telegrafkommissarie Jenner drog till med kraftuttrycket i tron att inget kom ut i sändning.

Boden radios historia börjar flera år innan rundradiopremiären. Det är den tidigare historien som inte tidigare är berättad och som Kjell Ågren och Bengt Lundberg vill berätta.

Krigsfångar hälsade

- Det var via Boden radio som 7 900 krigsfångar under första världskriget fick skicka hälsningar och det var på samma station som nyhetskommunikéerna från krigets båda sidor togs emot och vidarebefordrades till svenska tidningar, säger Kjell Ågren.

- De översattes i Boden och sändes via morse till Stockholm och Svenska telegrambyrå. Det som, sedan blev Tidningarnas telegrambyrå, TT.

Före sin tid

Att det blev Boden radio som fick denna betydelse berodde på radiovägarna.

- De hoppade över Vaxholm och de andra sydliga stationerna. I Boden gick det bäst att ta emot, säger Bengt Lundberg.

När Boden radio också började med de första rundradiosändningarna var den före sin tid.

- Radiostationens personal sjöng och läste upp dikter. Sedan bildades en radioklubb och den började sända reklamradio, säger Bengt Lundberg.

Radiobunkern kvar

Det som återstår av den svenska rundradios vagga är betongbunkern på Degerbergsmysen i Boden. Den har ingen radioutrustning kvar, den finns på annat håll.

- Vi har uppvaktat Riksantikvarieämbetet om en byggnadsminnesförklaring av radiobunkern. Den är värd att bevara, säger Kjell Ågren.

Svenska rundradios historia är inte bara kopplad till Motala.

Källa NSD 2010.

Girl's letters gave POW families hope

It was a scene typical of thousands of homes in war-time Australia. Dishes done after their cooked meal, families stayed in the kitchen, listening to the latest news on short wave radio of how the fortunes of war were fluctuating.

Sixteen-year-old Yvonne Jobling had recently left high school in Geelong, where she had learned book-keeping, typing and shorthand. It became her evening ritual to take a shorthand note of the nightly news broadcasts.

But that Friday, March 17, 1944, was different. The broadcast came from Radio Tokyo, the Japanese propaganda station designed to further deflate a war-weary enemy. Yvonne cannot remember listening to Radio Tokyo before or since that night. But, as five Australian prisoners of war were put in front of the microphone to relate how they had been captured, Yvonne began copying their words in her notebook.

Just left high school... the young Yvonne Jobling during the war.

"My mother was a very caring person," Yvonne McDonald, 82, says today at her home in Lara, Victoria. "Perhaps she suggested to me that it would be nice if I wrote to the relatives of the POWs. Or perhaps I just thought of it myself. After all these years, I can't really remember."

Either way, Yvonne wrote a letter to each of the addresses the five prisoners had mentioned, with a covering note explaining how she had heard them and taken

Surprised... Yvonne McDonald at her home in Victoria.
Photo: Jason South

a verbatim account of what they had said.

None of those letters survive. "I didn't think of keeping copies. At 16, why would I?"

But within a few days, grateful replies began dropping through the Jobling letterbox from Katoomba, Fairfield and Petersham in NSW, Adelaide, and Sunshine in Victoria.

Mrs Barber, of Petersham, thanked Yvonne for providing news of "my dear son" (she didn't give his name), saying "my heart has been aching for news of him". Nancy Whittington, brother of Robert, wrote from Adelaide, saying: "If you have a friend or brother a prisoner I sincerely trust you have received news of him 'ere this."

Those letters are now in the Australian War Memorial, which recently accepted them as an eloquent symbol, according to the official note, "of the kindness of stran-

gers on the home front during the Second World War, and the capacity of such kindness to bring hope to anxious families".

That the letters survived at all is remarkable. After Yvonne's husband Ernest died in 1989 she went through letters he had sent her during their courtship, kept in an old chocolate tin. There she found the families' letters.

When Yvonne told the Australian War Memorial about her find, to her immense surprise the curators eagerly accepted them.

And perhaps the strangest thing? In all her many years working in various clerical jobs, Yvonne was never once called on to use her shorthand.

Källa The Sydney Morning Herald
STEVE MEACHAM
April 24, 2010

Ett besök på Radio Sweden

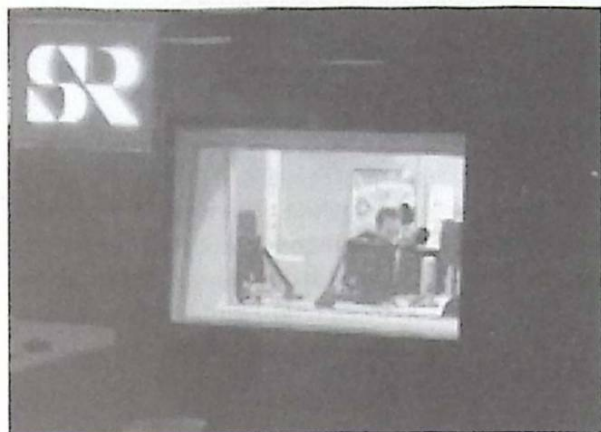
Den 10 november slöt tolv medlemmar i MRS (Mälar-dalens Radiosällskap) upp i Radiohusets entréhall för ett studiebesök på Radio Sweden - RSI, det svenska utlandsprogrammet. Vi togs vänligt emot av en känd profil i DX-kretsar, George Wood, känd från det klassiska programmet *Sweden Calling DX-ers* som startades av Arne Skoog. George berättar att Arne sålde in program-idén till ansvariga chefer med infallsvinkeln att detta var ett sätt att öka lyssnarnas kunskaper om utlandsmottagning – så att de kunde lyssna på Radio Sweden. I dag är detta som vi vet ett område som inte prioriteras alls och Radio Sweden finns nu bara på webben med sina engelska program. Så småningom anslöt Radio Sweden's chef Gundula Adolfson som välvilligt berättade om verksamheten och besvarade frågor.

Personalstyrkan uppgår till ett 60-tal personer och Radio Sweden anlitar även ett stort antal frilansar inom olika språkområden. I april i år lades de speciella svenskspråkiga utlandssändningarna ned och man sänder nu enbart ut vissa program ur Sveriges Radios ordinarie utbud på kortvåg och mellanvåg. Till stor del beror nedskärningarna på besparingskraven när det gäller programinnehållet så framhåller Gundula Adolfson att de nuvarande prioriteringarna tillkommit till stor del efter önskemål från lyssnare.

- *Omfattande lyssnarundersökningar visar att våra lyssnare utomlands främst vill ha nyheter och inte frågor efter underhållning och kulturprogram i första hand.*

Radio Sweden sänder på ett flertal minoritetsspråk där ett av de senast tillkomna är romani. Webbradio prioriteras och det är uppenbart att RSI satsar på att i första hand nå ut till regioner med fungerande infrastruktur där bredband finns tillgängligt. Såväl ekonomiska som miljömässiga skäl nämns som anledning att inte använda kortvåg i högre grad. Dessutom är det enligt våra värdar inte längre vanligt att utlandsresenärer har med sig en kortvågsradio på sina resor. Varför ska man det när det så lätt går att lyssna i mobilen via 3G? Mycket av programmen produceras också för etniska minoriteter i Sverige och är inte i första hand riktade mot främmande länder även om de sänds ut via kortvåg. Den allmänna trenden är i dag att utlandssändare gör avtal om att få sina program utsända av lokala FM-stationer i målområdet, något som SRI inte gjort på grund av bristande tidsmässiga resurser.

Den 25 oktober upphörde Radio Sweden att sända ut QSL-kort och programscheman via post och naturligtvis kunde vi inte låta bli att ta upp denna fråga nu när tillfälle gavs. Claës-W Englund (CWE) påpekade att vi DX-are brukar se åtgärder av detta slag som ett första tecken på att en utlandssändare är på väg att försvinna. Både George och Gundula beklagade givetvis detta men framhöll att brevskörden från lyssnare varit oerhört begränsad de senaste åren. Kan det ha att göra med att man inte längre uppmuntrar lyssnare att höra av sig med brev eller mail? Lustigt nog fanns vid vårt besök fortfarande kvar ett formulär för lyssnarrapporter på RSI:s hemsida vilket CWE berättade och George Wood försäkrade att

Numera har P4 Radio Stockholm flyttat från Kungsholmen till Radiohuset och deras studio ligger i entréplanet med fönster ut mot allmänheten. Vägg i vägg ligger Studio 4 där man ofta har direktsändningar och artistframträdanden..

Gundula och ett antal MRS-are på nyhetsredaktionen som används gemensamt av olika språkavdelningar. Alla medarbetare arbetar här i öppen miljö enligt "rundabordsprincipen".

George Wood tillsammans med Hans Johansson-MRS till vänster och ordförande Lars Skoglund.

det snarast skulle tas bort.... Från Arne Skoogs idé om att utbilda lyssnarna i utlandsmottagning med hjälp av ett av de mest populära internationella program som funnits, *Sweden Calling DX-ers*, har utvecklingen nu gått mot en mer enkelriktad kommunikation med lyssnarna där Radio Sweden i första hand är en nyhets- och informationskanal. Visst, naturligtvis är det budgetansvariga och i förlängningen politikerna som styr inriktningen. Men nog fanns det ett visst marknadsföringsvärde för svensk del i program som *SCDX* och *Saturday Show*?

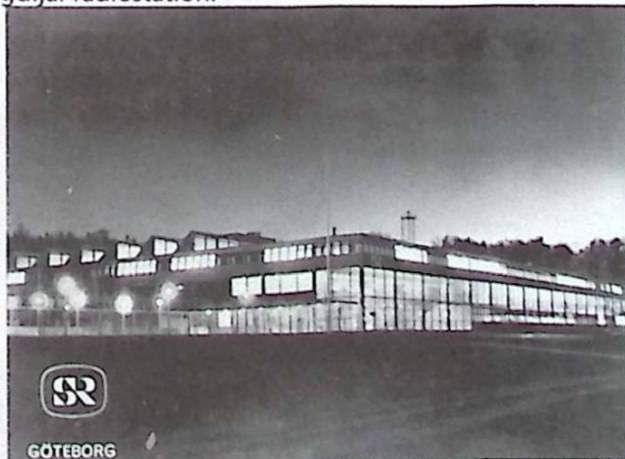
Hassan Noor från den kurdiska redaktionen körde sändningen själv och läste nyheter live medan vi besökte studion. Huvudnyhet denna dag var ökade rättigheter för kurder i Turkiet.

En av många korridorer i Radiohuset. Den röda lampan visar att Studio 48 är "on the air".

Ronny Forslund

Fotnot: Som CWE (liksom även h-red i en ledare förra året) förutspådde blev mycket riktigt slopandet av QSL första steget i avvecklingen av Radio Sweden som reguljär radiostation.

I DX-köps sortiment hittar du många spännande titlar.
Se vår annons i detta nummer!

Lättfångat

Bo Samuelsson | Lispundgatan 13 | 587 39 LINKÖPING | 013 - 15 48 01 | webred@sdx.se

Här finner du stationstips av det litet enklare slaget, tips som är lämpade för dig som är nybörjare i DX-ing eller främst världsradiolyssnare. Stationerna har avlyssnats i ett villaområde i Linköping med en JRC NRD-545 och en ALA1530 aktiv riktad loopantenn under maj månad.

IRRS-Shortwave

År 1979 grundade några idealistiska visionärer det som idag är Nexus International Broadcasting Association, Nexus-IBA. Tanken var att utnyttja det nya konceptet med fri radio i Italien. Under namnet Globe Radio startade man en privat FM-station i Milano. 1988 skaffade man en kortvågssändare och skapade IRRS-Shortwave för att göra sin röst hörd internationellt. 1994 var man först i Europa med att starta en internet-service med strömmande ljud och bild.

IRRS står för Italian Radio Relay Service och tanken är att hyra ut programtid till små programproducenter på en icke vinstgivande basis till lägsta möjliga pris. Till att börja med hade man en egen 10 kW Siemens-sändare men numera hyr man in sig på Radio Slovakias sändare i Rimavská Sobota med 150 kW. Huvudkontor och kontrollcentral ligger i Milano.

Nexus-IBA hyr ut programtid på Internet och kortvåg via två organisationer, International Public Access Radio IPAR samt till producenter av religiösa program European Gospel Radio EGR. Man har som policy att inte lägga sig i programinnehållet som därmed blir varierat, från populärmusik till religion, filosofi, kultur, vetenskap och teknik mm. Man uppläser också tid till Radio Rasant, ett tyskt studentradioprojekt.

IRRS QSL-kort från 2007 visar katedralen i Milano.

IRRS sänder f n på engelska till Europa, Mellanöstern och Afrika på 7290 kHz mån-tor 1800-1900, på fre-sön en timme längre. Vidare sänder man på 9515 kHz på lör 0800-0900, på sön 0930-1200. På Internet sänder man dygnet runt alla dagar, dock bara direkt utan arkiv för tidigare sändningar.

Mycket av programtiden ägnas åt nyheter och kommentarer. Via EGR sänder både europeiska och amerikanska församlingar korta betraktelser. Åt FN sänder man bl a Radio Miraya till Sudan/Darfour. Trevliga program inom vårt fack är Glenn Hausers World of Radio och DX Partyline med Allen Graham från HCJB. Programmethar sänts sedan 1961 och innehåller DX-tips, loggningar, nyheter och specialprogram.

Allen Graham, DX Partyline.

Sändningarna på 7290 kHz hörs utmärkt i Linköping liksom helgsändningarna på 9515 kHz. Fullständiga program- och sändningsscheman från Nexus-IBA med IRRS finns på <http://www.nexus.org>.

Programmen kan avlyssnas på adressen <http://mp3.nexus.org/mp3>. IRRS hör till de stationer som efterlyser rapporter och kommentarer från lyssnarna och utlovar QSL-kort! Adress för rapporter: reports@nexus.org.

Radio Free Asia

RFA är en annan lyssnarvänlig station som efterlyser rapporter och svarar med trevliga QSL-kort. RFA hörs bra här på många frekvenser men är inte så lätttrapporterad då de enbart sänder på olika asiatiska språk. Här är det bifogade MP3-filer som gäller!

RFA grundades 1996 och drivs av amerikanska Broadcasting Board of Governors BBG som också styr VOA, Radio Free Europe, Radio Farda och alla andra amerikanska internationella sändningar. Man säger sig dock vara oberoende i programskapandet med syftet att ge berörda länder opartisk information, eller som det uttrycks på RFA:s hemsida: "Radio Free Asia's mission is to provide accurate and timely news and information to Asian countries whose governments prohibit access to a free press".

RFA sänder på 9 språk: Burmesiska, kantoniska, khmer, koreanska, lao, mandarin (störst med 12 timmar om dagen), tibetanska, uyghur och vietnamesiska. Sändningarna sker från starka sändare i Ryssland, Tysk-

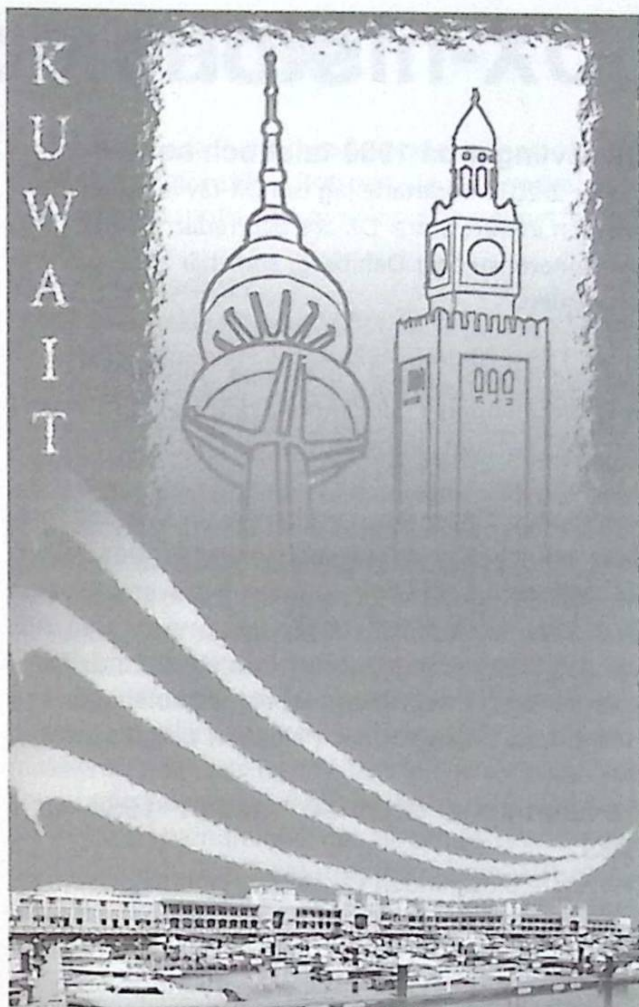
Ett av RFA:s QSL-kort med radiopionjärer, här en av de mest kända, nämligen Heinrich Hertz..

land, Litauen, Förenade Arabemiraten, Kuwait, Tadjikistan, Mongoliet, Taiwan och på Ceylon, Marianerna och Palau. Här finns en bra chans för den som inte har QSL från något av dessa länder att få med landet i sin landlista trots att landets egna stationer slutat svara.

Aktuella tider och frekvenser hittar du på RFA:s hemsida <http://www.rfa.org/english/about/frequencies.html>. Rapporter skickas till qsl@rfa.org.

Radio Kuwait

Ur Wikipedia: "Kuwait är en stat vid nordvästra Persiska viken, i Mellanöstern i västra Asien. Det blev en självständig stat 1961, huvudstaden och enda staden är Kuwait City. Landet har 2,5 miljoner invånare och leds av en emir. Det gränsar till Saudiarabien och Irak".

Ett vackert vykort jag fått från Radio Kuwait, dock inget QSL.

Radio Kuwait är den statligt ägda radion och har 5 st kortvågssändare i Kabd i södra delen av landet, alla på hela 500 kW. Sändningen på engelska 1800-2100 är riktad mot Europa och Nordamerika och hörs mycket bra i vårt land. Den här säsongen ligger den på 15540 kHz.

Programmen består bl a av nyheter med kommentarer, koranrecitationer, Kuwaits historia och musik. Förvånande nog för ett arabiskt muslimskt land (ca 80% av befolkningen är araber och närmare 90% är muslimer) är musiken till stor del västerländsk och omfattar pop, rap, rock och t o m heavy metal! Direkt efter en lång recitation ur Koranen med engelsk översättning efter varje vers drog man igång "It's a Heartache" med Bonnie Tyler med sin karaktäristiska hessa röst. Vilken kontrast!

Enligt WRTH skall Radio Kuwait svara med QSL-folder men jag har trots flera försök aldrig fått det. Folder ja, men inga QSL-uppgifter. Jag har dock hamnat på stationens adresslista och får varje ny säsong ett flott sändningsschema, vid varje årsskifte får jag också en mycket påkostad almanacka med vackra fågelmotiv.

Ett sätt att få QSL från Kuwait är annars RFA som tidigare nämnts. De har sändare på 250 kW vid Kuwait City.

DX-historia och en del annat

DX-tävlingar på 1950-talet och senare

I EA nr 2/2010 berättade jag om DX-tävlingar på 1950-talet. En av våra stora DX-are och redan då mångårig SM-vinnare var Stig Dahlberg, som här tittar på segarpokalen.

Tävlingarna var också offentliga tillställningar bl a Radiosalongen i Stockholm, där tävlings-DX-arna satt på podium inför publik i DX-tävlingsfinalen.

Norrköpings Distanslyssnare har på sin hemsida "ndldx.se" en utförlig historisk redogörelse för Nor-DX och SM-tävlingarna, som Erik Johansson ansvarar för. Den är mycket läsvärd och uppmuntransvärd. Den hittade jag först sedan jag skrivit mitt opus. F.ö. är hemsidan mycket kul att läsa med aktuella bildreportage m m om vad som händer i klubben och DX-Sverige.

DX-alliansens styrelse mellan 1956 och 1963

Den förste ordföranden var Hilding Ljungfeldt, som då också var chef för Dux Radio. Hans erfarenheter av styrelsearbete bidrog mycket till att DX-alliansen fick en administrativ stadga från början. Förbundssekreterare var från början Jan Erik Räf.

Den interimskommitté som förberedde bildandet av DX-alliansen (föregångare till Sveriges DX-förbund) fram till DX-tinget i Hackås i Jämtland (Arne Skoogs fädernesgård) den 3 juni 1956 bestod av Arne Skoog, Hugo Gustafsson, Börje Hammargren, John G. Andersson och Jan Erik Räf.

1956-1957 (DX-tinget i Hackås 3 juni 1956)

Hilding Ljungfeldt, ordf., Arne Skoog, Hugo Gustafsson, Jan Erik Räf, Hans Jörgen Wickström, Bo Engelbrecht, Börje Hammargren, Helmer Malmström och Lars Rydén, samtliga Stockholm.

1957 - 1958 DX-parlamentet i Stockholm

Föregående års styrelse omvaldes i sin helhet.

1958 - 1959 DX-parlamentet i Göteborg

Hilding Ljungfeldt, ordf., Arne Skoog, Hugo Gustafsson, Jan Erik Räf, Hans Jörgen Wickström, Bo Engelbrecht, Kurt Jonsson, Helmer Malmström och Lars Rydén, samtliga Stockholm

1959 5 juli - 12 september 1959 DX-parlamentet i Höfors

Jan Erik Räf, ordf., Bengt Dalhammar, C W Englund, Hugo Gustafsson, Knut Ivarsson, Bo Engelbrecht, Arne Skoog, och Nils Lekström samtliga Stockholm

1959 (fr.o.m. 13 september) - 1960 DX-parlamentet i Stockholm

C W Englund, Eksjö, Ordf., Arne Ersson, Gävle, Lars Karlsson, Göteborg, Kjell Ekholm, Malmö, Bengt Dalhammar, Lidingö, Ture Olsson, Göteborg, Carl Eric Pettersson, Stockholm, samt Kurt Jonsson, Härnösand.

1960-1961 DX-parlamentet i Lindesberg

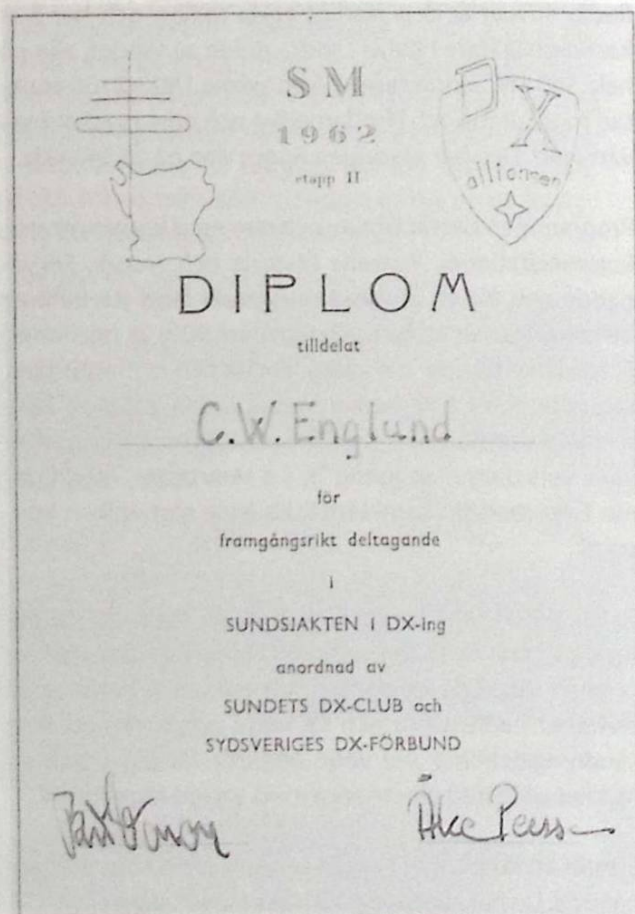
Kurt Jonsson, Stockholm, ordf., Arne Ersson, Gävle, Stig Ygemar, Lindesberg, Bengt Dalhammar, Lidingö, Sven-Olof Junhall, Halmstad, C W Englund, Djursholm, Carl Eric Pettersson, Stockholm samt Tage Matsson, Ludvika.

1961-1962 DX-parlamentet i Skellefteå

C W Englund, Djursholm, ordf., Bengt Dalhammar, Lidingö, Arne Ersson, Stockholm, Carl Eric Pettersson, Kallhäll, Sven-Olof Junhall, Halmstad, Hugo Gustafsson, Stockholm, Jan Pettersson, Uppsala samt Nils Lekström, Bromma.

1962-1963 DX-parlamentet i Lund

Bengt Dalhammar, Lidingö, ordf., Hugo Gustafsson, Stockholm, Sven Olof Junhall, Halmstad, Jan Tunér, Näs-sjö, och Göran Svensson, Halmstad. **Claës-W Englund**

Att läsa om radio

Jag börjar med ett citat ur författaren Bodil Malmstens (ur Sveriges Radios förlags *Den underbara lådan - dikter om radio och TV* i urval av Björn Höjer och Inge-
mar Lundkvist, ISBN 91-522-1788-4) dikt *Vid ström-
avbrott bibehålls minnet ett halvt dygn*. En radio förr i
världen - hette Telefunken, Philips, Blaupunkt, Grun-
dig, Dux. Var stor med stickpropp och luddig sladd,
när man satte stickproppen i väggurtaget tändes en
panel där namnen på lång-, mellan- och kortvågs-
stationerna lyste upp. Ett grönt magiskt öga tändes...

*Världen såg in i köket med sitt öppna öga
Bryssel Hilversum Falun Kalundborg
Och ögat skälvde till ibland och slöt sig
Torino Monte Carlo Bonn Sevastopol*

*Och det var fyrtital i Jämtland, femtitalet
Radion såg allt från sina Nürnberg, Budapest
Och det blev lördag för att då gick Karusellen
Belfast Rom Bergen Turku Bukarest*

*Jag värmde händerna på Blaupunktradion
Den kalla världen Novosibirsk som trängde på
Och radion var kastanjebrun mahogny
Och världen utanför var liksom mina händer, iskall blå*

*Min jord var inte rund när jag var liten
Min värld såg ut som radion - made in Germany
Men det var inte radion som var gjord i Tyskland
Det var i radion som de gjorde Germany*

Det är väl fler än jag som tycker om att inte bara lyssna på
radio utan också att läsa om radio. När jag läser vanliga
dagstidningar hajar jag ofta till om det är någon liten
notis om radio (men inte alls på samma sätt för TV). Den
18 maj i år såg jag i SvD:

Seglare blir utan radio

Svenska havsseglare vill att kulturministern ingriper
för att rädda Radio Swedens utlandssändningar. Bak-
grunden är att SR:s ledning för två månader sedan
beslöt att av kostnadsskäl lägga ned de anrika kort-
och mellanvågssändningarna. Från 1 november 2009
hänvisas lyssnare i utlandet till SR:s webb, och i prakti-
ken krävs då en dator med internetanslutning i stället
för radiomottagare, vilket kan bli kostsamt både för
havsseglare och vanliga turister. När jag något tidigare
i maj var nere i Danmark hajade jag till för en rubrik
i Berlingske Weekendavisen: "Radio Free Somalia" Nu
visade det sig att detta var ett politiskt utspel från Mi-
kael Aastrup Jensen, Venstre om att sända demo-
kratisk frihetsradio in över gränser till Somalia och andra
odemokratiska stater (t ex Jemen, Iran, Burma etc) men
förslaget sablades ned av politiska motståndare. Det
luktade kalla krigetidens amerikanska antikommunis-

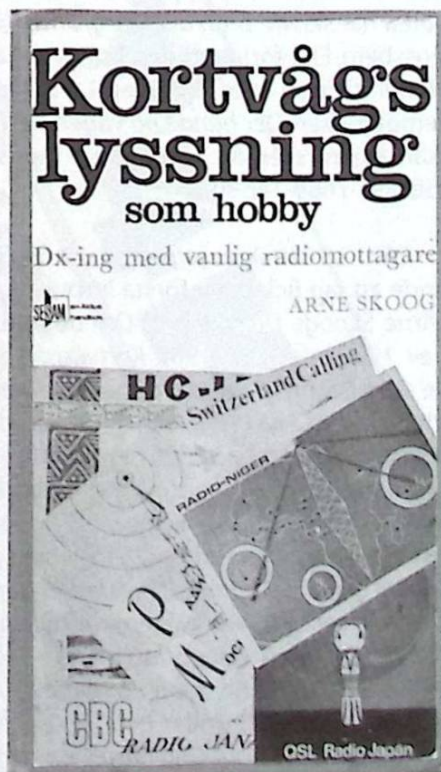
tiska propaganda Radio Free Europe och Radio Liberty
enl. kommentatorn Klaus Rotstein.- Ja, varje vecka hittar
jag alltid någon notis som ryms inom begreppet "radio".

Vad är en radiot?

På baksidan (reklam!) av redaktör Lena Perssons *En bok
för radioter* (Bonniers 1994 -ISBN 91-0-0556831) som
säkert går att låna på biblioteket står bl.a. följande: "En
som älskar radio förstås! Radio som medium, radion
som konstart. Som musikmaskin, kunskapsförmedlare,
nyhetskälla, aha-upplevelseproducent, ja till och med
som pryl. Det kan handla om kortvågsslyssnandets speci-
ella magi, om ett långt och intensivt radioliv, om att själv
göra radio eller apparaternas förtrollning - ja vad som
helst, precis som radio själv. Här blandas lyrik och fiction
med lärda radiohistoriska essäer, självbiografi och barn-
domsminnen och radiodrämmar. Här finns kristallen
och den magiska lådan med sina röster från ingenstans,
musikens i alla dess former och folkhemsradion. Här
finns radioteaterns inre liv, sömnlösa nätter och många
drömmande barn framför det allseende gröna radio-
ögat, världens öga. Dessutom rocktexter och gamla
urklipp och apparater - all den nostalgi och kuriosa
som hör livet och radion till. Radion i våra hjärtan.
Boken innehåller berättelser av bl a Bengt Anderberg,
Mårten Blomkvist, Jörgen Cederberg, Bodil Malmsten,
Folke Isaksson, Erland Josephson, Arne Ruth m fl.

Att samla böcker om radio

Det är väl inte bara jag som samlat på en och annan
WRTH, *Passport to World Band Radio* eller *Sender und*

Frequenzen. Men under årens lopp har jag samlat i en bokhylla lite radioböcker och DX-köp har ju under årens lopp också varit en DX-böckernas oas. Så prosaiska ting som verksamhetsberättelser för SR, NRK, DR, BBC, DW, Deutschlandfunk, och SRG i något ex återfinnes i bokhyllan. liksom några jubileumsskrifter som *DR 50 år*, Radio Svedens olika jubileer, och *Radio Skaraborg 20 år* samt olika års rundradioutredningar i Sverige och Norden. Det kan ju alltid vara bra att ha! Ett tag var jag ordförande i Danderyd-Täby närradioförening och därför har jag också kvar lite om närradions utveckling/fri radio sedan början 1980-talet. Det var också kul att göra radio! Piratradioböcker (Radio Nord/Syd) har jag också samlat och tycker att det är kul att återkomma till. När jag var i Danmark eller f.ö. Sverige också, kan jag inte låta bli att besöka en bokhandel eller antikvariat och titta efter var radiolitteraturen kan finnas. Senast hittade jag t ex Henrik Nörgårds *Pirater i ætern. Om Radio Mercur och Danmarks kommersiella radio. Dansk reklameradio fra Øresund 1958-62*. Utgiven av Danmarks Grafiska Museum/Dansk Pressemuseum (ISBN 87-7838-809-0)

Den engelske stjärnreportern Sefton Delmer har skrivit *Den sorte sender* (på engelska *Black Boomerang*) 1962 Fremads Förlag, Danmark, som handlar om den otroligt smarta *Soldatensender Calais* som bragte förvirring bland nazisterna under andra världskriget.

Några av de religösa radiostationernas upphovsmän har ju också skrivit berättelser som t.ex. *Come up to this mountain - The miracle of Clarence W Jones & HCB* av Lois Neely (ISBN 0-8423-0418-5), *A Daring Mission of Courage and Peace - Voice of Hope* av George Otis (High Adventures Ministries, Van Nuys, CA, USA), och *Radion blv mitt liv* av Eskil Johansson (IBRA Radio ISBN 91-536-2314-2) Morton Leine, programsekreterare på norska Norea har skrivit *Bron över all gränser* (översatt av Kurt Mossberg, EFS-förlaget) – en bok om alla kristna radiostationer världen över. Slutligen Lars Rooth som skrivit memoarboken *Det hände på vägen till Rom* om bl a Vatikanradions svenska sändningar mot slutet av boken. (ISBN 91-7684-146-4).

Iförran nr av EA nr 2/2010 skrev jag något om DX-litteratur och nämnde att jag fick mina första impulser att DX-a genom Arne Skoogs *Dux DX-bok: Om utlandslyssning* i början av 1950 talet och 1969 *Kortvågslissning som hobby*. De stora tekniska tidskrifterna *Teknikens Värld* - TVRK och *Teknik för Alla* - TFAE och deras radioklubbar och eterklubbar med resp 35000 och 45 000 medlemmar gav ju underlag för bokutgivning. George Nordh på TFAE gav ju ut *Vi kortvågslissnare* på TFA:s förlag och Hugo Gustafsson gav ut på egna DX-förlaget *Lyssna på kortvåg* på det glada 1950-talet. Dessa tidningar hade ju DX-spalter varje vecka för kontakten med alla medlemmarna. Kurt Jonsson på *Ungdomsnytt* och dess klubb hade en spalt och Börge Eriksson på *Radio & Television* redigerade också en spalt under flera decennier. Själv åkte jag in till stan och köpte *Göteborgsposten* på lördagarna för då skrev Ture Olsson en mycket läsvärd spalt

Det hände på vägen till Rom

Lars Rooth

ADKELN & HINGGELN

där han gisslade stort, som smått inom DX-världen. Min lokaltidning *Söderhamns Tidning* hade på 50-talet ett ungdomssida, och det var inkörsporten till att vi också fick in olika DX-notiser, t ex när Ellen Campana besökte DX-klubben Tellus, när Hagge Geigert kom och demonstrerade televisionen med Philips. När jag flyttade tillbaka till Danderyd i början på 1960-talet försåg jag Svenska Dagbladet med DX-notiser i något decennium, så länge som Lars Lagerstedt var redaktionssekreterare, för jag hade bugat mig för honom som ung tonåring med DX-manus i handen.

Vi ser ju också av DX-köp att det är många skrifter som "går åt". Ordet radio har fortfarande en magi och är ett media som utvecklas och hittar nya lyssnare.

Får jag sluta med några rader av poeten Nils Ferlin:
Radio

*Var skall jag stanna? - Vem vill ni tro
av alla röster som skrika?*

*Det är hundra streck på min radio
och alla strecken är lika. Vad vill ni ha för er själ idag:
rapport, konsert eller föredrag*

*Det är Tyskland, tror jag där spelas mest,
men även England har toner
Vem spelar säkrast? Vem spelar bäst
av alla nationer?*

*Nu skriker någon igen. Vi går
förbi, det är bäst när man inte förstår*

*Var är din lykta, var är din ring?
Här är din alladinlåda,
som lyfter dej ut all världen kring
att mänskans storhet beskåda.
Så kommer plötsligt en störning vid
men - varsågod: Vi tar in Madrid*

Ur Röster i Radio nr 49 1942

Claës-W Englund

4KZ, Taylor's Beach Queensland

När det skrivs om radio i Australien i olika DX-tidningar handlar det för det allra mesta om ABC, the Australian Broadcasting Corporation. Och då i synnerhet om utlandsprogrammet som går under namnet Radio Australia. Deras 70-årsjubileum avhandlades för övrigt i en artikel i Eteraktuellt nr 10, 2009. Detta är inte så konstigt, eftersom ABC är den dominerande (och under lång tid dessutom den enda) aktören på radiområdet i Australien, och till yttermera visso den enda som sänder på kortvåg. På senare tid har emellertid radiomonopolet luckrats upp i Australien, precis som på så många andra stället i världen, Sverige inte undantaget.

Australien på mellanvåg är däremot knepigt, och helst ska man befinna sig i övre Norrland för att lyckas höra stationer. Nu loggades enstaka stationer på MV redan under sjuttioalet då jag började DX-a, och oftast var det ABC:s sändare 4QD (50 kW) i Emerald som hördes på 1550 kHz. Då de europeiska och asiatiska mellanvågsfrekvenserna harmoniserades i slutet av sjuttioalet flyttade 4QD till 1548 kHz, och det förbättrade förstås inte chanserna att logga stationen. Numera finns det australiska stationer även i X-bandet, ovanför 1611 kHz alltså, även om effekterna inte är höga – några hundra watt på sin höjd. Under mina expeditioner till Parkalompolo har jag hört flera australiska stationer där, men det är knepigt med id då hörbarheten av naturliga skäl är skral och programmen dessutom (alltför) ofta inte är på engelska. Så mitt intresse för dessa stationer har inte varit på topp, för det går inte gärna att skicka inspelningar av den kvaliteten till stationerna och begära att de ska uppfatta sitt id. Under förra expeditionen hördes dock en station riktigt bra på 1620 kHz, det visade sig vara 4KZ i Taylor's Beach, Queensland.

4KZ på 1620 kHz som ingår i Coastal Broadcasters Team Pty kallar sig *North Queensland's only locally owned broadcasting company* och betjänar i sitt primära täckningsområde ca 55000 personer, i det sekundära ca 250000 med hjälp av sändare förutom på 1620 kHz även 531, 692 och 1611 kHz och så några FM-frekvenser. Stationen kan i storlek och täckningsområde jämföras med en svensk lokalradiostation, typ Radio Västmanland.

"Naturligtvis" skickade jag rapporten till fel adress (den rätta framgår av QSL-kortet på annan plats på denna sida), och hade detta varit USA skulle detta obönhörligen fått till följd att den returnerats eller något värre. Men här letade sig min rapport med mini-CD fram efter en del om och men och besvarades dessutom trevligt med ett riktigt QSL-kort och ett flertal dekaler. I skarp kontrast till de alltmer svårflirtade NA-stationerna - de latinamerikanska dito ska vi bara inte tala om. Första MV-australiern blev det förstas, och det här ger förstas blodad tand. För även om Parkalompolo inte har någon utpräglad Oceanienantenn kan förstas mera höras om bara kondsen är de rätta. I Kongsfjord (Berlevåg) i Norge har man de rätta antennerna och där hörs högväs med australier och nya zeeländare på MV.

Magnus Jespersion

Q S L

We are pleased to confirm your

Reception of 4KZ on 28/10/09 from D10096

Frequency 1620 kHz Power 500 W

Antenna 35 metre vertical @ Taylor's

Beach via Ingham

Coastal Broadcasters Pty Ltd

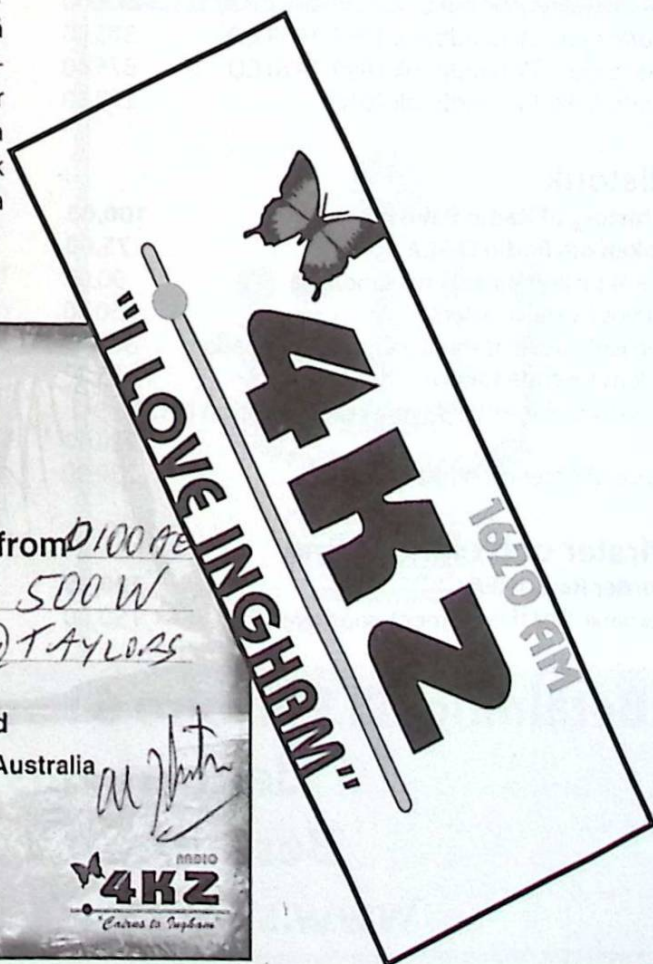
1 Edith St, Innisfail, Queensland 4860 Australia

www.4kz.com.au

North Queensland's
KOOL-FM
Stereo 98.3

4KZ AM 873
Sport'n Country

4KZ RADIO
"Carous to Australia"

DX-köp

Sveriges DX-förbund | Box 1097 | 405 23 GÖTEBORG | 070 - 316 00 76 | dxkop@sdxf.se

Allmänt

CD, QRX & Co. Abkürzungen Codes im Funkverkehr	80,00
Funklexikon	80,00
Klassiska Vasalopp 1925-1973	150,00
Latin America by radio REA	40,00
Minnesboxen krigsåren 1939-1945 (7 CD)	850,00
Minnesboxen samlingsboxar (5 CD), olika årgångar 1945-1949, 1950-1954, 1955-1959	650,00
Minnesboxen Vårt 1900-tal (6 CD)	600,00
Minnesboxen (olika års-CD) st	160,00
World QSL-book (CD)	150,00

Antenner

NRC antenna reference manual 3	260,00
--------------------------------	--------

Frekvenstabeller och årsböcker

Das grosse Handbuch der Satelliten-Frequenztabel REA	95,00
Hörzu radio guide 2006-2007 REA	50,00
Hörzu radio guide 2008-2009 REA	75,00
Hörzu Radio Guide 2010-2011	175,00
Radio Stations in the United Kingdom 2010 NY 75,00	
Sender & Frequenzen 2009 REA	100,00
Sender & Frequenzen 2010	275,00
World radio TV handbook 1947-1958 CD	375,00
World radio TV handbook 1959-1970 CD	375,00
World radio TV handbook 2010	270,00

Historik

A history of Radio Pakistan	100,00
Boken om Radio Q REA	75,00
Eteraktuellt minns svensksändarna	90,00
Radios by Hallicrafters	250,00
The early development of radio in Canada	300,00
Tidens tusende tungor	125,00
Tyskland talar- Hitlers svenska radiostation (8 CD)	250,00
Voice of America: A history	250,00

Pirater och clandestine

Border Radio REA	200,00
Caroline "For the moment goodbye" CD	150,00

Piratensender	175,00
Piratdrottningen (Radio Syd)	200,00
Radio 270 - Life on the ocean waves REA	100,00
Radio Caroline - The legend lives on (CD)	200,00
Radio Caroline - The pirate years REA	200,00
Radio Caroline North - Rockin' and rolling	160,00
Rebel radio	225,00
Records at Sea	125,00
Stick iväg, Jack!	370,00
The Beat fleet	225,00
The ship that rocked the world	225,00

Radioteknik

A family affair - The R.L. Drake story	450,00
A pictorial history of Collins amateur radio equipment	675,00
Communications receivers. The vacuum tube era 1932 - 1981	375,00
DAB - das neue digitale Radio REA	75,00
Discover DX-ing	130,00
HDTV 2006 REA	75,00
Heathkit. A guide to amateur radio products	530,00
Kurzwellenempfang mit dem PC	175,00
Mittelwelle, Band 1 - Grundlagen (Herbst)	175,00
Mil spec radio gear - Korean war to present day	430,00
Radio data code manual, 18th edition	375,00
Radiohören auf Lang- und Mittelwelle	180,00
Radiovielfalt via Satellit REA	75,00
Röhrenradio selbst gebaut	240,00
Webradio und Web TV	180,00

Utility

2009/2010 Guide to utility radio stations	525,00
Flug navigationsverfahren	160,00
Not- und Katastrophenfunk auf Kurzwelle	225,00
Radiotelex Messages	220,00
Satellitenempfang auf Reisen	50,00
Spezialfrequenzliste 2007-08 Band 2 REA	100,00
Spezialfrequenzliste 09-10 - Band 1 Grundlagen	180,00
Spezialfrequenzliste 09-10 - Band 2	260,00
Spezialfrequenzliste 09-01, Band 1 + Band 2	410,00
Se EA 1 vad gäller Spezialfrequenzliste!	

Betalning till Plusgiro 61 56 40 - 0. Våra priser inkluderar moms och frakt!

Beställ gärna på webben:

www.sdxf.se/DX-kop/index.php

Nyinkommet är *Radio Stations in the United Kingdom*. Det är den 22:a utgåvan från British DX Club. Den som lyssnar på radio från de brittiska öarna och Irland har stor nytta av denna publikation. Den är på 72 sidor och alla bittiska samt irländska radiostationer med frekvenser

står i tabellform, MV- såväl som FM-stationer. Vidare finns uppgift om adresser, webbplatser, e-postadresser och telefonnummer. Detta är ett bra komplement till WRTH till ett lågt pris, 75 kr.

Klubbnytt

Erik Johansson | Stångholmsbacken 56 | 127 40 SKÄRHOLMEN | 08 - 680 01 49 | redaktion@sdx.se

Norrköpings Distanslyssnare

På säsongsens sista klubbmöte den 29 maj diskuterades klubbens framtid. Intresset de sista åren har varit i stadtigt avtagande med få lyssningar i Väsby, dåligt med folk på mötena och lika dålig uppslutning till utflykterna. En enkät kommer att skickas ut till medlemmarna inom en snar framtid. Den kommer att pejla läget om det finns intresse för en fortsättning av verksamheten inom klubben.

Dessutom har det nyligen varit avverkningar i antennskogen så det finns inte så mycket att sätta upp antenner i.

Ullmar berättade på sitt alltid lika trevliga sätt om sin resa till Kosovo för en tid sedan och visade en hel del fotografier därifrån. Han besökte där bl.a. en rehabiliterings-anläggning. Under sitt besök i landet verkar han ha träffat en hel personer i ledande ställning och frågan är väl hur det går nästa gång det blir presidentval.

Absolut sista punkten på mötet var det obligatoriska kaffet (te) med mackor som utgick i dubbel ranson eftersom mängden var avpassat för 10 personer. Ullmar hade också tagit med sig en bunt trevliga QSL från sändaramatörer som beskådades under fiket. Datum för första mötet i höst bestämdes till 11 september.

Mälardalens Radiosällskap

Från MRS har QRG-bulletinen nr. 734 anlänt, som vanligt via e-post. I denna kan vi läsa att höstens möten har följande datum:

1 september
29 september
27 oktober
24 november
15 december

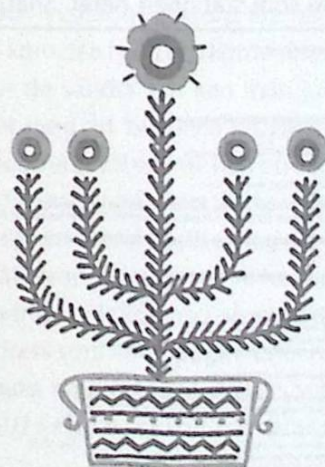
Dessutom finns den vanliga loggen och QSL-redovisningen med. Man ger också aktuell ställning i den interna QSL-ligan. Slutligen finns notiser om Sveriges Radios nedläggning av kort- och mellanvåg, satsningen på DAB-radio och Radio Nord Revival.

Aros DX-club

Från Västerås har DX-stunden kommit. Som vanligt en intressant läsning. Man vill ha in medlemsstatistik för 2009 och redovisar protokollet från det gemensamma årsmötet och jubileumsmiddagen. Vidare finns en sammanställning över radioåret 2009, en artikel om Boden Radio och information om en tävling från China Radio International och en från AWR. Man hälsar den nya medlemmen Inge Ahlin välkommen.

Så ber man om bidrag till nästa nummer för, som man säger: Inga bidrag – ingen tidning. Det finns även med en intervju om närradio med Tommy Lindvall och numret avslutas med en redovisning av Vatikanradions mars-sändning.

Ur kalendern kan det noteras att Västerås Radioklubb har antenndagar 4-5 september på södra Björnön.

LIETUVOS
RADIJAS

LA-horisont

Dan Olsson | Högalidsvägen 77C | 244 36 KÄVLINGE | 046 - 73 54 45 | dodx@telia.com

Hej alla LA-fantaster!

Om det finns några kvar förstås... För när jag ser i QSL-spalter i olika tidningar är det ganska få svar man ser nu för tiden. Jo, jag vet att kondsen har varit NA-inriktade och att många stationer har försvunnit ifrån kortvågen. Men ändå!

Jag ska nu presentera för er tre stationer som jag har hört ifrån och fått svar ifrån.

Vi börjar längst ner i Sydamerika, nämligen i Argentina. Detta stora land som är lika stort som Europa minus Ryssland. Vi ska nämligen bege oss till Mar del Plata. Mar del Plata ligger sydost om Buenos Aires ute vid Atlantkusten. Hit kommer på sommaren (vår vinter) jetseten från huvudstaden för att leva loppan. Detta inneburit att Mar del Plataborna har en hög levnadsstandard men är också dyrt att bo och leva i.

Natten mellan 28-29 november ifjol satt jag och min DX-kompis ute i vår lyssnarstuga ute i Saxtorp. Klockan var framemot halv fyra på morgonen (SNT) när jag gick för att kolla banden. På 1620 kHz kunde jag höra en station som spelade popmusik med bra styrka. Först trodde jag att det var en holländsk mellanvägspirat men när de började prata spanska efter musik och tala om temperaturen i Mar del Plata ramlade polletten ner hos mig. Det var ju Argentina som jag satt och lyssnade på och 1620 AM som stationen heter. Snabbt iväg för att

väcka Jan så han också kunde lyssna till dem. Vi satt i 45 minuter och avnjöt ett trevligt program med varierad musik som 10 CC, Louis Armstrong och andra gamla hits. Hela tiden gick stationen med Q 4-5 så det var inga problem med att höra dem och få programdetaljer. Det är när man hör på sådana stationer som man kan finna lust att lyssna vidare.

Efter bara en vecka som så svaret ifrån Rosana Rivabella. Jan fick vänta lite längre innan han fick svar. Självt har jag inte sett några andra svar eller loggningar ifrån stationen men det verkar som de har en god svarsvilja.

Samma natt hörde vi också Radio Hosana på 1660 men de har tyvärr inte velat svara på min rapport.

Argentina har ju en stor plats i mitt hjärta efter mina besök där 1996 och 1998. Dessvärre har de ju också drabbats hårt av den ekonomiska krisen och många argentinare flyttar idag till Brasilien där det är lättare att få jobb.

Re: radioshows desde suecia

Página 1 de 1

From: Am Mithras [mailto:am1620@yahoo.com.ar]

Date: 2009-12-07 22:31

To: "dodx@telia.com" <dodx@telia.com>

Re: Radios

Desde: Re: radioshows desde suecia

Gracias!!!! por su respuesta, me alegra mucho de que me pueda ayudar. Saludos para Ud. y su familia. Deseo que la vida sea feliz en esta hermosa ciudad turística que es Mar del Plata. Gracias nuevamente y un saludo muy grande de todos los que hacemos AM1620. Rosana Rivabella

El mar 1-dic-09, dodx@telia.com <dodx@telia.com> escribió:

De: dodx@telia.com <dodx@telia.com>

Asunto: radioshows desde suecia

Para: am1620@yahoo.com.ar

Fecha: martes, 1 de diciembre de 2009, 8:55 pm

Yo soy Dan Olsson un nuevo radiocurioso.

En 28 de Noviembre 2009 yo escuché por mi radiomóvil AM 1620

Mar del Plata en 1620 kHz entre 23.45 - 00.30 HORA ARGENTINA LOCAL.

Distintos desde el programa:

23.45: Recordando a los músicos de la banda "11 en 111 en 111" con 10 CC.

23.47: Música sobre la temperatura en Mar del Plata.

23.54: Noticias de los 10 días del Año. Provincia Buenos Aires.

Argentina Argentina.

00.07: Recordando a los músicos de la banda "11 en 111 en 111"

00.20: Recordando a los músicos de la banda "11 en 111 en 111" con

Louis Armstrong.

Yo escuché mi radiomóvil con mi radio AOR 7020 con antena exterior

de 200 metros.

Yo vivo en un pequeño pueblo se llama Kärlinge con 5.500 habitantes.

Kärlinge está en la provincia de Suecia. Yo vivo en Kärlinge desde

Septiembre 2003.

Yo soy 47 años y me casé con mi esposa Gunilla desde 2003. Yo tengo

dos hijos y un perro.

En invierno yo escuché por radio, deportes (deportes) en español

y me gusta mucho. Chirrido es un buen sonido con 15 meses.

Yo he visitado Argentina una vez, en 1996 y 1998. Yo he visitado amigos

en Tucumán, Santa y Córdoba.

Saludos desde Dan Olsson, Kärlinge, SUECIA, EUROPA DEL NOROCCIDENTE

Encuentra las mejores ofertas en Telcel. Suecia.

Camboriú, SC, 2010

Mr. Dan Olsson

Recebemos sua carta e estamos felizes por nos sintonizar nesta nação distante.

Nossa rádio, "VOZ DE RÁDIO MISSIONÁRIA", 30 anos e 100% evangélica.

Estamos com três (3) a estação de rádio

01- 25.000 medidores de watt da frequência 11.750kHz

02- 31 medidores de quilohertz do watt da frequência 9.665 10.000

03- 49 medidores de frequência ondas curtas de 5.940 quilohertz 10.000, lasa dos transmissores e prestak

Você ouviu 49 10.000 medidores de interruptor. Esta estação de rádio pertence uma organização cristã e filantrópica GIDEÕES MISSIONÁRIOS DA ÚLTIMA HORA, que mantém 1.200 famílias de missionários no Brasil e em torno do mundo.

Situado em uma pequena cidade no sul do Brasil Camboriú conta com uma população de 57.793.

Estamos enviando um CD com a programação do dia 22-01-2010, e algum outro material de nossa organização, nós temos a honra pelo como nosso ouvinte.

Deus Abençoe sua vida.

Luiz Carlos Machado
Diretor do rádio

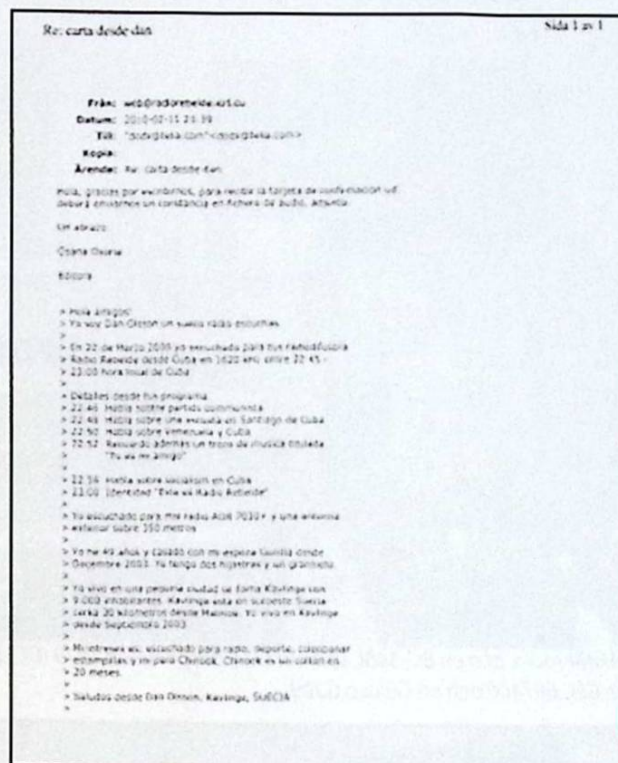
Cesino Bernardino
Presidente do GMUH

Strax innan jul ifjol kunde jag läsa att en ny station skulle börja sända på kortvåg ifrån Brasilien nämligen Voz Misionaria.. Att de dessutom skulle sända på de högre banden skulle innebära att jag även skulle kunna höra dem här hemma på min 10 meters tråd. Flera kvällar i rad satt jag här hemma och försökte höra dem och viss hördes de men det var det här med signalstyrkan. Svag som en andning och med religiösa program var det inte lätt. Men så 28 december kunde jag äntligen höra dem klockan var 01.15 SNT och en halvtimme framåt kunde jag höra dem. Programmet var det sedvanliga med religiöst prat och musik Men ingenting hände. Så helgen 30-31 januari var vi ute i Saxtorp igen Hans Kronkvist, Jan Thörnblom och jag. På vår 350 meters antenn gick nu stationen som spjut i etern och jag kunde avnjuta dem med bra styrka. En ny rapport gick iväg. Så i mitten av mars när jag kom hem ifrån jobbet kunde jag hitta en lapp i postlådan att posten varit på besök! För att lämna ett rekommenderat brev. Själv trodde jag säkert att det var äldsta styvdottern som skrivit fel på paketet som frugan skulle ha men så var det inte. Efter en promenad med hunden var det dags att bege sig till posten (den riktiga alltså inte macken eller Ica-affären där jag brukar få hämta paket). Hur ofta jag är på posten visade sig att jag missade infarten till posten. Ett stort brev hämtades där. När jag kom hem öppnades brevet och två stora tidningar syntes till. Lite snopet tittade på tidningarna innan jag särade på dem och där i mitten låg brevet. Vilken av rapporterna som de svarar på vet jag inte. Stationen sänder idag på 5940 och 9665 med 10 kHz och på 11765 med 5 kW. Samfundet som stationen tillhör heter Gideões Misionários de Última Hora. De ären kristen filantropisk kyrka. De har 1200 missionärer i Brasilien och runt om i världen.

Staden som de sänder ifrån heter Camboriu och ligger i delstaten Santa Catarina. I staden bor det 57793 invånare. Santa Catarina ligger i sydöstra Brasilien och gränsar till Atlanten i sydost och i nordväst till Argentina. Detta innebär att der har ganska bra klimat och många argentinare i norra Argentina åker hit på solsemester till stränderna vid Atlantkusten. Santa Catarina har en väl utvecklad industri och då främst textil- och en verkstadsindustri. Exempelvis kan man hitta många klädplagia på marknader i Argentina och Bolivia som är tillverkade i Santa Catarina. I delstaten bor också många tyskättlingar och i staden Blumenau finns det gator med namn på tyska och tyska är där ett starkt andra språk.

Ekonomin i Brasilien är idag värd att uppmärksamma. Landet har en industri som går på högar och de har goda exportinkomster. Landet är den näst största långivaren till USA idag. Störst är ju Kina. Med tanke på de sto-

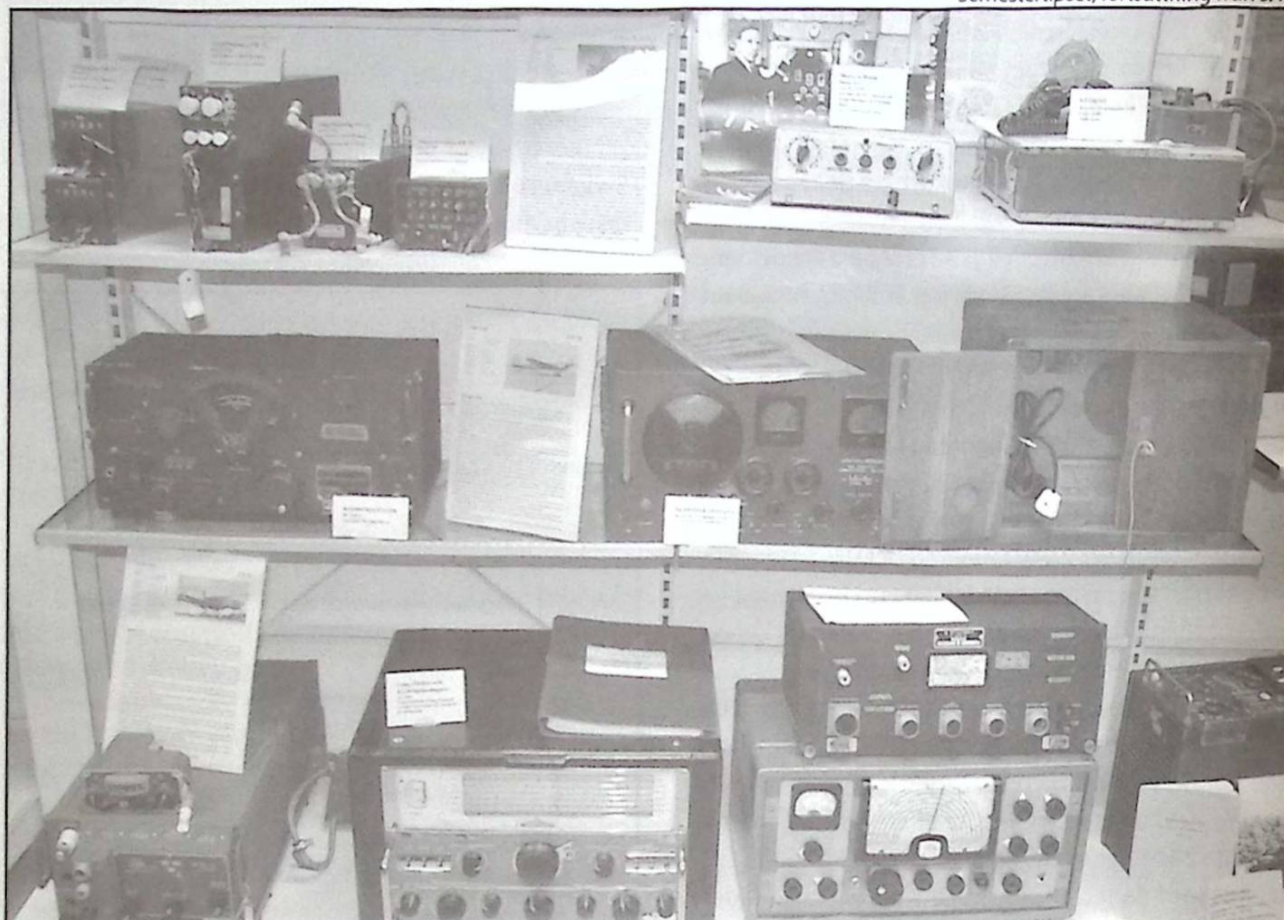
ra idrottsarrangemang som snart kommer till Sao Paolo nämligen OS 2014 och fotbolls VM 2016 ser framtiden också god ut. Landet har idag många invandrare ifrån Argentina och Bolivia vilket gör att språkförskjutningen kommer att göra portugisiskan till det största språket i Sydamerika. Idag talas spanska av 200 miljoner människor och portugisiskan av 180 miljoner människor. Så om 15- 20 år kan det mycket väl vara tvärtom.

Vi fortsätter vår vandring norrut och hamnar på Kuba. Nämligen hos Radio Rebelde på 1620. kHz. I mars förra året var vi ute och lyssnade i Saxtorp. Framåt 5-tiden på morgonen SNT kom den fram och körde sina sedvanliga program. Varför de sänder här kan man ju bara gissa men att det har med att blockera WDHQ ifrån Amerikanska Jungfruöarna är väl en inte helt otrolig gissning. I alla fall så gick det en brevrapport till dem men det blev inte svar. Men så i en Eteraktuellt så jag att vännen Alf Persson hade fått svar. Så jag skrev till honom och bad om en e-postadress. Vänligt nog så svarade han. Jag skrev till den adress som han uppgav. Efter några dagar så svarade tillbaka med ett mail. Annars vill man höra Rebelde så är 5025 ett säkert kort som hörs ofta.

Till sist vill jag ge dig ett tips: En ny station på mellanvåg har startat i Puerto Rico den heter Radio Huelga och sänder på 1650 kHz. Passa på att höra den nu när den är ny. Jag minns när WGIT *El Gigante* på 1660 startade och man kunde höra och njuta av deras musik i timmar.

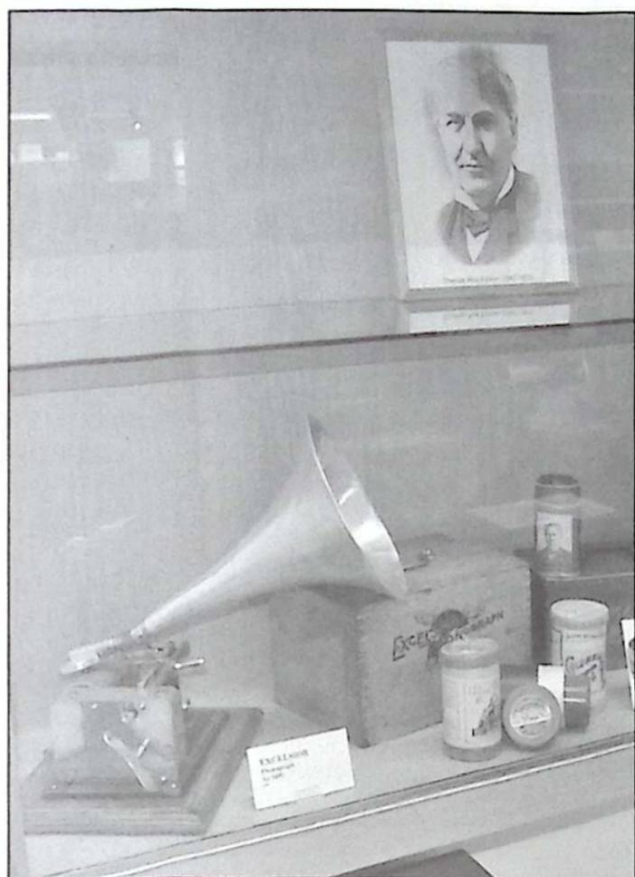
Ha en skön sommar önskar Dan "DO" Olsson, Kävlinge!

Militär radio, bl a en BC-348L som suttit i transportplan TP79 (DC-3), en flygradio från jaktplan Saab J21, en Hallicrafters Sky rider SX24, en GEC BRT400 och en Gelo so G209.

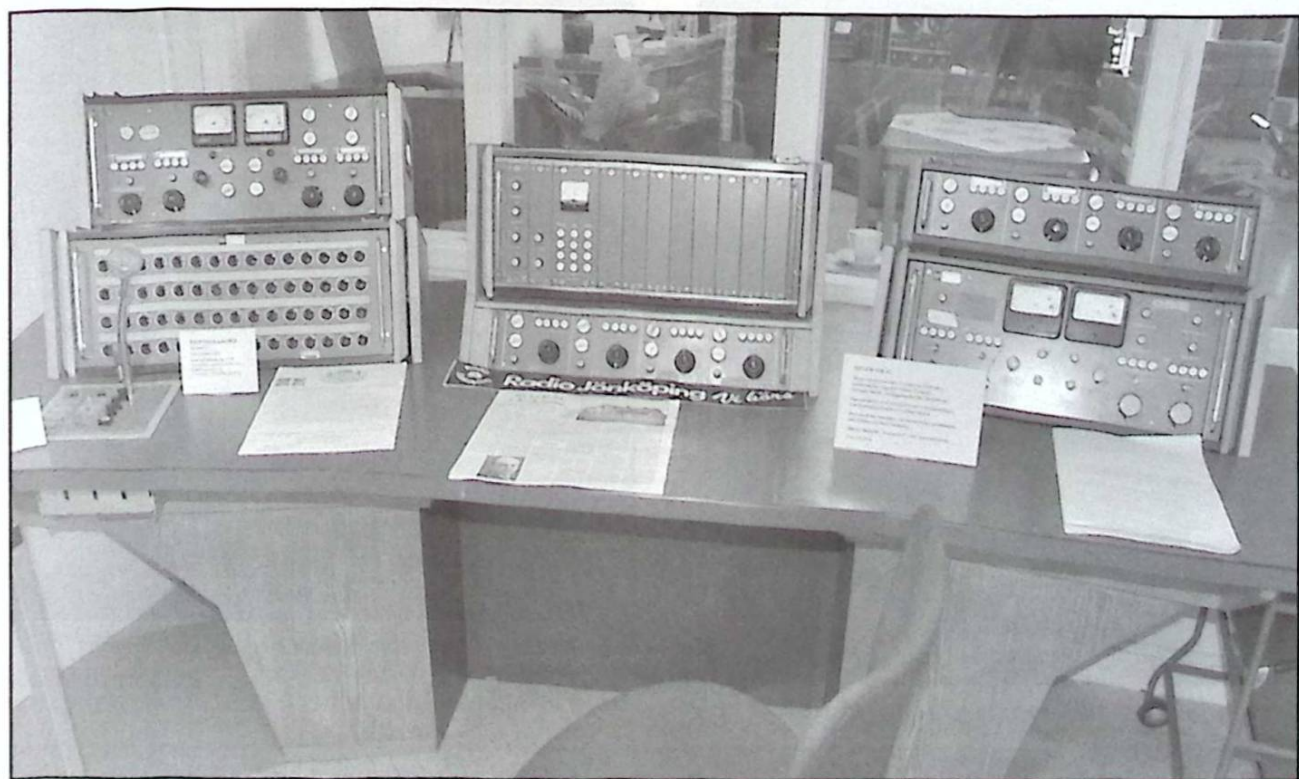
Grammofonhörnan med ett par fina His Master's Voice i förgrunden.

Edison fonograf med vaxrullar.

Mikrofonen i förgrunden användes vid Radio Jönköping redan 1924, alltså för lokalradiosändningar redan året innan Sveriges Radio startade.

Kontrollbord från Radio Jönköping, använt från år 1972.

TV och radiogrammofoner, i förgrunden AGA:s TV med unik design i triangelform för att kunna smygas in i ett hörn.

Skantic Cosmos från 1964 med design av Stig Lindberg.

En omfattande samling bandspelare finns i utställningen.

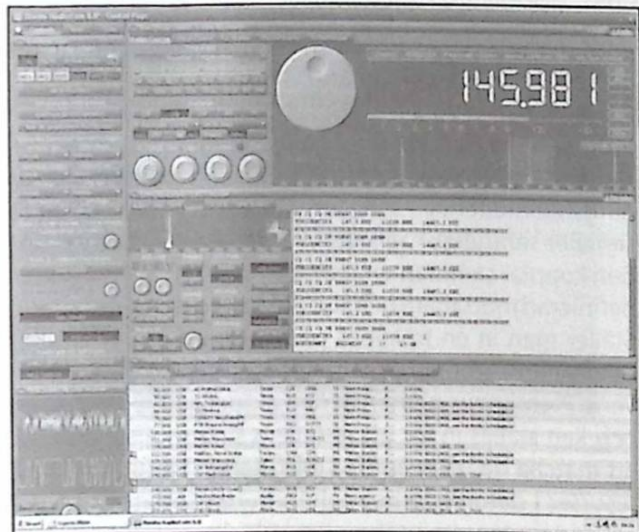
Bo Samuelsson

SDXF:s webbplats finns på [www.sdx.se!](http://www.sdx.se)

Teknikspalten

Erik Johansson | Stångholmsbacken 56 | 127 40 SKÄRHOLMEN | 08 - 68 00 149 | klubbnytt@sdxf.se

SDR-funktion för alla: Bonito Radiocom 6

Bonitos mjukvara ger bekvämast möjliga avkodning av väder-radiosignaler från någon av Tysklands väderlekstjänster. Förutom fjärrskriftssignaler avkodar RC6 dessutom FAX, SSTV, CW, PSK samt tidsignaler.

Radiocom 6 från mjukvaruföretaget Bonito är ett mycket användbart verktyg för den mångsidigt intresserade radiojägaren. Det avkodar digitala sändningar, styr radio via datorn och använder ett mjukvarufilter för att optimera hörbarheten hos störda signaler. I sin senaste version har detta universella program möjligheten att byggas in i mjukvarudefinierade mottagare samt en omarbetad avkodare. Harald Kuhl har installerat Radiocom 6 och provat nyheterna.

Bonito levererar RadioCom 6 (RC6) på en CD-rom och bifogar en ljudkabel samt en så kallad switchbox. Genom elektroniken i denna kontaktmodul för datorns seriella port (RS-232) löper styrsignaler till sändtagare eller mottagare så att man inte behöver använda tillverkarens originalgränssnitt. Switchboxen fungerar också som kopieringsskydd eftersom RC6 inte fungerar utan denna tilläggshårdvara. Vid användandet ersätter en USB-adapter med drivrutiner den på moderna bärbara datorer icke-existerande serieporten och möjliggör anslutning av kontaktmodulen.

En central utökning programmet är att stöd för mjukvarudefinierade radiostationer numera är inbyggt för G3-modellerna från Winradio såväl som Perseus SDR från Microtelecom. Dessa modeller kan styras från RC6 användargränssnitt och samtliga avkodnings- och analysfunktioner är tillgängliga utan att gå omvägen via en VAC (Virtual Audio Cable, virtuell ljudkabel). Efter att man installerat mjukvaran från Bonito väljer man SDR-modellen i en lista och därefter är de båda sam-

mankopplade. Kraven på datorsystemet stiger i motsvarande grad: En Pentium-4 processor med 2 GHz klockfrekvens är ett minimikrav (operativsystem minst Windows 2000). Kombinationen RC6 och Perseus SDR kräver ännu bättre hårdvara för normal hastighet hos alla funktioner. För att visa det stora och med inställningsmöjligheter rikt försedda användargränssnittet kräver Radiocom en bildskärmsupplösning på 1280 x 1024 punkter. SDR-mottagaren kommunicerar på normalt sätt med datorn, alltså via USB eller hos Winradio via ett instickskort på en PCI-kortplats. Mottagarens egen styrprogramvara förblir dock stängd.

DX-verktyg

Genom sammansmältningen av en SDR och Bonitos mäktiga mjukvarupaket får man en radiolösning som passar många radiolyssnare och som tar över de flesta av arbetsuppgifterna vid radiomottagning. Till detta hör demodulering och filtrering av signaler innan avkodning av digitala trafiksätt, sparande av väderfaxkartor eller inspelning av radionyheter. Till detta kommer verktyg för signalanalys. Denna mångsidighet gör att det tar längre tid att sätta sig in i de talrika funktionerna och i handhavandekonceptet. Till att börja med bör man därför begränsa sig till att styra en mottagare – det finns möjligheter att samtidigt styra en sändtagare och en sändare.

Överst till vänster kan man med ett musklick välja mellan de tre huvudfönstren. *Controls* är namnet på gränssnittet för mottagarparametrar avkodare och frekvensdatabank. Under *Bilder* tittar man på sparade mottagna väderfax – eller SSTV-sändningar på bildskärmen och under *Text* hittar man avkodad väderinformation. På samma sätt som Bonitos speciella avkodare för väderradio omvandlar RC6 automatiskt SYNOP-kodade RTTY-vädermeddelanden till klartext när de tas emot.

Med ett musklick på rätt rad i en individuellt utökningsbara databanken (en dialogruta öppnas med höger musklick) skickas frekvens hos en väder- eller annan radiotjänst till SDR-mottagaren. Samtidigt aktiverar RC6 tillhörande avkodare och – så snart en avkodningsbar signal finns – börjar mottagningen av text eller bild. Även lagringen i anslutning till mottagningen är automatiserad. För närvarande avkodas RTTY, Navtex, CW, FAX; SSTV och PSK31 såväl som tidssignalerna från DCF77 på 77,5 kHz. Den sista kan med ett musklick synkronisera PC:ns klocka. Samtliga avkodningsparametrar kan även ställas in manuellt.

24 kHz i blickfånget

Vid anslutning till en SDR-mottagaren visar RC6 i gränssnittet *Radio-Control* (huvudfönster *Controls*) under den med 1 Hz noggrannhet inställbara frekvensen ett spek-

Vid användning tillsammans med en SDR visar användargränssnittet (här i utsnitt) även ett 24 kHz brett spektrum med allt signalinnehåll under frekvensen.

trum runt den inställda frekvensen med samtliga signaler i intervallet. Det på detta sätt valda och på bildskärmen visa området är 24 kHz brett, vilket ingen ägare av en G3-SDR från Winradio med dess originalmjukvara har något att invända mot. Däremot kan 24 kHz verka vara en rejäl inskränkning för ägare av Perseus SDR vars originalprogramvara i vattenfalls- eller spektrumläge har 1600 kHz bredd. I praktiken finns delade meningar om vilken roll en SDR ska ta över. För mottagning av några enstaka AM-rundradiosignaler räcker ett 24 kHz brett frekvensintervall utmärkt. För att få överblick över ett helt band återgår man till originalmjukvaran hos Perseus SDR.

I huvudfönstret *Controls* finns den nedanför gränssnittet för mottagarstyrning (*Radio-Control*) fler inställningsmöjligheter för frekvens- och kanalsökning såväl som automatisk mottagning. Under *SDR IF-Control* kan ett MF-filter anpassas exakt efter den rådande störsituationen. Den i detta fönster synliga spektrumvisningen har två delar. Det övre visas med en blick hela den samtliga 24 kHz-bandbredden. I denna kan man med muspekare och rullhjul ställa in vad som visas i det under detaljutsnittet, i vilket filterinställningar kan utföras.

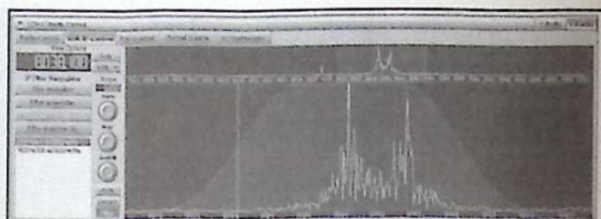
Ytterligare användningsmöjligheter

När man under *Radio-Control* med musen rullhjul valt MF-bandbredd mellan 0,5 kHz och 15 kHz ur en lista med 100- eller 200 Hz steg har man ytterligare inställningsmöjligheter under *SDR IF-Control*. Här kan filterflankerna smaltas av eller breddas för att flytta ut en störsignal ut den mottagna bandbredden och på så sätt optimera läsbarheten hos nyttsignalen. Den i teckenskrmen runt den mottagna frekvensen visa filterkurvan kan med muspekarens hjälp ställas in optimalt för mottagningssituationen, sparas och hämtas tillbaka i framtiden. Det sista är användbart vid mottagning av en bestämd rundradiostation vars nyttsignal på tropikbanden ofta störs av samma interferenser från en nyttostation.

Utöver detta demodulerar och avkodar RC6, med funktionen *SDR Band Watch*, samtidigt upp till fyra signaler på olika frekvenser inom det 24 kHz breda mottagningsfönstret. Detta möjliggör samtidig utvärdering av flera signaler på samma sätt som om man hade samma antal mottagare framför sig. Vid denna möjlighet når något äldre datorer gränsen för sin användbarhet.

Överblick

Redan i nuvarande version styr RC6 två mottagare eller en sändtagare och en mottagare. Denna möjlighet ställer man in redan under installationen vilket medför att senare ändringar kräver en ominstallation. Vid denna

Under *SDR IF-Control* ger programmet möjlighet till noggrann analys av den mottagna signalen. Här kan även MF-filtret anpassas för att befria nyttsignalen från eventuella störsignaler.

importeras programinställningar och mottagna texter och bilder finns kvar på hårddisken.

Programvaruutvecklaren tillhandahåller tre RC6-versioner: "Light"-versionen har reducerat antal mottagningsfunktioner och saknar möjligheten att se på flera signaler samtidigt i *SDR Band Watch*. Standardversionen kopplar samman en transceiver med en mjukvarudefinierad mottagare och styr dessa i stort sett parallellt: Ställer man in en frekvens på SDR-mottagaren ställer mjukvaran automatiskt in sändtagaren på samma frekvens. Premiumversionen är den aktuella RC6 versionen och kan ställas in för att reducera sina möjligheter till att matcha de båda andra versionerna. Detta spara på resurser i datorsystemet och man har sedan valet vid användningen att utöka eller minska antalet näbara funktioner. I framtiden kommer Bonito att stödja fler digitala trafiksätt såväl som dataexport till loggboksprogram.

På detta sätt riktar sig RC både till experimentlystna lyssnare och till sändaramatörer som vill koppla samma sin mjukvarudefinierade mottagaren med sin traditionellt uppbygga sändtagare och därmed utnyttja samtliga programfunktioner. Om SDR och sändare ska del på en gemensam antenn är det nödvändigt med en snabb extern omkopplingsbox, tex den från Elad – icke att förväxla med Bonitos switchbox.

Prova själv

Tack vare kopplingen mellan Radiocom 6 och ett en SDR smälter de båda samman till ett komfortabelt mottagningssystem för ett flertal modulationssätt. En del av de ny funktionerna är även användbara med mottagare som – åtminstone via inbyggnad av ett extra kretskort – har en 12 kHz MF-utgång. Även om programmet satsar stort på olika funktioner håller dokumentationen inte samma standard, många intressanta detaljer upptäcker man av en tillfällighet då man utforskar användargränssnittet.

En kostnadsfri demoversion av RC6 kan hämtas på Internet från <http://www.bonito.net/software/RC60DEMO.exe> med en filstorlek på 55 MB. Användare av äldre versioner hittar uppdateringar på www.bontio.net.

Text och bilder: Harald Kuhl i Radio Kurier – Weltweit hören 12/2009. Översatt av Erik Johansson.

Anm: I dagsläget hämtar man programmet på <http://www.bonito.net/software/RC6DWebInstall.exe> Man kan även välja att installera direkt från Internet.

Engelsksändarlistan

Lars Wieden | Skogsmilsgatan 5 | 421 37 VÄSTRA FRÖLUNDA | 031 - 49 75 86 | vordf@sdx.se

Sent om sidor har jag fått ihop sändningsscheman på engelska för utlandssändare. Ytterligare minskningar av utlandssändningar via radio. Tråkigt men sant. Den tidning är ju ett organ för radiolyssnare men det ser snart ut som att vi får uppge sändningarna via radio och ange Internetsändningarna i stället.

Alla tider och frekvenser är tagna från WRTH summer supplement (wrth.com) och från Radio-Kurier (addx.de). Du kan själv gå in och kolla på respektives hemsidor om du vill veta mer.

ALASKA

KNLS International

08.00-09.00	11765
10.00-11.00	11765
12.00-13.00	9680
14.00-15.00	7355

ALBANIEN

Radio Tirana

18.45-19.00	7520	må-lö
20.00-20.30	7465	må-lö

ARGENTINA

Radio Argentina al Exterior

02.00-03.00	11710 (Amerika)	ti-lö
18.00-19.00	15345 (Europa)	må-fr

AUSTRALIEN

Radio Australia

07.00-13.00	9475, 11945
14.30-17.00	11660
14.30-19.00	9475
19.00-22.00	9500

CVC International

09.30-11.30	15335 /India/
11.30-15.00	15230 /India/
15.00-16.00	11770 /India/

HCJB

07.30-09.30	11750	
12.30-13.00	15400	må-fr
13.00-13.30	15400	

BANGLADESH

Bangladesh Betar

12.30-13.00	7250
18.15-19.00	7250

BULGARIEN

Radio Bulgaria

06.30-07.00	9600, 11600
-------------	-------------

09.00-09.30	11900 (DRM)	lö, sö
17.30-18.00	5900, 7400, 9400 (DRM)	
21.00-22.00	5900, 7400	

EGYPTEN

Radio Cairo

21.15-22.45	6270
-------------	------

FRANKRIKE

Radio France Internationale

05.00-05.30	11995, 1368
06.00-06.30	15160, 17800
16.00-17.00	15605, 17605

GREKLAND

Voice of Greece

05.00-06.00	11645	må-fr
13.05-14.00	9420, 15630	sö

GUAM

KSDA, Adventist World Radio

13.30-14.00	11860	må, ti, lö
15.00-15.30	11720	
16.30-17.00	11740	

KTWR, Trans World Radio

08.20-09.00	15170	må-fr, sö
14.00-14.25	9975	må, to
14.00-14.35	9975	ti, on, fr-sö

TRANS WORLD RADIO

P. O. BOX CC, AGANA, GUAM 96910

YOUR STATION FOR INSPIRATION

KTWR

"For God so loved the world, that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life."

John 3:16 (Kings James Version of the Bible)

INDIEN

All India Radio

17.45-19.45	6280, 9950 (DRM)
20.45-22.30	6280, 7410, 9445, 9950

INDONESIEN

Voice of Indonesia

19.00-20.00	9525
-------------	------

IRAN

Voice of the Islamic Republic of Iran

19.30-20.30	5940, 6205, 7205
-------------	------------------

ITALIEN

IRRS Shortwave

09.30-12.00	9515	lö
18.00-19.00	7290	fr-sö

JAPAN

Radio Japan

05.00-05.30	5975
12.00-12.30	9790

KANADA

Radio Canada International

18.00-19.00	9530, 11765, 17735, 17810
	(Afrika)
20.00-21.00	15235, 17735 (Afrika)

Bible Voice Broadcasting

07.00-07.30	5945	sö
07.00-07.45	5945	lö
18.00-18.45	6130	lö

KINA

China Radio International

00.00-02.00	6020, 9570
01.00-02.00	6175, 9410, 9470
03.00-05.00	15120
06.00-08.00	1215
07.00-13.00	17490
12.00-15.00	13790
15.00-17.00	11965, 13640
16.00-17.00	11940
16.00-19.00	13760
17.00-18.00	9695, 6145
18.00-19.00	9600
20.00-22.00	5960, 7415, 7285, 9600
21.30-22.00	7365

KOREA, NORD

Voice of Korea

13.00-14.00	3560, 13760, 15245
15.00-16.00	3560, 13760, 15245
18.00-19.00	3560, 13760, 15245
21.00-22.00	3560, 13760, 15245

KOREA, SYD

KBS World Radio

11.00-11.30	9760 (DRM)	lö
16.00-17.00	9515	
18.00-19.00	7275	
21.00-21.30	3955	
23.00-24.00	1440	

KROATIEN

Voice of Croatia

06.00-06.03	6165
10.00-10.03	7370
16.00-16.25	1134, 6165
18.05-18.15	1134, 6165
22.15-22.30	1134, 3985

KUBA

Radio Habana Cuba

01.00-05.00	6000, 6140 (Nordamerika)
01.00-07.00	5970 (Nordamerika)
05.00-07.00	6060, 6010 (Nordamerika)
20.30-21.30	11760 (Nordamerika)

KUWAIT

Radio Kuwait

18.00-21.00	15540, 11990
-------------	--------------

LIBYEN

Voice of Africa

14.00-16.00	17725, 21695
-------------	--------------

LITAUEN

Mighty KBC Radio/Big L

00.00-24.00	1395
21.30-22.29	6055

MALAYSIA

Voice of Malaysia

06.00-10.00	6175, 9750, 15295 (Sydöstasien, Oceanien)
-------------	---

MOLDAVIEN

Radio PMR

00.00-10.00	9665	må-fr
00.45-01.00	9665	må-fr

01.30-01.45	9665	må-fr
17.00-17.15	6240	må-fr
17.45-18.00	6240	må-fr
18.30-18.45	6240	må-fr

MONGOLIET

Voice of Mongolia

10.30-11.00	12085 (Asien)
15.30-16.00	9665 (Asien)

NEDERLÄNDERNA

Radio Netherlands

10.00-11.00	11895, 12065, 15110 (Asien)
18.00-20.00	15535 (Afrika)
19.00-21.00	7245, 11610, 11970 (Afrika)

NIGERIA

Voice of Nigeria

04.55-07.00	15120
09.00-15.00	9690
18.00-19.00	15120

NYA ZEELAND

Radio New Zealand International

07.00-11.00	7440 (DRM)
11.00-13.00	9655
13.00-15.50	6170
15.50-18.50	7440, 6170 (DRM)
19.50-20.50	11725, 11675 (DRM)

OMAN

Radio Sultanate of Oman

14.00-15.00	15140
-------------	-------

PAKISTAN

Radio Pakistan

11.00-11.05	15100, 17720
15.00-16.10	7530, 11565, 11585

POLEN

Radio Polonia

07.00-08.00	198
12.00-13.00	11675, 11980
17.00-18.00	7265 (DRM), 9770

RUMÄNIEN

Radio Romania International

05.30-06.00	7305, 9655
11.00-12.00	15210
17.00-18.00	9535 (DRM), 11735
20.30-21.00	9765, 11810
22.00-23.00	5960, 7435

RYSSLAND

Voice of Russia

05.00-09.00	1323
08.00-10.00	12060 (DRM)
14.00-15.00	9750 (DRM)
15.00-21.00	12040

RADIO ULANBATOR

19.00-23.00 1215

SAUDIARABIEN

Broadcasting Service of the Kingdom of Saudi Arabia

07.00-08.00 17785
10.00-12.30 15250

SERBIEN

International Radio Serbia

18.30-19.00 6100
21.00-21.30 6100

SLOVAKIEN

Radio Slovakia

16.30-17.00 5920, 6055
18.30-19.00 5920, 6055

SYDAFRIKA

Channel Africa

03.00-04.00 6135
05.00-08.00 7230
06.00-07.00 15255
17.00-18.00 9675

SPANIEN

Spanish Foreign Radio

19.00-20.00 11620
21.00-22.00 9650

mā-fr
lö,sö

STORBRITANNIEN

BBC World Service

00.00-24.00 675
03.00-04.00 6195
04.00-05.00 12095, 13675
05.00-06.00 3995 (DRM)
07.00-08.00 15560
08.00-10.00 9545 (DRM), 13810 (DRM)
13.00-14.00 9545 (DRM), 13810 (DRM)
14.00-17.00 5790 (DRM), 15640 (DRM)
15.00-17.00 12095
17.00-19.00 5875, 13675
20.00-21.00 3995 (DRM)
21.00-22.00 9335 (DRM), 5790 (DRM)

SWAZILAND

Trans World Radio

17.00-20.30 3200

SYRIEN

Radio Damascus

21.00-22.00 9330, 12085

TAIWAN

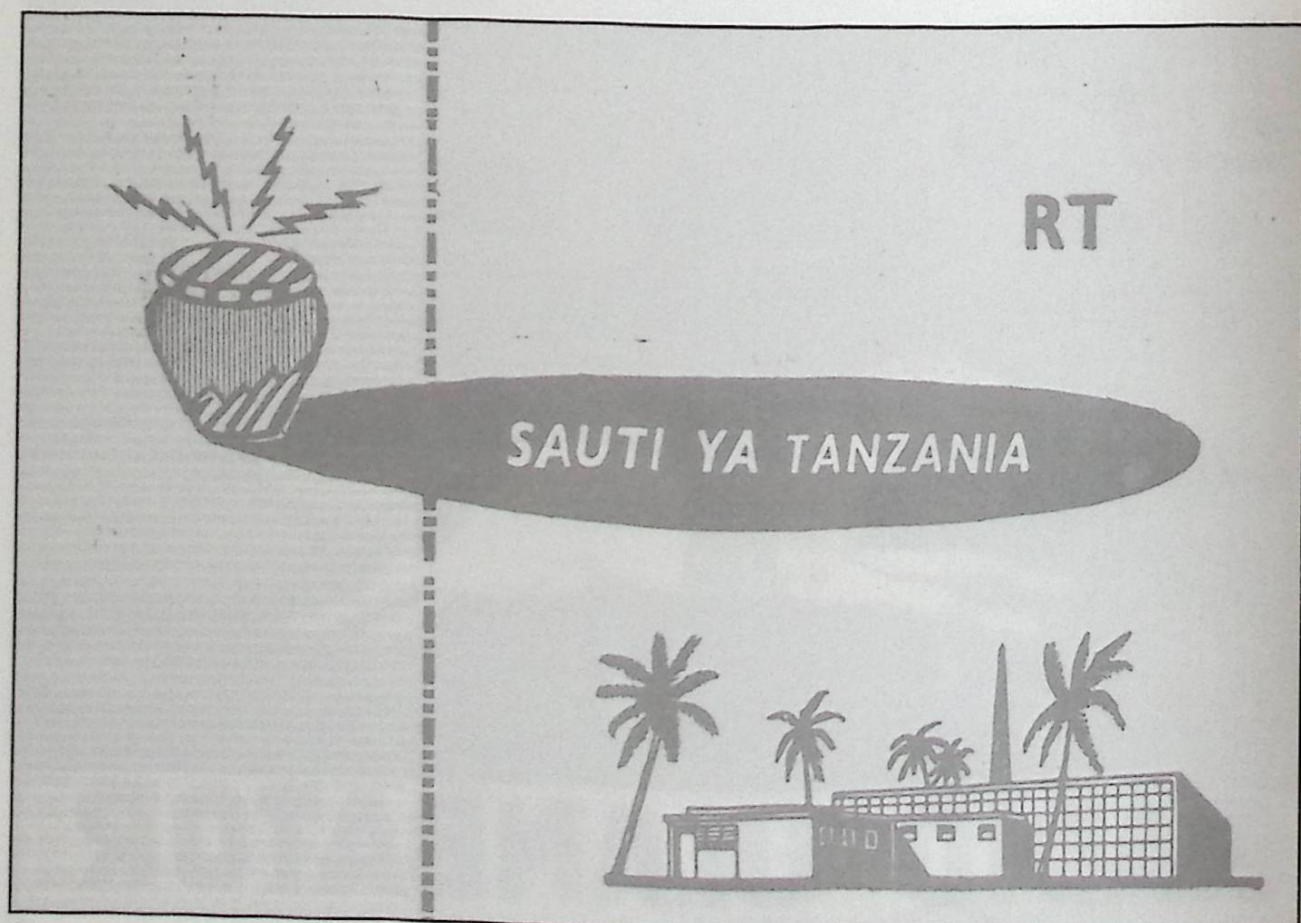
Radio Taiwan International

17.00-18.00 15690
18.00-19.00 6155

TADJIKISTAN

Voice of Tajik

13.00-14.00 7245

WORLD HARVEST RADIO

INTERNATIONAL

WHRI

LeSEA Broadcasting

TANZANIA

Radio Tanzania Zanzibar

18.00- 11735

må, fr

19.00-19.30

6150, 11795 (Afrika)

20.00-21.00

6150, 11795, 11865 (Afrika)

21.00-22.00

9735, 11865, (Afrika)

THAILAND

Radio Thailand

05.30-06.00 17655

19.00-20.00 7570

20.30-20.45 9680

UKRAINA

Radio Ukraine International

05.00-06.00 9840

09.00-10.00 11620

11.00-12.00 11620

19.00-20.00 7440

21.00-22.00 6145

TJECKIEN

Radio Prague

07.00-07.30 9880

10.30-11.00 9880

13.00-13.30 11600

16.00-16.30 9740

17.00-17.30 9740

USA

American Forces Network

00.00-24.00 5446,5, 7812, 12134USB

via Key West

04.00-15.00 12579, 4319USB

via Diego Garcia

15.00-04.00 4319, 10320USB via Hawaii

08.00-20.00 5765, 13362USB via Guam

20.00-08.00 13362USB via Guam

Voice of America

04.00-05.00 4960, 12080, 9855 (Afrika)

05.00-07.00 12080 (Afrika)

13.00-14.00 9760 (Asien)

14.00-15.00 12080, 15580 (Afrika)

15.00-16.00 7520, 17895 (Afrika)

16.00-17.00 11890, 13570 (Afrika)

17.00-19.00 12015, 15580

18.00-22.00 4930, 6080, 9850, 17895

Adventist World Radio

12.00-12.30 15435

15.30-16.00 15255

TURKIET

Voice of Turkey

03.00-04.00 5975

12.30-13.30 15520

18.30-19.30 9785

22.00-23.00 9830

TYSKLAND

Deutsche Welle

04.00-05.00 12045, 15400, 72400 (Afrika)

06.00-07.00 6130 (DRM)

07.00-08.00 5790 (DRM), 9545 (DRM)

10.00-13.00 9545 (DRM), 13810 (DRM)

17.00-19.00 5790 (DRM), 15640 (DRM)

19.00-20.00 3995 (DRM), 5875 (DRM)

21.00-21.30	11955			WYFR Family Radio		
Pan American Broadcasting				06.00-07.45	7520	
14.00-14.30	15205	sö		06.00-07.00	11580	
14.15-14.30	15205	må-lö		16.00-18.00	21455	
Trans World Radio				16.00-21.45	18980	
07.00-07.50	6105, 9800	må-fr		19.00-20.00	18930	
22.00-22.15	1467			20.00-20.45	17750	
22.15-22.45	1467	fr, sö		21.00-22.00	7425	
WBCQ - The Planet						
12.00-04.00	9330			VATIKANSTATEN		
WEWN				Vatican Radio		
05.00-09.00	6890			05.00-05.30	1530, 4005, 5965, 7250	
09.00-13.00	11520			06.30-06.45	1530, 4005, 5965, 7250, 15595	
16.00-22.00	15610			16.15-16.30	1530, 4005, 5885, 7250, 9645, 15595	
22.00-03.00	11520			19.50-20.20	1530, 4005, 5885, 7250, 9645	
WHRI, World Harvest Radio International				22.30-23.00	1611 (DRM), 4005	
04.00-05.00	7365	må-fr, sö				
05.00-08.00	7365			VIETNAM		
06.00-07.00	7365			Voice of Vietnam		
15.00-16.00	15195	sö		16.00-16.30	7280, 9730	
15.00-16.00	17510	lö		17.00-17.30	9725	
20.00-22.00	13660	må-fr		19.00-19.30	7280, 9730	
21.00-22.00	9690			20.30-21.00	7280, 9730	
WINB						
10.00-14.00	9265			VITRYSSLAND		
14.00-21.00	13570			Radio Station Belarus		
WRMI Radio Miami International				20.00-22.00	1170, 7255, 7360, 7390	
00.00-24.00	9955					
WRNO Worldwide				ZAMBIA		
01.00-04.00	7505			CVC Voice Africa		
WTWW				06.00-17.00	6065	
12.00-01.00	9479			06.00-19.00	13590	
WWCR				17.00-06.00	4965	
00.00-12.00	4840					
01.00-09.00	3215			ÖSTERRIKE		
09.00-11.00	9985			Trans World Radio		
11.00-21.00	15825			07.00-07.50	6105, 9800	må-fr
16.00-21.00	12160			22.00-22.15	1467	må-lö
The Overcomer Ministry						
14.00-16.00	13810					
14.00-16.00	6110					

VORARLBERG

Das österreichische Alpenland zwischen Bodensee und Gletschereis

The Austrian mountain paradise between Lake Constance and Alpine glaciers

Pays alpin entre le lac de Constance et le monde des glaciers

Provincia de los Alpes austríacos entre el Lago de Constanza y los glaciares

Lech am Arlberg

Piratspalten

Claes Olsson | Trestegsgatan 113 | 603 63 NORRKÖPING | 011 - 18 22 23 | apb@sdxf.se

Ett problem då man ska skriva ihop lite piratradionyheter är att det är just svårt att hitta nyheterna. Visst finns det stationer som annonserar sina sändningar i förväg, men de flesta dyker upp just som somaliska pirater, när man minst anar det. Men kanske det är en del av tjusningen med att lyssna på pirater, plötsligt finns de bara där.

Annars är pirataktiviteten är ganska hög f.n. och har tydligen inte drabbats av finansiella problem som de legala stationerna gjort. Tyvärr är många pirater holländare som låter polkatoner och träskoklapper ljuda i etern. Inte särskilt roligt, men det finns dock stationer som satsar på "riktiga" program. En av dessa är den mycket långlivade **FRSH**, Holland som jag hörde f.f.g. 1986. I höst kommer man att sända ett jubileumsprogram. Det är då 30 år sedan man startade, alltså 1980. Till det här programmet vill man gärna ha lite bidrag från lyssnare som kanske varit med sedan starten. Du som har några minnen att bidra med, skicka dem gärna till stationen och du är garanterat med i programmet. Bidragen kan vara i form av ett e-brev eller ännu hellre en inspelad MP3-fil på någon eller några minuter. FRSH kan fram till dess höras sista söndagen i varje månad. Håll utkik i listorna för tider och frekvenser.

Level 48, Europas största jingelmaskin och piratsammanslutning har inte varit igång på några år. Söndagen den 23 maj var man dock i luften igen med en maratonsändning på frekvenser runt 6200 kHz. De medverkande stationerna var inte mindre än åtta stycken: **Magic AM**, **R Torenwalk**, **R Thunderbird**, **R Spaceman**, **Mystery R**, **CWR**, **Playback R**. och **Bermuda Dreeick**.

Hörde du dem och vill ha ett QSL är adressen SRS Deutschland, P.O.Box 101145, D-99801 Eisenach. Bifoga 1 USD eller 1 euro. Naturligtvis går det också bra att skicka ett e-brev till level48radio@gmail.com

Dr. Tim

Mike Radio, Holland berättar att man till slut fixat till antennen som använts för sändningar i 31-metersbandet så den nu funkar på 41-meters dito. Frekvensen man nu sänder på är någonstans mellan 7580-7630 kHz i stället för gamla 9290 kHz. Antennen är ett omvänt V med toppen på 14 meters höjd och med ena benet riktat sydöst (mellersta till södra Tyskland). Nu i sommar skall man också göra en vertikalantenn för 19-metersbandet, en frekvens där konditionerna väntas att bli bra nästa år.

via Dr Tims DX-News

Radio Black Bandit, Holland har varit igång med en hembyggd tx på 50-70 watt på 6200-6215 kHz. Tyvärr ingen e-postadress till denna.

Top Radio, Holland har hörts med 30 watt på 6210 kHz och med adress info@topam.nl.

En annan lågeffektare är **Skylab Radio** med bara 20 watt på 6290 kHz och med e-mail skylabradio@hotmail.com

Utan adress är nya **Radio Isa** på 6375 kHz, **Mummelmann** på 6280 kHz och **Radio Waldmeister** på 6401 kHz.

Hommel i Kurier

Franska **Atlantic 2000** var igång söndagen den 6 juni på 7610 kHz. Tyvärr var mottagningen, åtminstone här i Norrköping usel, vilket kunde konstateras av CON och språkkunniga UQ som dock försökte njuta av de franska chansongerna. E-post: atlantic200international@gmail.com.

Den 24 april sände nya **Sauna Radio** på 3900 kHz med 50 watt. (Låter som en finne-red).

Den 1 maj testade **Radio Batavia** med endast 1 watt på 3935 kHz. Kan nås på radiobatavia@hotmail.com.

Mike Radio, Holland testade också den 1 maj på 9290 kHz. Adress: mikeradio@live.nl.

Den 2 maj var en ny sändare, **Midlife Radio** igång på 1621 kHz med 250 W. Den 3 och 8 maj var **Radio Ascona** igång för första gången på 5 år. Frekvensen var 5228 kHz och effekten 150 watt. Adress: zenderascona@hotmail.com. Den 5 och 8 maj var **Young Fox Radio** och **Junkbox Radio** igång på 6423 resp. 3495 kHz. Den sistnämnda har också hörts på 6304 kHz, enligt uppgift med 400 W. Adress: junkboxradio@hotmail.com. 9 maj testade **Radio Traumtänzer** på 6300 kHz med endast 5 watt.

Marco Hommel i Kurier

Radio Transeurope är en ganska ny holländare som varit i farten de senaste helgerna. Hörd här i Norrköping med bra signal och ganska trevlig musik. Adress: radiotranseurope@gmail.com.

-red

DX-ing i stadsmiljö – del 2

Förra gången gick jag runt i huset med min bärbara mottagare för att se vad som kunde vara potentiella störkällor. Jag är visserligen inte klar med den delen, men avvaktar med det som återstår (framför allt vitvaror och vissa typer av belysningar).

I stället går jag ner i källare till vårt före detta pannrum, där jag har min lyssnarhörna. Jag är väldigt nyfiken på om min idé om hur jag skall jaga störningarna som genereras i vårt eget hus fungerar. Att våra tre barn (nåja – unga vuxna) är hemma över sommaren gör ju utmaningen ännu större, det är ju då det är mest aktivitet vid datorerna och fler laddare och annan elektronik som är igång. Och nu låter jag all utrustning vara på som råkade vara igång när jag startar mitt test.

Testuppkopplingen

Så här ser min testuppkoppling ut: Mottagare Icom IC-R75 och trådlösa hörlurar, sändaren till dessa vet jag är snäll ur störningssynpunkt och jag vill kunna röra mig fritt i huset när jag letar störkällor. Spänningsmatningen är dels original spänningsaggregat från Icom, dels som alternativ ett 12-volts blybatteri. Som antenn tänker jag använda en kort longwire som jag spänt upp mellan skorstenen och borte hörnet på garaget, jag vill nämligen ha en antenn som inte kräver spänningsmatning. Den kopplas via en balun från Palomar och som nedledning har jag cirka 10 meter RG-58 koaxialkabel.

Det var i alla fall så jag tänkte först – antennen visade sig vara rena katastrofen nu (den fungerade bra i vårt gamla hus!). Det finns ett ganska säkert kort när det gäller antenn för störig miljö, min Wellbrook ALA-1530, en aktiv loopantenn som stått undanställd ett tag. Den hänger jag hastigt upp på loftet ovanför garaget och drar coax cirka 15 meter till lyssnarhörnan. Klart bättre!

Dessutom kopplar jag in en tvåvägs antennotkopplare för att kunna välja antenn. Fast nu blev det ju ändå en aktiv antenn som kräver spänning!

Så vill jag koppla in jord också, men med de två olika jordanslutningar jag har blir det bara mer störningar. Då provar jag dels med skyddsjorden i elnätet, dels kallvattenröret som passerar pannrummet. Så jag struntar i jordanslutning, R-75:an kräver ju heller inte någon skyddsjord. Det får bli ett senare problem att hitta en bra jord.

Riktigt usel mottagning

Dags att börja provlyssna. Tja, vad skall jag säga – normalt starka och lätthörda europeiska mellanvägsstationer hörs dåligt, samtidigt som S-metern ger stort utslag. Det är en hel del störningar på kortvåg också men jag går tillbaka till mellanvågen. Kommer störningarna in via spänningsmatningen? Jag kopplar över till batteriet men märker ingen skillnad och jag måste erkänna att jag trodde att det skulle bli lite skillnad i alla fall. Jag kopplar bort antennen och kopplar tillbaka till nät drift – fortfa-

rande inget som tyder på att störningarna kommer in via spänningsmatningen. Hur är det då på kortvågen? Där finns en riktigt bred störning som täcker många MHz och jag ställer mottagaren på 15070 kHz, där den är stark. Ingen antenn är inkopplad och när radion kopplas över till batterimatning så försvinner störningen. Här gäller det att hitta störkällan!

Jakten på störkällan

Jag vill prova om den hörs även på min bärbara Grundig G3 (som drivs av interna batterier). Jodå – störningen plockas upp av antennen på den och jag märker att styrkan varierar kraftigt redan när jag flyttar den runt i pannrummet. Starkast blir det när jag håller upp radion mot taket. Så börjar vandringen runt i huset med G3: an i handen (hustrun ser lite undrande ut). Med en förhoppning om att någon av de störkällor jag tidigare identifierat är skyldig också till den här störningen går jag runt och "sniffar" med G3:an och jag stänger av TV: n med kringutrustning och min och hustruns stationära dator.

Tyvärr blir det ingen framgång här. Varken "sniffningen" eller bortkoppling av presumtiva störkällor leder mig till det som genererar den här starka störningen. Jag går tillbaka till pannrummet och ställer G3:an på en plats där störningen är riktigt stark. Kanske dags för mer radikala åtgärder. Jag begär och får också tillåtelse att stänga av ungdomarnas speldator. Det var inte den heller. Då är det val bara att ta till det grova artilleriet, så jag bryter ström-

men till hela huset med huvudströmbrytaren. Då får jag tyst på den här envetna störningen. På med strömmen igen och den kommer tillbaka. Nu vet jag i alla fall att den kommer från något som jag kan påverka. Det är lika bra att fortsätta med de grova åtgärderna så jag provar med propparna på gruppcentralen. Jag skruvar ur en i taget, tillräckligt för att kretsen skall brytas och när jag hör att störningen är kvar skruvar jag tillbaka den och tar nästa. Äntligen! Proppen som går till den krets där störkällan finns är hittad! Och vad står det om den kretsen? Jo, det står "Belysning sovrum, vägguttag vardagsrum". Misstanken riktas vägguttagen i vardagsrummet, vad är det jag har missat? Är det någon lågvoltbelysning med elektronisk reglering? Med G3:an i handen styrs stegen åter mot vardagsrummet. Där, halvt dold bakom ett skåp (avsiktligt eftersom hustrun inte vill se sådana saker i vardagsrummet) blinkar en svart plastbox. Den hade jag ju missat, bredbandsmodemet med inbyggd trådlös router. Ett snabbt "sniff" med G3:an visar mycket hög störnivå och när dess nätdel dras ut ur vägguttaget blir radion tyst.

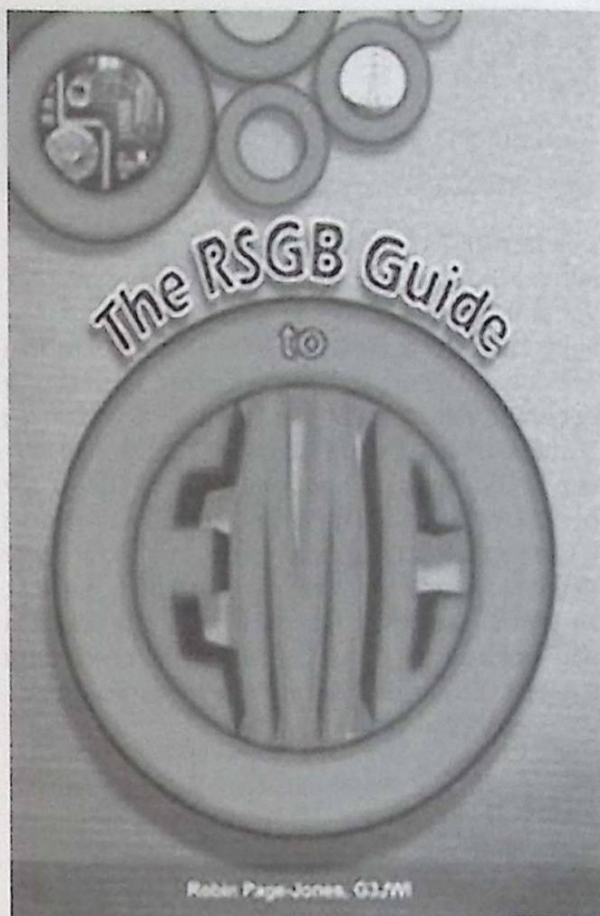
Vad mer kan göras?

Tillbaka till pannrummet. Nu skall här provas! IC-R75:an är som väntat också tyst på 15070 kHz. När jag återkopplar in antenn och växlar mellan loopen och longwiren så upptäcker jag till min glädje att den senare nu också fungerar bra, det var störningarna från modemmet som gick in där också. Dessutom går det nu bra att ansluta jord till radion, i alla fall när det är kallvattenröret jag ansluter till, skyddsjorden däremot ger fortfarande en liten, liten höjning av störnivån.

Mellanvägen har blivit mindre störd nu när modemmet är bortkopplat, men där finns fortfarande ganska kraftiga störningar kvar. Philips bärbara dator står med laddaren inkopplad i rummet intill pannrummet och jag provar med att koppla bort laddaren. Det blir bättre, men inte bra. Jag har själv suttit och arbetat en stund vid min bärbara tjänstedator och gör om proceduren på den. Mottagningen blir nu mycket bättre. Det finns fortfarande mycket var att göra men nu finns äntligen en chans att hitta de mer subtila störkällorna som tidigare dolts av de här tre mycket kraftiga.

Innan jag slutar dagens störningsjakt vill jag veta mer om hur modemmet stör, så det kopplas in igen. Med G3:an kan jag konstatera att det strålar från själva modemmet och likaså från spänningsdelen och med antennen intill telefonkabeln så verkar störningarna ta sig fram den vägen också. När G3:an får "sniffa" vid övriga telefonjack i huset så märks det tydligt att störningarna fortplantar sig den vägen och även intill vissa vägguttag och väggströmbrytare märker jag en ökad störnivå. En kontroll av gruppcentralen visar att modemmet och R-75 går på samma fas, vilket antagligen bidragit till att störningarna kunnat ta sig fram den vägen.

En sak till som jag kunde konstatera framför gruppcentralen var att den nya fjärravlästa elmätaren stör den också. Ganska mycket men de störningarna har en annan karaktär – den får utredas vidare i den fortsatta jakten på störningar i nästa nummer av EA.

Mer om störningar

Om du vill läsa mer om störningar under sommaren: *Störningsfri elektronik* av Sten Benda har länge varit den svenska kursboken när det gäller elektromagnetiska störningar. Den kräver en del förkunskaper i ellära men är inte jättesvår och innehåller både teoretiska och mer praktiska avsnitt. Den ger en bra helhetsbild, men är ju inte direkt riktad till oss radiointresserade. Jag är inte säker på om den går att få tag på som pappersbok längre, men den finns att köpa som e-bok.

The RSGB Guide to EMC av Robin Page-Jones som ges ut av den brittiska amatörradioorganisation Radio Society of Great Britain är däremot direkt riktad till den som är intresserad av radio. Det är naturligtvis mycket i den som handlar om hur man skall undvika störningar från den egna sändaren, men det är en hel del matnyttigt också för oss som främst är intresserade av mottagning. Jag hoppas att vi snart får in den i DX-köps sortiment.

Interference handbook är en amerikansk bok som också är skriven av en radioamatör, William R. Nelson. Den innehåller många bra praktiska tips, men den är från 1981 och inte i fas med dagens elmiljö. Det finns många andra amerikanska titlar inom området som kan vara värda att titta närmare på.

På webben kan du till exempel titta på Experimente-rande Svenska Radioamatörer, ESR, som har en del kring EMC www.esr.se och brittiska RSGBs EMC-sida www.rsgb.org/emc/.

Moritz Saarman

QSL-posten

Lars Bergström | Vinggatan 3 | 932 31 SKELLEFTEHAMN | 0910 - 330 88 | qslposten@sdxf.se

Det där med QSL, vad skall det vara bra för?

Mitt svar på den frågan är enkelt: "Det är trevligt!"

Vad är det då som gör QSL:et "trevligt"?

Enligt min åsikt är ett QSL primärt en bekräftelse från stationen att de uppskattar min rapport. Sekundärt, är det en bekräftelse på att det är just deras station jag lyssnat på. Min QSL-skörd räknas inte i QSL/år, utan snarare år/QSL. Just nu är min statistik i runda slängar 2 år per QSL, och det skulle behövas några tusen av min sort för att kunna fylla QSL-posten med bidrag. Jag är därför riktigt tacksam för de bidrag jag fått till detta nummer. Fortsätt så här; och ni andra, som ännu inte skickat in några bidrag till QSL-posten, var inte så tveksamma! Även ett QSL från den allra enklaste radiostation är välkommen till denna spalt!

EUROPA

Nederländerna

NOS R4 - 94800 brev 10d KJT
V/s Peter V.

Rumänien

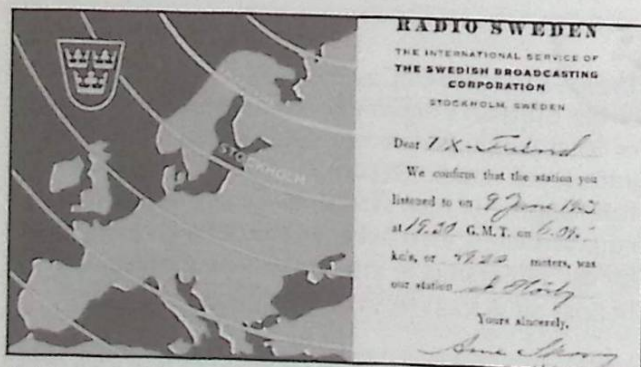
Radio Sighet - 1404 e-brev GN
V/s John Dorel Todea manager.

Serbien

Radio Beograd 202 - 1503 e-brev MJT

Sverige

Radio Morokulien - 1584 QSL-kort 6 v APF
V/s Bengt Ericson.

Wisby FM - 89200 brev 3v KJT

Tyskland

Pan American Bc. - 11900 e-brev 2 v APF
V/s Michael Puetz.

Storbritannien

UK Rocks the World - 15760 e-brev 1 d APF

AFRIKA

Libyen

Radio Africa - 17725 QSL-kort 14 m APF
även 21695, 3 x vykort, rpt-formulär 3,5m CWE

ASIEN

Förenade Arabemiraten

VoA Al-Dhabbiya - 1539 brev 2 v APF
V/s A Mujunen.

Japan

JOBB NHK-2, Osaka - 828 k JOB

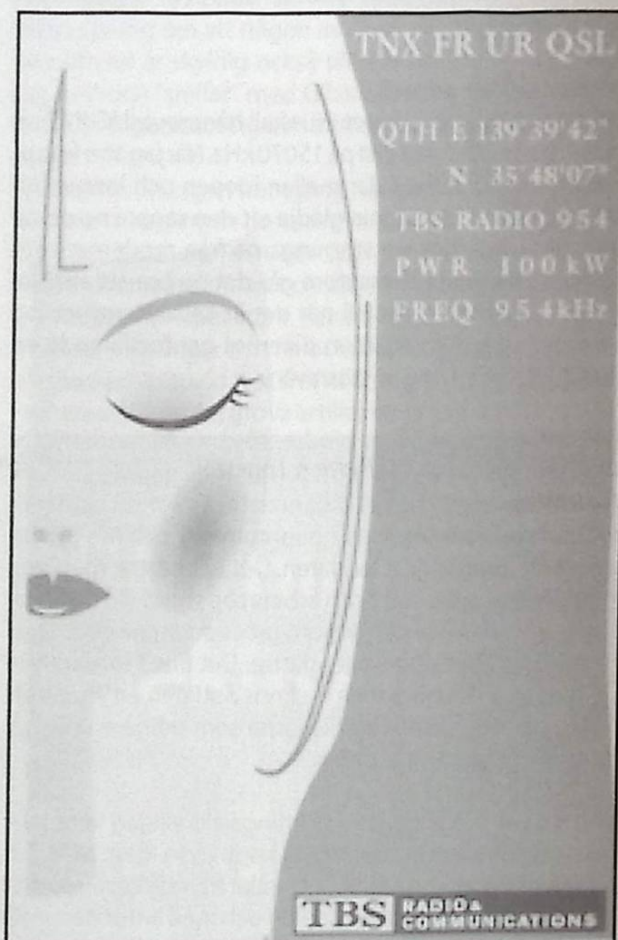
JOXR ROK, Naha - 864 k JOB

JOGB NHK-2, Kumamoto 873 k JOB

JOKR TBS, Tokyo - 954 k, b, vk JOB

v/s Daiji Tomita, Division of Technology.

JONR ABC, Osaka - 1008 k JOB

JOLB NHK-2, Fukuoka - 1017 k, b, tidning JOB

JOAR CBC, Nagoya - 1053 k, d, post-it block JOB

Skickade också med plåster!

JOOR MBS, Osaka - 1179 k, b JOB

JOJR JRT Tokushima - 1269 k, d, ant.bok JOB

JOJB NHK-2, Kanazawa - 1386 k JOB

JOKB NHK-2, Okayama - 1386 k, b, d JOB

JORF R Nippon, Tokyo - 1422 k, b, d, tidn JOB

JOTB NHK-2, Matsue - 1593 b, d JOB

v/s Ken Tajima, Transmitting Engineer.

JOSB NHK-2, Kitakyushu - 1602 k, b, d JOB MJT

v/s Ichiro Onishi, Deputy Director.

Kina			
CRI - 7415	k, clips	3v	CWE
Turkiet			
TRT - 12035	kort, sch	6 v	CWE

OCEANIEN

Australien

Radio Australia - 11825	QSL-kort 16 m	APF
V/S Jan Johnson.		
4QN ABC, Townsville - 630 b d info		JOB
SM-1 v/s Pat Hession, Acting Regional Content Mgr.		

4KZ, Taylor's Beach - 1620	kort, 8 dek	MJT
Hawaii		
KHBZ, HI- 990	e-brev 2½ m	APF
V/S Steven Norstrom.		
KNDI Honolulu HI -1270	e-brev	JOB
v/s Ellen Kaiuwaitani, Office Mgr.		
Nordmarianerna		
R. Free Asia, Tinian - 11640	kort 2v	CWE

NORDAMERIKA

Alaska

KOTZ - 720	e-brev	APF
Svar 30 min e f up. V/S Pierre A. Lonewolf.		

Kanada

CBT Grand Falls NL - 540	f, d, info	JOB
V/S Terry Brett.		
CKYL Peace River AB - 610	e-brev	MJT
CKVO Cleanville NL - 710	e-brev f-up	APF
V/S Richard King.		
CHMJ Vancouver BC - 730	brev	MJT
CHCM Marystown NL - 740	e-brev 16 min	APF
V/S Richard King.		
CHQR Calgary AB - 770	e-brev	APF
Svar 7 min e fter follow-up. V/S Jason Wellman.		
CBY Corner Brook NL - 990 f d info		JOB
V/S Terry Brett.		
CKST Vancouver BC- 1040	e-brev f-up	APF
V/S Robert Gray.		
CKFR Kelowna BC - 1150	e-brev	MJT
CFLN Goose Bay NL - 1230	e-brev, logga	JOB
V/S Ian Balfour, GM.		
CJVB Vancouver BC- 1470	e-brev 6v	APF
V/S Leela Donna.		
CINA Mississauga ON - 1650	e-brev	JOB
V/S Neeti Ray, GM.		
CJEU Gatineau QC - 1670	e-brev	GN
V/S Nathalie Bernard, Directrice.		
CHTO Toronto ON - 1690	e-brev	JOB
V/S Angelos Or.		

USA

KFYR Bismarck ND - 550	b	JOB
V/s Phil Parker.		
KMON Great Falls MT - 560	e-brev	APF MJT
V/s Jared Dickert.		
WQAM Miami FL - 560	b, d	JOB
KPQ Wenatchee WA - 560	e-brev 1 d	APF
V/S Wayne Bowden.		
KVI Seattle WA - 570	e-brev	GN
V/s Bob Boyd General Sales Manager.		
KQNT Spokane WA - 590	e-brev f-up	APF
V/s Jerry Jensen.		
KTNN Window Rocks AZ - 660	e-brev	GN
V/s Troy Little.		
KIRO Seattle WA - 710	e-brev f-up	APF
V/S Tom Pierson.		
WWFD Frederick MD - 820 cert b, info		JOB
SM-1, v/s David Kolesar, Senior Broadcast Engineer.		
WFTL West Palm Beach FL- 850 b		JOB
v/s Jerry Kiefer.		
KPAM Troutdale OR - 860	b, bro	JOB
V/s Rick Belcher, GM.		
WAMG Dedham MA- 890	e-brev	JOB
v/s Ivon Gois, President.		
WGHQ Kingston NY - 920	e-brev	GN
V/s Jason Verzi.		

WWJ, Detroit MI - 950	e-brev	MJT
KFLN Baker MT - 960	e-brev	JOB
SM-1 v/s Russ Newell, GM.		
WTCH Shawano WI 960	e-brev	JOB
V/s Donald Grassman, VP Finance/Operations.		
KJJK Fergus Falls MN - 1020	b	JOB
V/s Brian Andrews.		
KDYK Union Gap WA - 1020	e-brev	APF JOB MJT
V/s Ruben Muniz, GM.		
KNX Los Angeles CA - 1070	e-brev 7 v	APF
V/s Andy Ludlum.		
KMXA Aurora CO - 1090	e-brev	JOB
V/s Mario Carrera, GM.		
KBOZ Bozeman MT - 1090	e-brev, PDF	JOB
V/s Eric Reier.		
KFAB Omaha NE - 1110	e-brev 1 d	APF
V/s James Houghton.		
WUPE Pittsfield MA - 1110	e-brev	JOB
V/s Stew Schantz, Operations Mgr.		
WHBY Kimberley WI - 1150	e-brev 2 v	APF
V/s Steve Brown.		
KERN Bakersfield CA - 1180	e-brev	GN
V/s Rusty W. Burchfield Corporate Engineering Manager.		
KYES Rockville MN 1180	e-brev	JOB
v/s Bob Benes.		

WKOX, Newton MA - 1200	e-brev	f-up	APF	WLOA Farrell PA - 1470	e-brev	JOB
V/s John Musa.				SM-1 v/s Gregg Allen, PD.		
KFNW West Fargo ND - 1200	e-brev	f-up	APF	WADR Remsen NY - 1480	b	JOB
V/s Gary L Ellingson.				V/s Dave Silvers, Operations Mgr.		
WSSP, Milwaukee WI - 1250	e-brev		MJT	KWOK Hoquiam WA 1490	e-brev	JOB
WTMA Charleston SC 1250	e-brev		JOB	V/s Ian Cope, News Director.		
Delstat #49 för JOB v/s John Quincy, Assistant PD.				WMOG Brunswick GA - 1490	e-brev	GN
WTMA Charleston SC - 1250	e-brev		GN	V/s Dick Boekeloo.		
V/s Jim Beard General Manager.				WFED Washington DC - 1500 k, cert, b, info	APF	JOB
WJNO West Palm Beach FL - 1290 PDF-QSL			JOB	Kort med 13 namnunderskrifter. V/s Tom Temin resp. David Kolesar, Senior Broadcast Engineer.		
V/s Scott Paxson, Dir. of Engineering.				WLQV Detroit MI - 1500	e-brev 12 h	APF
WNBF Binghamton NY 1290	e-brev		JOB	V/s Steve Dealy.		
v/s Bob Joseph.				WWBC Cocoa FL - 1510	e-brev	JOB
WRNI Providence RI - 1290	b, d, info		JOB	V/s Ray Kassiss, Owner.		
v/s James Baumgartner, Business and Op. Mgr.				WIZZ Greenfield MA 1520	k	JOB
WOOD Grand Rapids MI - 1300	e-brev f-up		APF	V/s Dan Ferreira, CE.		
V/s Don Missad.				KQSP Shakopee MN - 1530	e-brev	JOB
WORC Worcester MA 1310	e-brev		JOB	SM-1 v/s Dan Zimmerman, CE.		
v/s Ivon Gois, President.				WCKY Cincinnati OH - 1530	brev 11 d	APF
WJAS Pittsburgh PA - 1320	e-brev		GN	V/s Ted Ryan.		
V/s Alan Serena, General Manager.				KMPC Los Angeles CA - 1540	e-brev	JOB
WATR Waterbury CT - 1320	e-brev		JOB	v/s Vic Carpenter, Transmitter Supervisor.		
V/s Tom Chute, GM.				KGOW Bellaire TX - 1560	e-brev f-up	APF
WYRD Greenville SC - 1330	e-brev, dekal		JOB	V/s Richard Topper.		
v/s Keaira Bray.				KNZR, Bakersfield CA - 1560	folder, kort	MJT
KTCR Kennewick WA 1340	e-brev		JOB	WVNA Tuscumbia AL 1590	e-brev	JOB
V/s Heath Brewster, PD.				V/s Jeffrey Vaughn, CE.		
KSRO, Santa Rosa CA - 1350	e-brev		MJT	KFXV, Enid OK - 1640	e-brev	MJT
KABQ Albuquerque NM - 1350	e-brev		JOB	KFOX Torrance CA 1650	e-brev	JOB
Delstat #48 för JOB v/s Beverly Rainey, Program Dir.				V/s Craig S. Coleman, Dir. of Public Affairs.		
KCAR Clarksville TX - 1350	e-brev		JOB	WBCN Charlotte NC 1660	e-brev	JOB
V/s Warren McDonald.				V/s Donald J. Stout, PD.		
KLSD San Diego CA - 1360	b, d		JOB	EWTN - 13835	k	CWE
SM-1 v/s Brian Wilson, PD.						
KKMO Tacoma WA - 1360	e-brev 3 d		APF			
V/s Monte Passmore.						
WMNY McKeesport PA - 1360	e-brev		GN			
V/s Alan Serena, General Manager.						
WDRC Hartford CT - 1360	e-brev		GN			
V/s Laura Kittell, Manager of Operations.						
WMSX Brockton MA - 1410	e-brev		JOB			
SM-1 v/s John Bernier, VP of Marketing.						
KUJ, Walla Walla WA - 1420	e-brev		APF MJT			
V/s Jim Bock.						

KTOE, Mankato MN - 1420	e-brev	MJT
WKIP Poughkeepsie NY - 1450	e-brev, foto	JOB
SM-1 v/s Bill Draper, CE.		
KKAQ Thief River Falls MN - 1460	b	JOB
V/s Davin Halvorson.		
WBNS Columbus OH - 1460	e-brev, foto	JOB
v/s Dave Loney & Lori Schmidt.		

CENTRALAMERIKA

Mexiko

XERCN Tijuana BC 1470	e-brev loggor	JOB
V/s Ing. Luis Carlos Astiazarán O., Dir. Gen.		

Panama

Radio Mensabé, Las Tablas - 1410	e-brev	GN
V/s Lis Damaris Amaya Gerente.		

VÄSTINDIEN

Bahamas

ZNS Radio Bahamas - 1540	e-brev	MJT
--------------------------	--------	-----

Kuba

Radio Guamá Bahia Honda - 1020		GN
V/s Julio Duarte Alonso, Narrador y Comentarista Deportivo		

Puerto Rico

WYEL Mayaguez PR - 600	e-brev	GN
V/s Nestor L Perez Engineering Manager.		

SYDAMERIKA

Peru

Radio Corporación - 1540	e-brev	GN
V/s Tito Vera Romero. SM-1? Hörd 20100324.		

R Nueva Q, Lima 1360 e-brev JOB
v/s Angiolina Calvo Figari, Jefe de Marketing.

PIRATER

Magic AM - 6326 kort, brev MJT
Radio Relmus - 6375 e-brev MJT
Free Radio Service Holland - 7600 e-brev 5 d APF
R Northcoast 3900 e-brev, PDF JOB
v/s John Vijver.

QSL-ligan

GN	Gert Nilsson, Bonässund	74
JOB	Jan Oscarsson, Umeå	64
APF	Alf Persson, Nödinge	52
MJT	Magnus Jespersen, Västerås	37
BEFF	Björn Fransson, Visby	29
DO	Dan Olsson, Kävlinge	11
CWE	Claës-W Englund, Danderyd	13
CB	Christer Brunström, Halmstad	5
GRS	Göthe Ringström, Sköllersta	1

Kalendern

uli

1	BDI, RRW	Oavhängighetsdag
	CAN	Nationaldag
4	USA	Nationaldag
5	ALG, CPV, VEN	Oavhängighetsdag
6	MWI	Nationaldag
8	ARG	Oavhängighetsdag
	KRE	Kim Il Sungs dödsdag
10	BAH	Nationaldag
12	STP	Nationaldag
14	F, GDL, GUF, MRT, NCL, REU	Nationaldag
15	BRU	Nationaldag
20	CLM	Nationaldag
21	BEL	Nationell helgdag
23	LBY	Nationell helgdag
24	EQA, VEN	Simon Bolivars födelsedag
26	CUB	Nationaldag
	LBR, MLD	Oavhängighetsdag
27	BLR	Nationaldag
28	PRU	Nationaldag

augusti

1	BEN, SUI	Nationaldag
	ZAI	De äldres dag
3	GNE	Arméns dag
	NGR	Nationaldag
4	BFA	Nationaldag
6	BOL	Oavhängighetsdag
7	CTI	Nationaldag
9	SNG	Nationaldag
10	EQA	Nationaldag
11	TCD	Nationaldag
12	ZWE	Hjältarnas dag
13	CAF	Nationaldag
	THA	Konungens födelsedag
	TUN	Kvinnans dag
14	PAK	Oavhängighetsdag

15	COD, KOR, LIE, IND	Nationaldag
16-18	GAB	Oavhängighetsdag
17	INS	Oavhängighetsdag
20	HNG	Nationaldag
	MRC	Revolutionsdag
24	UKR	Nationaldag
25	URG	Oavhängighetsdag
26	PHL	Hjältarnas dag
27	TUR	Segerdag
29	SVK	Nationaldag
31	KGZ, MLA, TRD	Nationaldag

september

1	LBY, UZB	Nationaldag
	S	Utlandssändingarna börjar 1938
2	VTN	Nationaldag
3	QAT	Nationaldag
4	SWZ	Oavhängighetsdag (nationaldag)
7	B	Oavhängighetsdag (nationaldag)
8	AND	Nationaldag
9	ISR	Nyår
	TJK	Nationaldag
12	CPV	Nationaldag
	ETH	Revolutionsdag (nationaldag)
15	CTR, GTM, HND, SLV, NCG	Oavhängighetsdag (nationaldag)
16	MEX, PNG	Oavhängighetsdag (nationaldag)
	AGL	Helgondag
18	CHL	Oavhängighetsdag (nationaldag)
19	SCN	Nationaldag
20	MLD	Nationaldag
21	MLD, BLZ	Nationaldag
	MLT	Oavhängighetsdag
22	MLD	Nationaldag
23	ARS	Nationaldag
24	DOM	Nationaldag
	GNB	Nationaldag
25	MOZ	Arméns dag
26	YEM	Revolutionsdag
27	AUS	Firardag i Melbourne
30	BOT	Nationaldag

Bidragsgivare

APF Alf Persson, Nödinge
BEFF Björn Fransson, Visby
BSL Bo Samuelsson, Linköping
CWE Claës-W. Englund, Danderyd
DO Dan Olsson, Kävlinge
GN Gert Nilsson, Bonässund
JOB Jan Oscarsson, Umeå
LW Lars Wieden, Göteborg
MJT Magnus Jespersen, Västerås
UQ Ullmar Qvick, Norrköping

SDXF:s webbplats finns på
[www.sdx.se!](http://www.sdx.se)

Aktuellt på banden

Claes Olsson | Trestegsgatan 113 | 603 63 NORRKÖPING | 011 - 18 22 23 | apb@sdx.se

EUROPA-AFRIKA

BULGARIEN

Bulgaria National Radio stängde den 6 mars flera av sina sändare på MV. Stängda för gott är Suvorovo och Haskovo på 1485 och Dobrich på 1584 kHz. Dessutom har man tillfälligt stängt 14 andra MV-stationer samt Varna på 9300 kHz. Dessa stationer är fortfarande igång på MV:

261 kHz. Vakarel (75 kW); Horizont plus Parlament-sändningar

747 kHz. Petrich (300 kW); Utlandssändningar

747 kHz. Salmonovo (10 kW); Horizont och sändningar på turkiska

864 kHz. Blagoevgrad (150 kW); Radio Blagoevgrad

864 kHz. Samuil (10 kW); Horizont och sändningar på turkiska

963 kHz. Tarnovo (5 kW), Horizont och sändningar på turkiska

1017 kHz. Kardoli (50 kW). Horizont och sändningar på turkiska

1161 kHz. Targoviste och Dulovo (båda 10 kW); Horizont och sändningar på turkiska

1224 kHz. Vidin (300 kW med riktantenn). Utland-sändningar

1296 kHz. Kardoli (150 kW); Cristo Botev

Rumen Pankov-BUL via di. källor via Kur och RM

DANMARK

38:e utgåvan av den danska Domestic Broadcasting Survey av Anker Petersen finns nu ute hos DSWCI. Enklaste sättet att inhandla densamma för oss svenskar är att skicka SKR 90.00 tillsammans med din e-postadress till klubbens kassör så dyker listan upp i din dator efter några dagar. Bara att då trycka ut de 28 sidorna på din skrivare. Med filen följer också ett lösenord med vars hjälp du kan ta del av de månatliga uppdateringarna.

Betalningen sänds till: DSWCI, c/o Bent Nielsen, Egerkrogen 14, DK 3500 Vaerloese, Danmark. Mera info finns på www.dswci.org

DSWCI

ENGLAND

Ofcom har förlängt sändningsrättigheterna för Buzz Asia på 963 och 972 kHz fram till juli 2015. Sändningarna är avsedda för lyssnare av asiatiskt ursprung mellan 25-34 år och innehades tidigare av Club Asia (London) Ltd som erhöll dessa 2003 men överläts i augusti 2009 till Buzz Asia Ltd. Licensen gäller nu för London Turkish Radio på 1584 kHz och även för Metro Radio och Magic 1152 (Tyne & Wear).

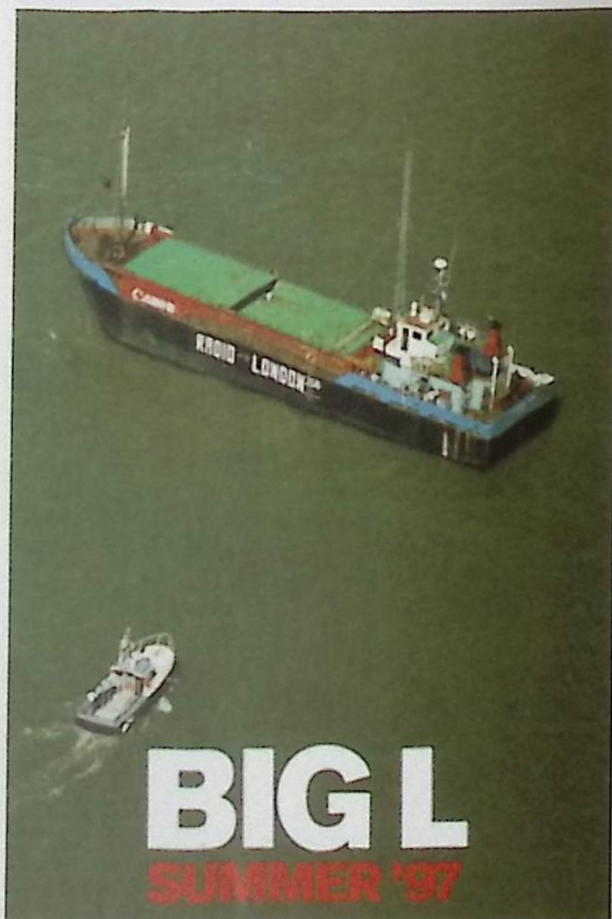
Däremot har Sunshine Radios sändare i Worcester-shire på 1530 kHz fått stänga. Systerstationerna i Ludlow och Herefordshire/Monmouthshire berörs dock inte av stängningen. Anledningen till stängningen är att Classic Hits Radio Ltd upplöstes innan man hann ta över licensen. En talesman för stationen bekräftar att ovanstående är riktigt och man hoppas att den friställda personalen ska få anställning på någon av de övriga stationerna.

Beiner i Kur och Williams via RM

ESTLAND

Family Radio, Tartu på 1035 kHz har bytt namn och heter nu Radio Eli (Eli=Gud) enligt önskan från Family Radio. (Antagligen den amerikanska organisationen/red). Sändningstiden på 1035 kHz delas med TWR. Man har också startat byggnaden för nya lokaler där man skall köra igång en andra sändare.

Pankov via DXLD via RM

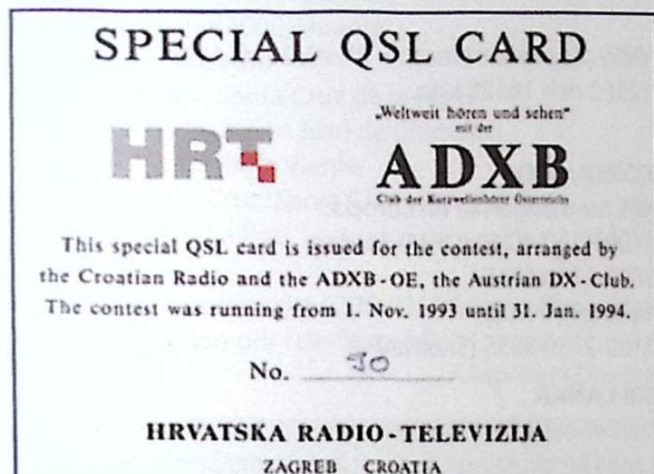
HOLLAND

Skotska Radio Six International (www.radiosix.com) sänder 6.5 timmar/vecka via Big L. Enligt Tony Currie sänder man mån-fre 0000-0100 och lördag 2130-2300 på MV via Trintelhaven på 1395 kHz med 20 kW.

via Kur

KROATIEN

Hrvatski Radio har ändrat sändningstid för MV-sändaren i Zadar (600 kW) på 1134 kHz och sänder nu Glas Hrvatske 1600-2245.
Lecik i DXLD via Kur

LIBERIA

Radio Star, Monrovia åter igång. Hörd med testsändningar 2037-2038 på 4025 kHz. Enligt uppgift sänder man med en hembyggs sändare på 2,5 kW.

lob i Cumbre

PORTUGAL/MADERIA

RTP Antenna 1 Madeira har nu endast en MV-sändare igång, Senhora do Monte på 1332 kHz. Sändaranläggningarna Pico do Areeiro 603 kHz och Ponta do Pargo 1125 kHz har fått antennmasterna förstörda och finanserna medger inga reparationer.

RYSSLAND

Det är inte bara Sverige som gör stora nedskärningar i reläsändningar och utlandsprogram. Också Ryssland har skurit i budgeten för Radio Rossii men dessa reläer finns i alla fall kvar:

5930 0100-2100 50 RV-790 Murmansk
5940 1700-1300 100 RV-1001 Magadan
6075 1700-1300 100 RV-658 Petropavlosk-Kamchatsky
6085 2100-1700 50 RV-98 Krasnoyarsk
6100 2100-1700 5 Kyzyl
6160 0100-2100 2x20 RV-300+RV-297 Arkhangelsk
6195 2100-1700 50 RV-44 Ulan Ude
7320 1700-1300 100 RV-647 Magadan

Också Radio Rossiis relä till Europa 0100-2100 på 12070/13665/9410/7220 kHz kommer att fortsätta. Det verkar som om firandet av the Great Patriotic War är ursäkten för att fortsätta på KV, åtminstone för ett tag till....

Timofeyev, RUS via RM

SVERIGE

Den 31 oktober stänger Sveriges Radio alla sina MV- och KV-sändare för gott och övergår till endast webbsändningar, detta naturligtvis för att spara pengar.

De engelskspråkiga sändningarna kommer att fortsätta på webben och via det vanliga FM-nätet. På webben kommer också sändningarna på ryska och tyska att fortsätta.

Förändringar kommer det också att bli i de olika språkblocken. De språk som försvinner ur tablån är albanska, assyriska-syrianska och bosniska, serbiska och kroatiska. I stället ökas sändningstiden för arabiska och somaliska, de största immigrantgrupperna för närvarande. Det samma gäller också för romani, ett av de fem officiellaminoritetsspråken i Sverige.

De persiska programmen kommer nu även att omfatta dari, språket som talas av den allt större skaran av afghanska flyktingar. Sändningstiden för programmen på kurdiska kommer att var oförändrad.

SR via MW info via RM

Lars Wieden meddelar, att "Radio Stations in the UK" nu finns på DX-köp. Priset är 75:- och mera info finns på Förbundets hemsida.

via Lars Wieden

Bandit Rock kastar ut Lugna Favoriter

Ut åker Lugna Favoriter och in kommer istället grabbigare musik som Takida, Kings of Leon och Nightwish i den nya radiokanalen Bandit Rock.

-Vi vill förnya och bredda vårt kanalutbud och därmed stärka vår ställning på marknaden. Vi har noterat att det finns en aktiv östgötsk påtryckargrupp på Facebook som drivit kravet på att Bandit Rock ska börja sända i länet vilket gör den här satsningen extra rolig, säger Johan Alsö som är vd på Radio & Co.

Stora musikkanaler

Första juli i år skiftar man över till Bandit Rock som produceras i Stockholm med programledare som Bollnäs-Martin (Marti Boman), Peter Kjellin och Sanna. En annan upplaga av Bandit Rock produceras i Göteborg.

Norrköping Radio & Co som äger kanalrättigheterna i kommer i och med nyordningen ha följande tre radiokanaler varav två kvalar in bland landets absolut största radiokanaler:

- Rikstäckande Rix FM som vänder sig till lyssnare i åldrar mellan 25 och 55 år.

- Bandit Rock som vänder sig till åldrar mellan 20 och 39 år. 72 procent manliga lyssnare.

- Egenproducerade East FM som vänder sig till åldrarna mellan 18 och 25 år.

Plus och minus

Bandit Rock sänder redan i dag i Göteborg och Stockholm och norra Bohuslän och redovisar ett dygnslyssnande på 268 000 personer. I juli tillkommer åtta nya platser runt om i Sverige vilket kommer att göra Bandit Rock till Sveriges tredje största radiostation.

Lugna favoriter kommer i och med juli att begränsa sina sändningar till Stockholm där man uppges ha en stor, trogen publik. Lugna Favoriter har stor andel kvinnliga lyssnare. På frågan vad dessa ska lyssna på när grabbigare Bandit Rock tar över, svarar vd Johan Alsö:

-De kommer att hitta bra musik i Rix FM men självklart är det så att vi kan förlora lyssnare till konkurrenter som Mix Megapol. Men vi kommer definitivt att öka antalet lyssnare i och med att Bandit Rock tillkommer.

Erik Höjer/Corren den 5 maj 2010

UKRAINA

Alla MV-sändare som sänt det nationella programmet stängde den 12 april. Den enda stationen som nu finns kvar är Brovary på 207 kHz. Är igång 0230-2100.

Samma datum stängde också Radio Ukraine International sina KV-sändare i Kharkov och Lvov, så enda chansen att höra Ukraina är nu via Internet.

RADIO PRAGUE 1936 - 2001

Talking to the world for 65 years !

QSL
SPECIAL

TJECKIEN

Radio Prague med engelska till Europa:

0700-0727 9880

0900-0929 17650

1030-1057 9880

1300-1329 11600

1600-1627 9740

1700-1727 9740

2000-2027 5930

62

Ross, UK via SWN

ASIEN OCH OCEANIEN

AUSTRALIEN

8176 kHz (USB) VMC (Australia Weather Econditions)
hörd 1355. Övriga // frekvenser: 2201, 4426, 6507, 8176, 12365 och 16546 kHz.

VMW (Australian Weather West): 2056, 4149, 6230, 8113, 12362 och 16528 kHz.
via Cumbre

KOREA, SYD

KBS med engelska till Europa:

1100-1130 9760 (DRM), lördag

1600-1700 9515

1800-1900 7275

2100-2130 3955 (Skelton)

Gupta via SWN

SRI LANKA

Den engelskspråkiga servicen All Asia Service från Sri Lanka Broadcasting Corporation sänder sedan den 7 maj enligt följande:

0055-0330: 6005 (10 kW), 9770 (10 kW), 15745 (35 kW)

söndagar är man på den sistnämnda frekvensen igång till 0430. Adress: Director Engineering, SLBC, P.O. Box 574, Colombo.

Gupta i DXLD via Kur

THAILAND

Aktuella tider och frekvenser för Radio Thailand World Service:

0530-0600 17655 kHz

1800-2000 7570 kHz Thai 1800, Engelska 1900

Adress: Public Relations Department, Royal Thai Government, 236 Vibhavadi Rangsit Road, Din Dang, Bangkok 10400, Thailand.

Gupta i Kur

VANUATU

Radio Vanuatu, Emten Lagoon på 3945 och 5055 kHz. Mr. Mjlabadia, teknikern som satt upp de två nya sändarna vid Pt. Vila meddelar att dessa nu är igång och körs med 1.5 kW. Sändarna är försedda med ett säkerhetssystem som gör att de slås av vid åskväder och dylika hot. Mer delar är på väg och tillsammans med dessa en tekniker från Nya Zeeland som skall knyta ihop de lösa ändarna i slutet av månaden. Båda sändarna skall då kunna köras med 5 kW. Rapporter om ljudkvaliteten jämfört med andra sändare på KV är välkomna.

Rhodes i EDXP FORUM via SWN

NORD- OCH LATINAMERIKA

ALASKA

950 KSEW Seward åter igång med AC-format.

IRCA via RM

ANTARKTIS

Nytt sändningsschema för 15476 LRA 36, Radio Nacional Arcangel San Gabriel är 1200-1500 måndagar, onsdagar och fredagar.

Méndez i SWN

BOLIVIA

Hörda stationer:

3310.0 R Mosoj Chaski, Cochabamba
4409.8 R Eco, Reyes
4451.1 R Santa Ana, Santa Ana de Yacuma, Beni
4700.0 R San Miguel, Riberalta
4716.2 R Huanta 2000, Huanta
4796.5 R Lipez, Uyuni
4865.0 R Logos, Santa Cruz de la Sierra
5580.2 R San José, San José de Chiquitos
5952.5 R Pio XII, Siglo Viente
6134.7 R Santa Cruz, Santa Cruz
6155.3 R Fides, La Paz

via SWN

COSTA RICA

Elcor hörd med spanska 0330-0358*. Sign off med Ave Maria vilket man gör i de flesta fall.

Alexander i Cumbre

ECUADOR

Radio Oriental, Tena reaktiverad på 4781.6 kHz. Hörd bl.a. 2300 med id "...la Radio al servicio de todos, Oriental con sus frecuencias 1100 y 4780 kHz llega donde otros medios no alcanzan; Oriental la emisora comercial mas popular de la amazonia ecuatoriana...". Enligt Anker Petersen i Danmark har man inte varit igång sedan i december 2007.

Rodriguez i SWN

MEXIKO

Candela FM hörd på 6104.77 kHz med mexikansk musik.

Alexander i Cumbre

Radio Mil, Mexico City hörd på 6010 kHz. Däremot verkar inte XERTA på 4800 kHz vara igång.

Wilkner i Cumbre

PERU

Hörda stationer

3329.5 R Ondas del Huallaga, Huanuco
4747.0 R Huanta 2000, Huanta
4775.0 R Tarma, Tarma, Junin
4790.0 R Vison, Distrito Jose, Chicayo (t)
4835.5 R Marañon, Jaen
4857.4 R La Hora, Cusco
4940.0 R San Antonio, Villa Atalaya (t)
4950.0 R de Dios, Pt. Maldonado
4955.0 R Cultural Amauta, Huanta

4974.8 R del Pacifico, Lima

5039.3 R Libertad, Junin

5120.3 R Ondas del Sur Oriente, Quillabamba

5460.1 R Emisora Bolivar, La Libertad

5485.5 R La Reina de la Selva, Chachapoyas

6019.3 R Victoria, Lima

6173.9 R Tawantinsuyo, Cusco

via SWN

La Voz de la Selva, Iquitos hörd runt 0045 på 4824.4 kHz.

Wilkner i Cumbre

SURINAM

Radio Apintie, Paramaribo på 4990 kHz hörd vid olika tidpunkter med lokal musik och engelsk pop.

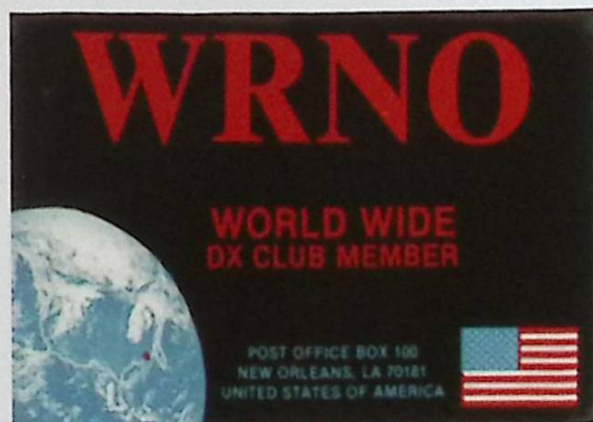
Bolland, Cody, Méndez och Petersen i SWN

Dags alltså att ge sig upp i lämplig tid för att logga den här käpphästen. Har skickat ett flertal rapporter men aldrig fått något svar. Däremot fick jag för ett par år sedan svar på en rapport jag skickade från Florida och där lovade v/s:en att han skulle svara på en rapport från Sverige också. Tyvärr har jag inte lyckats få ihop någon sådan sedan dess, och antagligen har killen slutat på stationen nu.... /red

URUGUAY

Varken Radio Sport 890, Montevideo på 6045 USB eller SODRE, Montevideo på 6125 kHz är igång.

Nigro via Dexplorer via SWN

U.S.A.

590 WGTM Wilson NC ej igång.

IRCA

1080 WNWI Oak Lawn IL har fått licens för 3000/2600 kW.

IRCA

1150 WTMP Egypt Lake FL har fått tillstånd till 14000/700 kW.

IRCA

1200 K... Chanhassen NM har fått tillstånd till 1300/1000 kW.

IRCA

1360 WIXI Jasper AL är nu igång med U1 12000/4200 vilket är en ökning av dageffekten från 1000kW.

1590 KQLO Sun Valley NV ej igång.

IRCA via RM

KÄLLOR

Cumbre/via Internet, USA; RM/Radiomailma (Finland); SWN/Short Wave News (Danmark); Kur/Kurier (Tyskland); QSL/CON

M09342
Stig Granfeldt
Hemvägen 8 A
653 47 KARLSTAD

POSTTIDNING B

Avsändare
SVERIGES DX-FÖRBUND
Box 1097
405 23 GÖTEBORG

DX-платен

Christer Brunström | Kungsgatan 23 | 302 45 HALMSTAD | 035 - 10 80 90 | dxfilateli@sdx.se

Bulgariska Nationalradion 75 år

På senare tid har jag ägnat allt mer tid åt att lyssna på Radio Bulgaria, den bulgariska utlandsradion. I stort sett varje morgon rattar jag in Radio Bulgarien på tyska kl 07.30 svensk sommartid på 11600 kHz. Det är oftast synnerligen underhållande program med mycket brevlig bulgarisk folkmusik. Man har till och med en önskekoncert varje vecka för sina tysktalande lyssnare.

Den 25 januari 2010 gav Bulgarien ut ett nytt frimärke med valören 0.60 leva som uppmärksammade Nationalradions 75-årsjubileum. Ett trevligt märke som visar både mikrofon och hörlurar.

BNR (Bulgariens Nationalradio) grundades följaktligen år 1935. Det finns emellertid information som tyder på att ursprunget var en station som hette *Rodno Radio* och som inledde sina sändningar den 30 mars 1930.

Idag erbjuder BNR två nationella radiokanaler: *Horizont* och *Hristo Botev*. De sänds huvudsakligen på FM-bandet men också på mellanvåg (nyligen har dock rapporterats att flera mellanvågssändare har stängts). Dessutom finns regionala stationer i sju regioner. Mest intressant är kanske Radio Varna som har kortvågssändningar sent varje söndagskväll på 6000 kHz. De är avsedda för bulgariska sjömän i Svarta Havet.

Liksom alla andra radiostationer satsar även BNR på en aktiv och informativ hemsida på Internet. Dit är adressen www.bnr.bg. Här kan man hitta en mängd information på flera olika språk samt lyssna på aktuella program.

På ovanstående Internetsida hittar vi också information om utlandsprogrammet Radio Bulgaria. Det sänds för närvarande på bulgariska och nio andra språk. Programmen på turkiska sänds även lokalt i Bulgarien i de områden som har en stor turkisktalande befolkning.

Utlandsprogrammen inleds alltid med nyheter och en aktuell väderleksrapport. Sedan kommer olika "feature-inslag". Man har många inslag om Bulgarien som turistland, om historia och kultur, om Bulgariens roll i Europa

och mycket annat. Radio Bulgaria har dessutom varje vecka ett informativt DX-program. Stationen erbjuder ett stort antal olika QSL-kort men kräver i allmänhet sex rapporter för varje nytt kort.

Det nya bulgariska frimärket är ett intressant tillskott till varje samling DX-filateli. Det påminner också om en station som i högsta grad fortfarande använder kortvåg för att nå lyssnare i hela världen.

Nu kan du hämta
DX-guiden i PDF-format
från vår webbplats
www.sdx.se